

Skötsel- och användningsplan för Söderskärs och Långörens skärgård

---

Skötsel- och användningsplan för Söderskärs och Långörens skärgård

TÄHÄN TULEE ALUEEN TUNNUS

METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN

Översättning: Cajsa Rudbacka-Lax, Magno-Flo Finland Kb

Pärmbild: .

© Forststyrelsen 2010

ISSN 1796-2943
ISBN 978-952-446-

PRESENTATIONSBLAD

UTGIVARE	Forststyrelsen	UTGIVNINGSDATUM
UPPDRAGSGIVARE	Forststyrelsen	DATUM FÖR GODKÄNNANDE
SEKRETESSGRAD	offentlig	DIARIENUMMER
TYP AV SKYDDSSOMRÅDE/ SKYDDSPROGRAM	Natura 2000-område, naturskyddsområde, privat skyddsområde	
OMRÅDETS NAMN	Söderskärs och Långörens skärgård	
NATURA 2000-OMRÅDETS NAMN OCH KOD	Söderskärs – Långörens skärgård FI0100077	
REGIONENHET	Södra Finlands naturtjänster	
FÖRFATTARE	Heli Saloniemi (Arbetsgrupp: Tiina Niikkonen, Mia Puotunen, Minttu Perttula, Antti Below, Kimmo Kolehmainen ja Madeleine Nyman)	
PUBLIKATION	Skötsel- och användningsplan för Söderskärs och Långörens skärgård	

Planeringsområdet Söderskärs och Långörens skärgård (18 297 ha, varav 18 076 ha vatten) ligger i Borgå skärgård. I helheten ingår Föreningen Nylands friluftsområdets friluftsområde Lerviksudden på Pörtö, tre privata skyddsområden, Långörens naturskyddsområde som tillhör staten, det tudelade sälskyddsområdet Sandkallan – Stora kölhällen samt samt statens allmänna vattenområde och mark och vatten som är reserverade för skyddsändamål på Glosholm och Pörtö. Söderskärs privata skyddsområde inkluderar privata markägares marker samt statens marker som är i Forststyrelsen och Senatfastigheters besittning. Senatfastigheters marker på Söderskär kommer att övertas av Forststyrelsen. Det vattenområde som ingår i Söderskärs privata skyddsområde ägs av Pörtö-Bodö delägarlag. Skötsel- och användningsplanen är inte bindande för de privata markägarna på planeringsområdet, utan har karaktären av en rekommendation.

Holmarna och kobbarna är till övervägande del trädlösa och klippiga, men det förekommer även åsformationer av sand. I området har hittats 9 olika naturtyper. Havsnaturtyperna har inte inventerats. Området är viktigt för skyddet av sjöfåglar och sälar samt som ett uppföljningsobjekt för sjöfågelfaunan.

Holmarnas kulturarv är starkt förknippat med lotsning och fiske samt krigshistorien. I området finns två fyror: Söderskärs fyr och fyruinen på Glosholm. Söderskärs fyrsamhälle är en värdefull byggnadsgrupp av riksintresse. Särskilt Pörtö och Glosholm har en betydande mängd anläggningar med anknytning till krigshistorien, såsom bunkrar.

Forststyrelsen och Föreningen Nylands friluftsområden håller först nu på att ta i bruk sina områden för rekreation, varför det ännu inte finns någon serviceutrustning för friluftsliv, naturturism eller information och guidning på planeringsområdet. På Mattlandet och Bastulanden bedriver ett privatägt företag turistverksamhet och antalet besökare uppgick till cirka 4000 år 2009.

De viktigaste värdena är: Värdefulla marina organismsamhällen och skärgårdsfågelfauna, förekomst av direktivarter, värdefulla naturtyper, kulturarv med anknytning till sjöfartshistoria, Söderskärs och Pörtö kulturmiljöer, skärgårdens naturlandskap, områdets lämplighet för båtliv och annan rekreation och naturturism till havs samt långa uppföljnings- och forskningsserier i fråga om skärgårdsfågelbeståndet.

Stora hotfaktorer mot naturen är riskerna för oljeskador samt eutrofiering och oreglerad eller överdimensionerad rekreation och turism. Avsaknad av användning och skötsel kan innebära ett hot mot kulturarvsvärdena.

Naturturism- och rekreationszonen med sin serviceutrustning består av tre separata områden: Mattlandet, Glosholm samt på Pörtö Makkaraudden som innehåller av Forststyrelsen och Pörtö friluftsområde som ägs av Föreningen Nylands friluftsområden. Till grundzonen hör en del av holmarna inom Långörens naturskyddsområde, vattenområdena inom Långörens naturskyddsområde och Stor-Pellinge yttre hållar naturskyddsområde, kobbarna söder om Glosholm och Tunnholmens naturskyddsområde. Begränsningszonen omfattar Långören och kobbarna söder om holmen samt holmarna och vattenområdet inom Söderskärs privata skyddsområde med undantag av Mattlandet. Begränsningarna varierar från område till område, eftersom de följer de fredningsbestämmelser som gäller på naturskyddsområdena. På de naturskyddsområden som tillhör staten är målet dock att uppdatera skyddsbesluten och revidera fredningsbestämmelserna. Grundet väster om Långören är en zon med särskilda naturvärden, där det rekommenderas att man inte rör sig under fåglarnas flyttnings- och häckningstid.

De åtgärder som presenteras i planen syftar till att bevara natur- och kulturarvsvärdena och organisera användningen av området. Mera service och information i området leder till att friluftslivet och naturturismen ökar. De skadliga konsekvenserna av den ökade användningen minimeras genom att området indelas i zoner, antalet skyltar och tavlor i terrängen samt skyltar med landstigningsförbud utökas och övervakningen effektiviseras. Planen har ingen försämrande inverkan på de naturvärden som ligger till grund för att området utsetts till ett Natura 2000-område.

För uppföljningen av genomförandet av planen används indikatorer som godkänts vid Forststyrelsen.

NYCKELORD	skötsel- och användningsplan, skärgård		
ÖVRIGA UPPGIFTER			
SERIENS NAMN OCH NUMMER	Forststyrelsens naturskyddsplaner. Serie C		
ISSN	1796-2943	ISBN (PDF)	978-952-446-
SIDANTAL		SPRÅK	svenska
FÖRLAG	Forststyrelsen	TRYCKERI	
DISTRIBUTION	Forststyrelsen, naturtjänster	PRIS	

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ
LUOTTAMUKSELLISUUS	julkinen	DIARINUMERO
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA		
ALUEEN NIMI		
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI		
ALUEYKSIKKÖ		
TEKIJÄ(T)	Heli Saloniemi (Arbetsgrupp: Tiina Niikkonen, Mia Puotunen, Minttu Perttula, Antti Below, Kimmo Kolehmainen ja Madeleine Nyman)	
JULKAISUN NIMI		

TIIVISTELMÄ

AVAINSANAT			
MUUT TIEDOT			
SARJAN NIMI JA NUMERO	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C		
ISSN	1796-2943	ISBN (PDF)	978-952-446-
SIVUMÄÄRÄ		KIELI	suomi
KUSTANTAJA	Metsähallitus	PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, luontopalvelut	HINTA	

INNEHÅLL

BESKRIVNING AV NULÄGET	4
1 Planeringsområdets beskrivning och planeringsläget.....	4
2 Syftet med inrättandet	10
3 Deltagande planering	12
4 Vattendrag och havsområden	14
5 Geologi.....	17
6A Natura 2000-naturtyper	19
6B Naturtyper i hotbedömningen av Finlands naturtyper (LuTu)	25
7 Artsammansättning	27
8 Kulturarv	28
9A Naturens rekreatjonsbruk: friluftsliv och naturturism.....	35
9B Rekreatjonsbruk: information och guidning	39
10 Jakt och fiske.....	41
11 Forskning	43
12 Övrig användning av naturresurser, servitut, nyttjanderätter och avtal	44
CENTRALA VÄRDEN OCH HOTEN.....	46
13 Centrala skydds- och bruksvärden	46
14 Hotanalys	48
MÅLUPPSTÄLLNING	51
15 Bekämpning av hotfaktorer.....	51
16 Utvecklingsmöjligheter.....	53
17 Vision	54
18A Zonindelning: Naturturism- och rekreatjonszon.....	55
18B Zonindelning: Grundzon.....	57
18C Zonindelning: Begränsningszon och zon med särskilda naturvärden.....	58
FÖRVERKLIGANDE	62
19 Åtgärder för naturskydd och naturvård	62
20 Åtgärder inom skydd av kulturarvet	64
21A Naturens rekreatjonsbruk: åtgärder inom friluftsliv och naturturism.....	66
21B Naturens rekreatjonsbruk: serviceutrustning	68
22 Åtgärder inom jakt och fiske	70
23 Åtgärder inom övrig användning av naturresurser och områden	72
24 Förvaltning	75
25 Byggnadsbestånd.....	78
26 Resurser.....	80
Miljökonsekvensbedömning	82
27 Miljökonsekvensbedömning	82
Uppföljning.....	86
28A Uppföljning av planens förverkligande	86
28B Uppföljning av planens effekter	89
KÄLLOR.....	92
BILAGOR.....	94
Bilaga 1. Sammandrag av privata skyddsområdenas fredningsbestämmelser	95

Bilaga 2. Utdrag ur karta över landskapsplanen	97
Bilaga 3. Områdesvisa Natura 2000-naturtyper.....	98
Bilaga 4. Utrotningshotade och direktivarter vilka förekommer på området.....	100
Bilaga 5. Utkast till ordningsstadga för planeringsområdet eller en del av det.....	103
Bilaga 6. Sammandrag av utlåtandena.....	104
Bilaga 7. Bilder	122

SAMMANDRAG

Planeringsområdets namn, läge och areal

Söderskärs och Långörens skärgård; Borgå skärgård; areal 18 297 ha, varav 18 076 ha är vatten. Planeringsområdet omfattar skyddsområden och områden som är reserverade för skydd på statens marker, statens allmänna vattenområde, privata skyddsområden samt Föreningen Nylands friluftsområdes område. Skötsel- och användningsplanen är inte bindande för de privata markägarna på planeringsområdet, utan har karaktären av en rekommendation.

I Beskrivning av nuläget

Med avseende på naturförhållandena kan planeringsområdet indelas i havs-, yttre skärgårds- och inre skärgårdszoner. Holmarna och kobbarna är till övervägande del trädlösa och klippiga, men det förekommer även åsformationer av sand. De största holmarna, Glosholm och Pörtö, är i huvudsak trädbevuxna. I området har hittats 9 olika naturtyper. Havsnaturtyperna har inte inventerats. Området är viktigt för skyddet av sjöfåglar och sälar samt som ett uppföljningsobjekt för sjöfågelfaunan.

Holmarnas kulturhistoria är starkt förknippad med lotsning och fiske samt krigshistorien. I området finns två fyrar: Söderskärs fyr och fyrruinen på Glosholm. Söderskärs fyrsamhälle är en värdefull byggnadsgrupp av riksintresse. Särskilt Pörtö och Glosholm har en betydande mängd anläggningar med anknytning till krigshistorien, såsom bunkrar.

Forststyrelsen och Föreningen Nylands friluftsområden håller först nu på att ta i bruk sina områden för rekreation, varför det ännu inte finns någon serviceutrustning för friluftsliv, naturturism eller information och guidning på planeringsområdet. På Mattlandet och Bastulanden bedriver ett privatägt företag turistverksamhet och antalet besökare uppgick till cirka 4000 år 2009.

II Centrala värden och hot

De viktigaste värdena är: Värdefulla marina organismsamhällen och skärgårdsfågelfauna, förekomst av direktivarter, värdefulla naturtyper, kulturarv med anknytning till sjöfartshistoria, Söderskärs och Pörtös kulturmiljöer samt skärgårdens naturlandskap, områdets lämplighet för båtliv och annan rekreation och naturturism till havs samt långa uppföljnings- och forskningsserier i fråga om skärgårdsfågelbeståndet.

Stora hotfaktorer mot naturen är riskerna för oljeskador samt eutrofiering och oreglerad eller överdimensionerad rekreation och turism. Avsaknad av användning och skötsel kan innebära ett hot mot kulturarvsvärdena.

III Målupställning

Planens målsättning

Planens målsättning är att trygga värdena i fråga om fågelskyddet, hindra främmande arter från att sprida sig, få bättre kunskap om naturen och besökarna på planeringsområdet, bygga serviceutrustning för rekreation och naturturism, vårda de krigshistoriska objekten och garantera besökarnas säkerhet samt hålla byggnadsbeståndet på Mattlandet-Bastulanden i skick och lämplig användning.

Vision för planeringsområdet

Planeringsområdet är helhet av marina skydds- och friluftsområden, där det värdefulla kulturarvet med anknytning till sjöfart, havs- och skärgårdslandskapet samt den ursprungliga skärgårdsnaturen bevaras för kommande generationer. Området utnyttjas på ett hållbart sätt för rekreation och naturturism.

Centrala lösningar i zonindelningen

Naturturism- och rekreationszonen med sin serviceutrustning består av tre separata områden: Mattlandet, Glosholm samt på Pörtö Makkaraudden som innehas av Forststyrelsen och Pörtö friluftsområde som ägs av Föreningen Nylands friluftsområden. Till grundzonen hör en del av holmarna inom Långörens naturskyddsområde, vattenområdena inom Långörens naturskyddsområde och Stor-Pellinge yttre hållar naturskyddsområde, kobbarna söder om Glosholm och Tunnholmens naturskyddsområde. Begränsningszonen omfattar Långören och kobbarna söder om holmen samt holmarna och vattenområdet inom Söderskärs privata skyddsområde med undantag av Mattlandet. Begränsningarna varierar från området till område, eftersom de följer de fredningsbestämmelser som gäller på naturskyddsområdena. På de naturskyddsområden som tillhör staten är målet dock att uppdatera skyddsbesluten och revidera fredningsbestämmelserna. Grundet väster om Långören är en zon med särskilda naturvärden, där det rekommenderas att man inte rör sig under fåglarnas flyttnings- och häckningstid. Det re-

kommenderas också att en hänsynsområde inrättas.

IV Förverkligande och åtgärder

När det gäller åtgärder som hänför sig till naturskyddet koncentrerar man sig på inventering av naturtyperna under vatten, regelbundna fågelräkningar på de viktigaste områdena, avlägsnande av främmande arter samt utveckling av samarbetet inom bl.a. övervakning och planering av oljebekämpningen. När det gäller skydd av kulturarvet är det primära att skydda och iståndsätta kulturarvet i synnerhet på Söderskär, samt att vårda de krigshistoriska objekten på Pörtö och Glosholm. Mål i anslutning till rekreationen och naturturismen är att vägleda användningen av området med skyltar och tavlor i terrängen samt att bygga serviceutrustning på Söderskär, Pörtö friluftsområde och Makkaraudden. Användningen av Glosholm för rekreativ ändamål avgörs i en separat åtgärdsplan. Rekreation på Pörtö och Glosholm förutsätter att det garanteras att de krigshistoriska objekten är säkra för kunderna. Föreningen Nylands friluftsområden utvecklar Pörtö friluftsområde som en del av nätverket av utfärdshamnar i Finska viken.

Skyddsbesluten om de naturskyddsområden som tillhör staten uppdateras och fredningsbestämmelserna revideras. Målet är att bilda ett naturskyddsområde av Långörens naturskyddsområde, de delar av Söderskärs naturskyddsområde som tillhör staten samt Pörtö Makkaraudden och Glosholm jämte kobbarna söder om holmen.

V Miljökonsekvensbedömning

De åtgärder som presenteras i planen syftar till att bevara naturvärdena och organisera användningen av området. Mera service och information i området leder till att friluftslivet och naturturismen ökar. De skadliga konsekvenserna av den ökade användningen minimeras genom att området indelas i zoner, antalet skyltar och tavlor i terrängen samt skyltar med landstigningsförbud utökas och övervakningen effektiviseras. Planen har ingen försämrande inverkan på de naturvärden som ligger till grund för att området utsetts till ett Natura 2000-område.

VI Uppföljning av planen

För uppföljningen av genomförandet av planen används indikatorer som godkänts vid Forststyrelsen.

Mera information om planeringen

Skötsel- och användningsplanen är målområdets långtidsplan beträffande markanvändningens strategi och linjdragning. Med hjälp av den förverkligas de målsättningar vilka stiftats i de lagar och förordningar som ligger som grund för områdena, samt även de målsättningar som fastställts för området skötsel och användning. Med hjälp av planen sammanfogas naturskyddets, rekreativbrukets och området övriga användningsformers målsättningar. Planeringsperioden är cirka 15 år.

Skötsel- och användningsplanen är i enlighet med Forststyrelsens och miljöadministrationens deltagande planering. Deltagandetillställningar och respnsmöjligheter ordnas under hela planeringsprocessen. Målsättningen är att erhålla så mycket information, kunskap och insyn som möjligt som grund för de beslut som berör skötsel- och användning. Med hjälp av diskussionen strävar man efter att erhålla ett allmänt godkännande för målsättningarna och åtgärderna samt skapa ett bestående samarbete och växelverkan mellan olika aktörer.

I BESKRIVNING AV NULÄGET		IV FÖRVERKLIGANDE	VI UPPFÖLJNING
1. Planeringsområdets beskrivning och planeringsläget	11. Forskning 12. Övrig användning av naturresurser, servitut, nyttjanderätter och avtal	19. Åtgärder för naturskydd och naturvård	28A ja B. Uppföljning av planens förverkligande och effekter
2. Syfte med inrättande	II CENTRALA VÄRDEN OCH HOT	20. Åtgärder för skydd av kulturarvet	VII KÄLLOR
3. Deltagande planering	13. Centrala skydds- och bruksvärden	21A. Naturens rekreationsbruk: åtgärder för friluftsliv och naturturism	29. Källor
4. Vattensystem och havsområden	14. Hotanalys	21B. Naturens rekreationsbruk: serviceutrustning	VIII BILAGOR
5. Geologi	III MÅLUPPSTÄLLNING	22. Åtgärder för jakt och fiske	Bilaga 1. Sammandrag av YSA-områdenas fredningsbestämmelser
6A. Natura 2000-naturtyper	15. Bekämpning av hotfaktorer	23. Åtgärder för övrig användning av naturresurser och områden	Bilaga 2. Utdrag ur karta över landskapsplanen
6B. Naturtyper i hotbedömningen av Finlands naturtyper (LuTu)	16. Utvecklingsmöjligheter	24. Förvaltning	Bilaga 3. Områdesvisa Natura 2000-naturtyper och artlistor
7. Artsammansättning	17. Vision	25. Byggnadsbestånd	Bilaga 4. Utkast till ordningsstadga för planeringsområdet eller en del av det
8. Kulturarv	18A. Rekreations- och naturturismzon	26. Resurser	Bilaga 5. Sammandrag av utlåtandena
9A. Rekreation i naturen: friluftsliv och naturturism	18B. Grundzon	V MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING	Bilaga 6. Bilder
9B. Rekreation: information och guidning	18C. Begränsningszon och zon med särskilda naturvärden	27. Miljökonsekvensbedömning	
10. Jakt och fiske			

BESKRIVNING AV NULÄGET

1 Planeringsområdets beskrivning och planeringsläget

Ansvarig process	Områdesförvaltning	Karta	☒	Bild 1 och 2
Förklaring	I detta formulär ges en allmän beskrivning av planeringsområdet, markanvändningens nuläge, planläggningen, planeringen av markanvändningen, samernas hembygdsfrågor och planeringsläget. Formuläret utgör grunden för behandlingen av de ämnen som följer senare.			
Planeringsområdets namn	Söderskärs och Långörens skärgård	Areal (ha)	18 297	
		Vattenområdets andel av arealen	18 076	
Landskap	Östra Nyland	Kommun	Borgå	

Natura 2000-områden som ingår i planeringsområdet

Namn	Kod	Områdets totala areal (ha)	Typ ¹	Verkställande av skyddet	Planens omfattning
Söderskärs och Långörens skärgård	FI0100077	18 219	SCI, SPA	Naturvårdslagen	Hela Natura 2000-området ingår

Markanvändning på planeringsområdet

Inrättade skyddsområden	Skyddsområden på statens områden	Huvudmarkanvändningsklass	Typ av skyddsområde	Tidpunkt för inrättandet	Areal (ha)	Ordningsstadga given (datum)
	Långörens naturskyddsområde	Övrigt naturskyddsområde	Naturskyddsområde	1970, 1971	47	Nej
	Sälskyddsområdet Sandkallan - Stora Köllhällen	Övrigt naturskyddsområde	Sälskyddsområde	2001	7570	Nej

¹ SPA = Special Protection Area = särskilda skyddsområden enligt fågeldirektivet; SCI = Sites of Community Importance = områden enligt habitatdirektivet som gemenskapen finner viktiga och som utpekas som SAC = Special Area of Conservation = särskilda bevarandoområden enligt habitatdirektivet.

		råde				
	Privata skyddsområden		st.	Areal (ha)	Sammandrag över Privata skyddsområdenas fredningsbestämmelser finns i skötsel- och användningsplanens bilaga 3.	
	Privata skyddsområden på privata områden		2	2145		
	Statens Privata skyddsområden					
	Privata skyddsområden som ligger på såväl privata områden som statens marker		1	2060		
Statens områden som är reserverade för skydd	Typ	Huvudmark-användnings-klass	st.	Areal (ha)	Tilläggsuppgifter	
	Skyddsskog, Pörtö Makkaraudden	Skyddsskog	1	40 ha	Överförts från försvarsmaktens besittning 2002	
	Glosholm jämte kobbarna söder om holmen	Skyddsskog	1	20,5 ha	Överförts från försvarsmaktens besittning 2002	
Övriga områden som ingår i planeringsområdet	Typ	Huvudmark-användnings-klass	st.	Areal (ha)	Tilläggsuppgifter	
	Pörtö friluftsområde Lerviksudden		1	17	Överförts från försvarsmaktens besittning 2002. I Föreningen Nylands friluftsområdets ägo sedan 2006	

Internationell koppling och skyddsprogram		
Område	Typ	Tilläggsuppgifter
Ramsar	A, B	Söderskärs och Långörens skärgård, 18 219 ha, följer Naturaområdets gräns
BSPA-område		Söderskärs och Långörens skärgård, 18 219 ha (18 070 ha havsområde)
Samernas hembygdsområden		
Planeringsområdet ligger i ett av samernas hembygdsområden:		Tilläggsuppgifter
☐ delvis	☐ helt	

Planläggning och övrig planering av markanvändning			
Planer	Godkänd år:	Omfattning	Viktiga noteringar som berör planeringsområdet
Sammanställning av region- och landskapsplanerna för Östra Nyland	2002	Hela planeringsområdet	Naturskyddsområdesreserveringar (SL): Söderskärs naturskyddsområde, Långören, Larsskär, Storhället och Kalkskär.
Östra Nylands helhetslandskapsplan	Fastställd 15.2.2010	Hela planeringsområdet	Hela Söderskärs – Långörens Natura 2000-område är angett med beteckningen SL/v (Naturskyddsområde/område som utvecklas till rekreationsbruk). De delar på Pörtö som ingår i planeringsområdet och Glosholm är försedda med beteckningen EP/v (Försvarsmaktens område/område som utvecklas till rekreationsbruk). Mattlandet-Bastulanden, hela Pörtö och Långören är angivna som ma/v-områden (Område som är viktigt med tanke på kulturmiljön eller landskapsvärden, riksintresse).
Utkast till delgeneralplan för Onas skärgård	Planutkast 28.2.2008	Pörtö, Söderskärs och Långörens naturskyddsom-	Pörtö friluftsområde har beteckningen VR och VV (Badstrand). Forststyrelsens områden har beteckningarna (EP/VR, EP/VR/SL (Försvarsmaktens område/Friluft-

		råden	och strövområde/Naturskyddsområde), SL (Naturskyddsområde) och luo (Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald). Svartvikens bryggområde på Pörtö har beteckningen LV (Småbåtshamn). Söderskärs naturskyddsområde har beteckningen SL, och Mattlandet-Bastulanden dessutom ma/v (Landskapsmässigt värdefullt område).Långören och Sandkallan – Stora Kölhällen har beteckningen SL.
Delgeneralplan för Pellinge skärgård	Beredningen pågår	Glosholm, Tunnholmens naturskyddsområde och Stor-Pellinge yttre hällar naturskyddsområde	
Principerna för skydd och nyttjande av Söderskär i Borgå	2008	I första hand Mattlandet och Bastulanden	I planen presenteras rekommendationer för hur skyddet och användningen natur- och kulturarvet på Mattlandet-Bastulanden borde organiseras och samordnas.
Skötsel- och användningsplan för Pörtö friluftsområde	2009	I huvudsak uppgjord för friluftsområdet, men berör också Forststyrelsens områden på Pörtö.	I planen har föreslagits serviceutrustning i närheten av Svartvikens brygga (i Senatfastigheters besittning) på Forststyrelsens område. Ett samarbetsavtal om byggnad, underhåll och användning av serviceutrustningen ingås mellan friluftsområdesföreningen och Forststyrelsen.
RKY 2009, Museiverket. Beslutet i kraft fr.o.m. 1.1.2010, (www.rky.fi). Den byggda kulturmiljön. Kulturhistoriska miljöer av riksintresse, (Putkonen 1993/8).	Statsrådets beslut 2009	Mattlandet och Bastulanden, Byvikens östra strand på Pörtö	Mattlandet och Bastulanden är en byggd kulturmiljö av riksintresse som kallas Lots- och fyrsamhällen och fiskelägen i Borgå västra skärgård. RKY:s betydelse vid planläggning och tillståndsförfarande har angetts i Miljöministeriets brev De riksomfattande målen för områdesanvändningen och den byggda kulturmiljön MM3/533/2009 (23.12.2009). I enlighet med de riksomfattande målen för områdesanvändningen (MBL 3 kap.) ska områdesanvändningen anpassas till Söderskärs historiska utveckling. Också på Byvikens östra strand på Pörtö omfattas en del av Forststyrelsens områden av statsrådets avgränsning.
Översiktsplan för skötsel och användning av Natura 2000-områden	2007	Området ingår i planen	Områdets planeringsbehov är klassificerat som synnerligen brådskande.
Övriga planer som gäller för området	Godkänd år:	Omfattning	Viktiga noteringar som berör planeringsområdet
Granskning ur nätverksperspektiv			
Söderskärs och Långörens skärgård är en del av den skydds- och friluftsområdeshelhet som kallas huvudstadsregionens grönbälte. Det omfattar dessutom bl.a. Porkala och Meiko ödemarksområde, Esbovikens och Bredvikens naturskyddsområden, Noux nationalpark, Sibbo storskogs nationalpark samt öarna utanför Helsingfors. Till Natura 2000-området Söderskärs och Långörens skärgård hänför sig det föreslagna Natura 2000-objektet Marint område söder om Sandkallan, som ligger i öppna havet, FI0100106, 7468 ha (Förslag till komplettering av nätverket Natura 2000 i Finland, Miljöministeriet 1.4.2009). De utfärdshamnar som inrättas i Söderskärs och Långörens skärgård (t.ex. Svartvikens brygga på Pörtö) blir en del av nätverket av utfärdshamnar i Finska viken.			

Tidigare skötsel- och användningsplaners förverkligande

Allmän beskrivning av planeringsområdet

Skötsel- och användningsplanen omfattar en helhet i Borgå skärgård, vilken inkluderar Natura 2000-området Söderskärs och Långörens skärgård, Glosholm jämte kobbarna söder om den, som är i Forststyrelsens besittning, och de områden på Pörtö (Makkaraudden) som är i Forststyrelsens besittning samt Pörtö friluftsområde Lerviksudden, som ägs av Föreningen Nylands friluftsområden. Söderskärs och Långörens Natura 2000-område omfattar Söderskärs naturskyddsområde (privat naturskyddsområde), Långörens natur-

skyddsområde jämte omgivande vattenområden, det tudelade sälskyddsområdet Sandkallan – Kölhällen samt Tunnholmens naturskyddsområde (privat skyddsområde) och Stor-Pellinge yttre hällar naturskyddsområde (privat skyddsområde). Vad naturförhållandena beträffar kan planeringsområdet indelas i zoner: en havs-, en yttre skärgårds- och en inre skärgårdszon. Holmarnas kulturarv är starkt förknippat med lotsning och fiske.

Söderskärs naturskyddsområde har inrättats genom länsstyrelsens beslut 1930. Fredningsbestämmelserna är föråldrade, och motsvarar inte dagens skyddsmål. Ungefär hälften av holmarna och kobbarna i området är i privat ägo medan resten av holmarna och kobbarna är i Forststyrelsens och Senatfastigheters besittning. Senatfastigheter äger byggnaderna på Mattlandet och Bastulanden med undantag av Söderskärs fyr. De byggnader och den mark som Senatfastigheter innehar på Söderskär kommer att övertas av Forststyrelsen. Byggnaderna är inte skyddade. Vattenområdet ägs av ett delägarlag där även staten är delägare. Långörens naturskyddsområde, som fredades genom en förordning 1970, omfattar holmarna och kobbarna inom skyddsområdesavgränsningen och är i Forststyrelsens besittning. År 1971 ändrades förordningen i fråga om jakten, varför rörelsebegränsningarna är motstridiga och kan tolkas på olika sätt. Det omgivande vattenområdet är en del av statens allmänna vatteområde och hör till Natura. Det statsägda tudelade sälskyddsområdet Sandkallan – Stora Kölhällen är fredat genom förordning 2001.

Tunnholmens naturskyddsområde (fredat 1932, skyddsbestämmelserna har ändrats senare) och Stor-Pellinge yttre hällar naturskyddsområde (fredat 2005) är helt och hållet privatägda.

En del av Pörtö samt Glosholm övergick i Forststyrelsens besittning 2002 från att ha varit i försvarsmaktens besittning. Pörtö Lerviksudden övergick i samband med markbyten till Föreningen Nylands friluftsområden 2006 och är nu Pörtö friluftsområde Lerviksudden. På Glosholm och Pörtö Makkaraudden fortgick försvarsmaktens användning till utgången av 2008. Efter att försvarsmaktens användning upphört blev krigstida befästningsanläggningar och servitut kvar på området. På Glosholm har sjöbevakningen en fästpunkt, men den kommer att flyttas till Emsalö. Söderskärs fyrbyggnad övergick i Söderskär Fyr Ab:s ägo 2003. Samtidigt hyrde Senatfastigheter ut ett cirka en halv hektar stort markområde runt fyren till bolaget till år 2004. Söderskär Fyr Ab hyrde dessutom de andra byggnaderna på Mattlandet av Senatfastigheter 2008. År 2010 slöts hyresavtalet med Forststyrelsen, eftersom de byggnader som varit i Senatfastigheters besittning kommer att övergå i Forststyrelsens besittning. Söderskär Fyr Ab ordnar guidad turism till Mattlandet-Bastulanden med undantagslov som miljöministeriet beviljat från fredningsbestämmelserna.

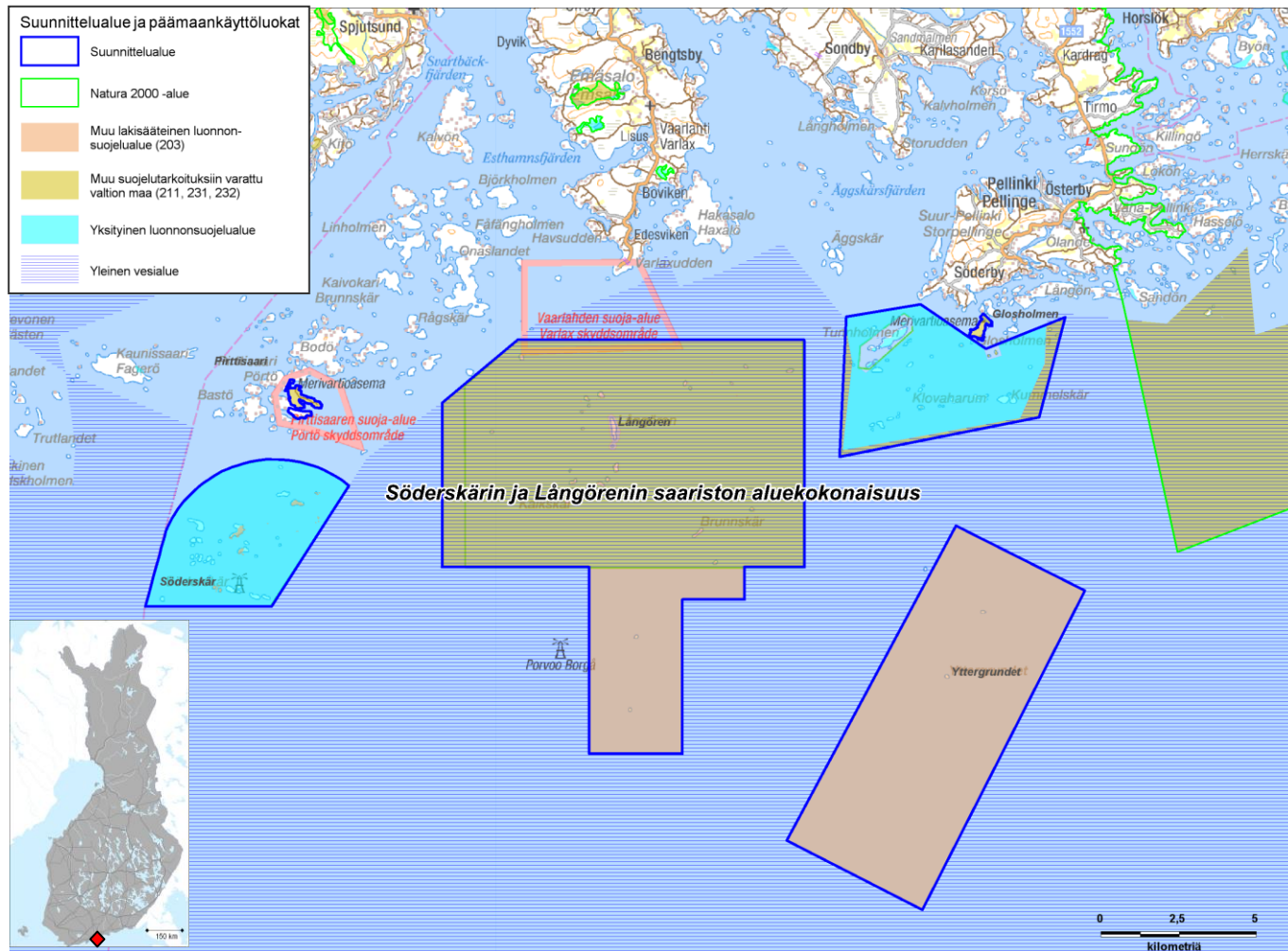

Bild 1. Områdets läge och planeringsområdet.

© Forststyrelsen 2010, © Finlands miljöcentral 2010, © Karttakeskus Oy, Tillstånd L5293, Lantmäteriverket 1/LMV/10

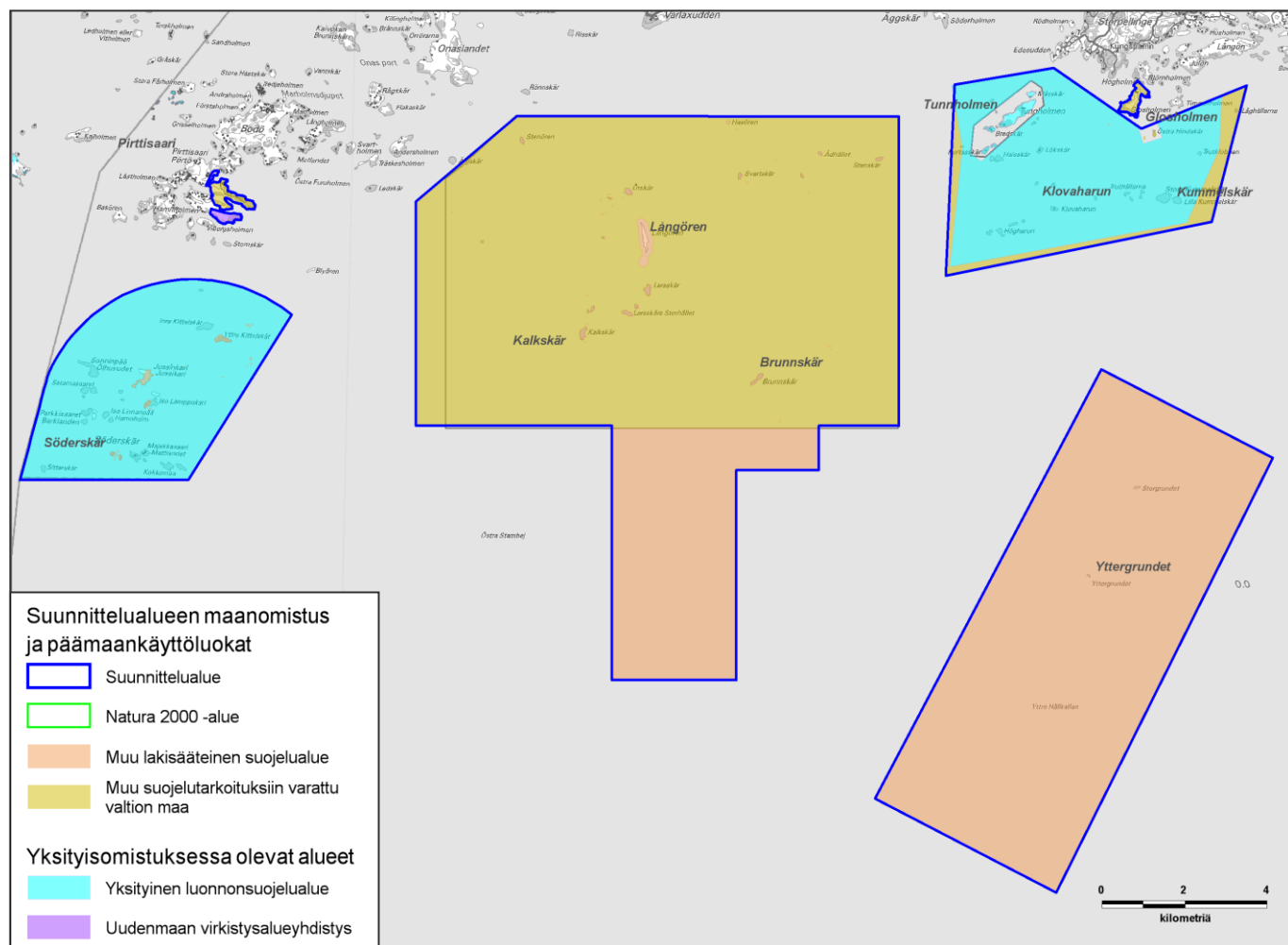

Bild 2. Planeringshelheten omfattar Föreningens Nylands friluftsområdens Pörtö friluftsområde, tre privata skyddsområden (Söderskär, Stor-Pellinge yttre hållar, Tunnsolmen), Långörens naturskyddsområde (omfattar holmar och kobbar) som tillhör staten, det tudelade salskyddsområdet Sandkallan – Stora Kölhällen samt statens allmänna vattenområde (Långörens vattenområde) samt mark och vatten som reserverats för skyddsändamål på Glosholm och Pörtö. I Söderskärs privata skyddsområde ingår privatägda marker samt statens marker som är i Forststyrelsens och Senatfastigheters besittning. Senatfastigheters marker på Söderskär kommer att övertas av Forststyrelsen. Det vattenområde som ingår i Söderskärs privata skyddsområde ägs av Pörtö-Bodö delägarlag.

© Forststyrelsen 2010, © Finlands miljöcentral 2010, © Karttakeskus Oy, Tillstånd L5293, Lantmäteriverket 1/LMV/10

2 Syftet med inrättandet

Ansvarig process	Områdesförvaltning	
Förklaring	I detta formulär presenteras syftet med inrättandet av de naturskyddsområden och skyddsprogramsområden som ingår i planeringsområdet samt målen för internationella avtal som gäller planeringsområdet. Skyddsområdets centrala värden bestäms utgående från naturskyddsområdenas författningar (lag, förordning) eller de fastställda skyddsprogrammets syften. Syftet med inrättandet av naturskyddsområde inverkar även på utarbetandet av visionen för planeringsområdet samt på uppställandet av utvecklingsmålen (se huvudkapitel II). Syftet med skyddet av skyddsprogramsområden som ännu inte har inrättats som naturskyddsområden definieras i respektive skyddsprogram. Mål för skyddsområden ingår bl.a. i Ramsarkonventionen för skydd av våtmarker.	
Namn på planeringsområdet eller en del av det	Författning, skyddsprogram eller skyddsavtal	Syfte med skyddet av området
Sälskyddsområdet Sandkallan - Stora Köllhällen	Statsrådets förordning om sälskyddsområden 736/2001	För att skydda sälar, särskilt gråsäl och för att tillförsäkra dem en ostörd livsmiljö, för att befrämja vetenskaplig forskning och uppföljning av sälbeståndet samt för att bevara marina naturtyper.
Söderskärs naturskyddsområde	Fredat genom Länsstyrelsen i Nylands läns beslut nr 789/7.3.1930, privat skyddsområde	All verksamhet som stör fåglarna är förbjuden på naturskyddsområdet året runt. Skyddsbestämmelserna för vattenområdet har ändrats genom NTM-centralen i Nylands beslut (JUDELY/194/07.01/2010) för att trygga sjöfåglarnas levnadsförhållanden.
Långörens naturskyddsområde	Förordningen om inrättande av vissa särskilda naturskyddsområden 15.5.1970/339, ändr. 1971	Skydd av fågelfaunan i hela skärgården samt skydd av vegetationen och åsformationen på Långören
Tunnholmens naturskyddsområde	Privat skyddsområde, fredat 1932, fredningsbestämmelserna har ändrats senare	Inrättat för att trygga Tunnholmens fågelfauna.
Stor-Pellinge yttre hållar naturskyddsområde	Privat skyddsområde, fredat 2005	Värdefullt område med avseende på fågelfaunan.
Lots-och fyrsamhällen och fiskelägen i Borgå västra skärgård (omfattar Mattlandet-Bastulanden och en del av Pörtöområdet)	RKY 2009, Museiverket MM3/533/2009, Miljöministeriet	Kulturhistorisk miljö av riksintresse (RKY 2009). I enlighet med de riksomfattande målen för områdesanvändningen (MBL 3 kap.) ska områdesanvändningen anpassas till öarnas historiska utveckling.
Söderskärs och Långörens skärgård	Natura 2000	Tryggande av de naturtyper som nämns i habitatdirektivet och livsmiljöerna för de arter som nämns i habitatdirektivet samt en gynnsam skyddsnivå för de arter som nämns i fågeldirektivet
Söderskärs och Långörens skärgård	Ramsarkonventionen	Skydd av våtmarker och sjöfåglar

Söderskärs och Långörens skärgård	Konventionen om skydd av Östersjöområdets marina miljö, dvs. Helsingforskonventionen (HELCOM)	Minskande av belastningen på Östersjön, skydd av havsnaturen och bevarande av dess mångfald. En rekommendation gäller marina skyddade områden (BSPA)
Sammandrag		
Författningarna om inrättande av de områden som ingår i planeringsområdet samt de skyddsprogram och skyddsavtal som gäller dem strävar efter att skydda både havsnaturens mångfald och kulturhistoriska miljöer. Inom naturskyddet framhävs särskilt skyddet av fåglar, sälar och marina naturtyper.		

3 Deltagande planering

Ansvarig process	Områdesförvaltning	
Förklaring	Att medborgare och intressentgrupper får delta i planeringen hör till Forststyrelsens och överlag miljöförvaltningens praxis. Målet för deltagande planering är att få ett allmänt godkännande för mål och verksamhet i anslutning till naturskydd, att minska motsättningarna mellan Forststyrelsen och intressegrupper samt mellan intressegrupperna, att få rikligt med information och kunskap och olika betraktelsesätt till grund för avgörandena, att få samarbetsparterna att förbinda sig till planens mål och centrala lösningar och att skapa ett bestående samarbete mellan aktörerna på området.	
Riktat deltagande	Deltagande instanser och parter	Utsedd representant
	Förvaltning och myndigheter	
Projektgrupp	Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland	Ilpo Huolman
Projektgrupp	Museiverket	Sinikka Joutsalmi
Projektgrupp	Föreningen Nylands friluftsområden	Rea Nyström
Projektgrupp	Borgå stad	Arto Lankinen
Projektseminarium	Borgånejdens fiskeområde/TE-centralen i Nyland	Christian Lindén
Projektseminarium	Nylands jaktvårdsdistrikt	Visa Eronen
	Organisationer och grupper	
Projektseminarium	Finlands firsällskap Pekka Väisänen	
Projektseminarium	Finlands Båtförbund Kaj-Erik Löfgren	
Tillfälle för allmänheten	Öppen inbjudan i lokala tidningar och riktade inbjudningar. Riktade inbjudningar: Östra Nylands förbund, Östra Nylands natur- och miljövårdsförening rf, Föreningen Vatten- och luftvård för Östra Nyland och Borgå å rf, Östra Nylands räddningsverk, Sjöfartsverket, Natur och Miljö, Pellinge Hembygdsförening r.f., Pellinge Ungdomsförbund r.f., Borgå museum, Borgånejdens fiskeområde, Borgå Nejdens Fågelförening rf, Pro Pörtö, Försvarsmakten, Pääkaupunkiseudun partiolaiset, VFFI, Finska dykarförbundet, Finlands firsällskap, Finlands Båtförbund rf, Finska vikens sjöbevakning, Söderskär Fyr Ab, Nylands jaktvårdsdistrikt, Uudenmaan partiopiiri och TE-centralen i Nyland.	
	Företag	
Bilateralt deltagande, Tillfälle för allmänheten	Söderskär Fyr Ab	
	Privata markägares deltagande (privata skyddsområden och andra privata områden)	
Projektplanen för skötsel- och användningsplanen var utlagd för kommentarer på webben och det kom respons från 5 avsändare. Principerna för skydd och nyttjande av Söderskär i Borgå (Priha 2008) var föremål för deltagande 30.11.2007 och 28.2.2008 på tillfällen för allmänheten, där även företrädare för ägarna till vatten- och markområden inom Söderskärs naturskyddsområde var med.		

Tillfällen för allmänheten				Plats	Datum	Deltagare (antal)
Tillfälle för allmänheten om Skötsel- och användningsplanen för Söderskärs och Långörens skärgård				Borgå	27.5.2009	20
Deltagare sammanlagt						20
Begärda utlåtanden (st.)		Inkomna utlåtanden (st.)		Sammandrag av utlåtandena finns i planens bilaga 5.		
Tilläggsuppgifter						
Under projekttiden gjordes flera tidnings- och radiointervjuer med både lokala och riksomfattande medier som gällde planeringens framåtskridande och planeringsområdet.						
Deltagandets inverkan på planen						
<p>På projektseminariet erhöles en bra översiktsbild av naturen, kulturarvet och rekreationen på planeringsområdet samt information om jakt och fiske. Dessutom hördes företrädare för olika intressentgrupper som hade åsikter och utvecklingsidéer om hur skyddet av området, rekreationen och turismen kunde organiseras. På seminariet erhöles goda anvisningar i anslutning till bl.a. utfärdshamnar och fyrturism. Projektseminariet låg till grund för en hotanalys. Under tillfället för allmänheten hördes olika intressentgrupper och erhöles stöd för bl.a. organiseringen av skyddet av Söderskärsområdet. Projektets webbplats låg till grund för respons från enskilda, bl.a. privata markägare inom Söderskärs naturskyddsområde och föreningen Pro Pörtö. I responsen framhövdes följande saker: effektivare fågelskydd och revidering av skyddsbestämmelserna i Söderskärs naturskyddsområde, ordnande av övervakning och uppföljning av konsekvenserna av rekreationen och turismen på Söderskärsområdet och Pörtö samt fortsatt bevarande av jaktpraxisen på Långören. Dessutom föreslogs att användningen av Mattlandet-Bastulanden borde ordnas så att olika aktörer (Söderskär Fyr Ab, markägarna i området, ortsborna, de som använder området för rekreation m.fl.) kunde använda området så att det allmänna intresset tryggas och naturvärdena bevaras. Alla saker som kommit fram under deltagandet är centrala för organiseringen av skötseln och användningen av området, och en väsentlig del av planeringsprocessen gick ut på att organisera dem och söka efter lösningar. Dessutom framförde föreningen Pro Pörtö att man stödjer målet med projektet: Förutsättningar bereds för uppdatering av skyddsbesluten om de områden som hör till staten och revidering av fredningsbestämmelserna.</p>						

4 Vattendrag och havsområden

Ansvarig process	Naturskydd	Karta	☒	Blid 3			
Förklaring	I detta formulär beskrivs vattenkvaliteten och eventuella fågelvatten i planeringsområdets söt- och havsvatten. Kvalitetsklassen beskriver ytvattens ekologiska status och skyddsvärde för våtmarkernas fågelfauna beskriver objektets karaktär av fågelvatten.						
Allmän beskrivning							
Sjöar, rinnande vatten och grundvattenområden							
Sjöar	Skyddsgrund (i registret)	Kod enligt ramdirektivet för vatten	Referensvatten-systemets kod	Skyddsvärde för våtmarkers fågelfauna	Kvalitetsklass (VRD)		
Rinnande vatten							
Grundvattenområden							
Tilläggsuppgifter							
Havsområden							
Namn	Helcom-klass ²	BSPA-klass ³	Skyddsgrund (i registret)	Kod enligt ramdirektivet för vatten	Referensvatten-systemets kod	Skyddsvärde för våtmarkers fågelfauna	Kvalitetsklass (MSRD)
Söderskärs och Långörens skärgård							
Tilläggsuppgifter							

² Helcom-klass = kvalitetsklassificering av vattenområdena i Östersjön för vilken kriterier håller på att utvecklas som preciseras under 2010.

³ BSPA = Baltic Sea Protection Area (databas över skyddsområdena i Östersjön som upprätthålls av Helcom). En klassificering som bygger på kriterierna håller på att utvecklas.

Vattendjupet varierar som mest till över 50 meters djup.

Sammandrag

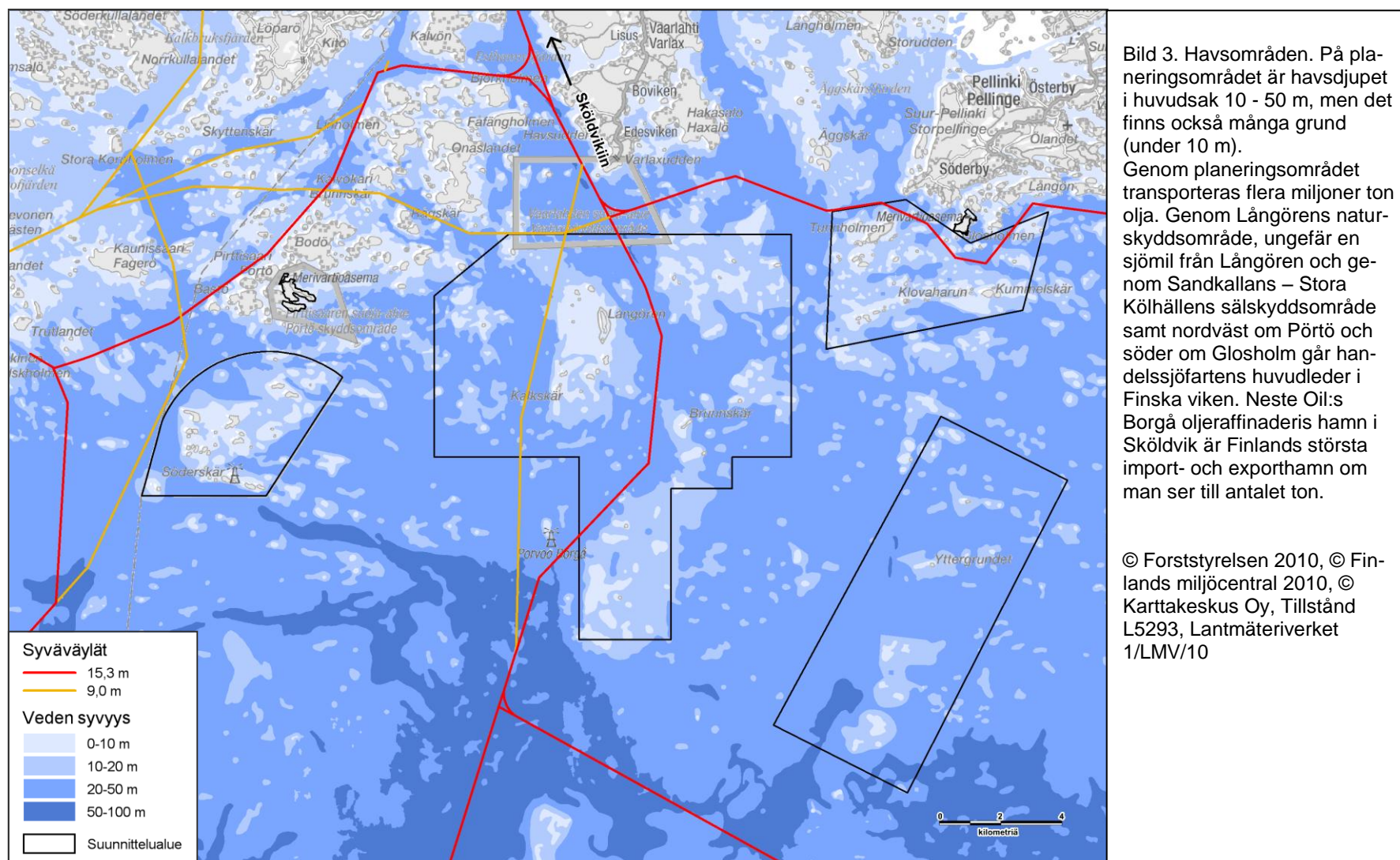

Bild 3. Havsområden. På planeringsområdet är havsdjupet i huvudsak 10 - 50 m, men det finns också många grund (under 10 m).

Genom planeringsområdet transporteras flera miljoner ton olja. Genom Långörens naturskyddsområde, ungefär en sjömil från Långören och genom Sandkallans – Stora Kölhällens sälskyddsområde samt nordväst om Pörtö och söder om Glosholm går handelssjöfartens huvudleder i Finska viken. Neste Oil:s Borgå oljeraffinaderis hamn i Sköldvik är Finlands största import- och exporthamn om man ser till antalet ton.

5 Geologi

Ansvarig process	Naturskydd	Karta	☐	
Förklaring	I formuläret beskrivs planeringsområdets viktigaste geologiska egenskaper, dvs. berggrund, jordmån och geomorfologi.			
Berggrund	Holmarna och kobbarna är till övervägande del trädlösa och klippiga (men undantag av Pörtö och Glosholm), men det förekommer även åsformationer av sand. Området hör till området för den kraftiga metamorfosen i södra Finland. Berggrunden består i huvudsak av mikroklingranit, granodiorit, tonalit och kvartsdiorit. Vattendjupet varierar och är som djupast över 50 meter. Ytjordarten på planeringsområdets botten varierar från hård bergs- och stenbotten till tämligen vidsträckt lerområden. Berg-, morän-, sand-, grus- eller stenbotten täcker sannolikt största delen av området (Rantataro 1992). I området finns revliknande sten- eller bergformationer.			
Jordmån				
Geomorfologi				
Tilläggsuppgifter				
Jordmåns- och berggrundsgeologin är fortfarande inte kartlagd i största delen av planeringsområdet (www.geokartta.gtk.fi).				
Sammandrag				
Holmarna och kobbarna är till övervägande del klippiga, men det förekommer även åsformationer av sand. Ytjordarten på botten varierar från hård berg- och stenbotten till vidsträckt lerområden. Geologin är emellertid fortfarande inte kartlagd i största delen av planeringsområdet.				

BESKRIVNING AV NULÄGET

VÄRDEN OCH HOTEN

MÅLUPPSTÄLLNING

FÖRVERKLIGANDE

MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING

UPPFÖLJNING

KÄLLOR

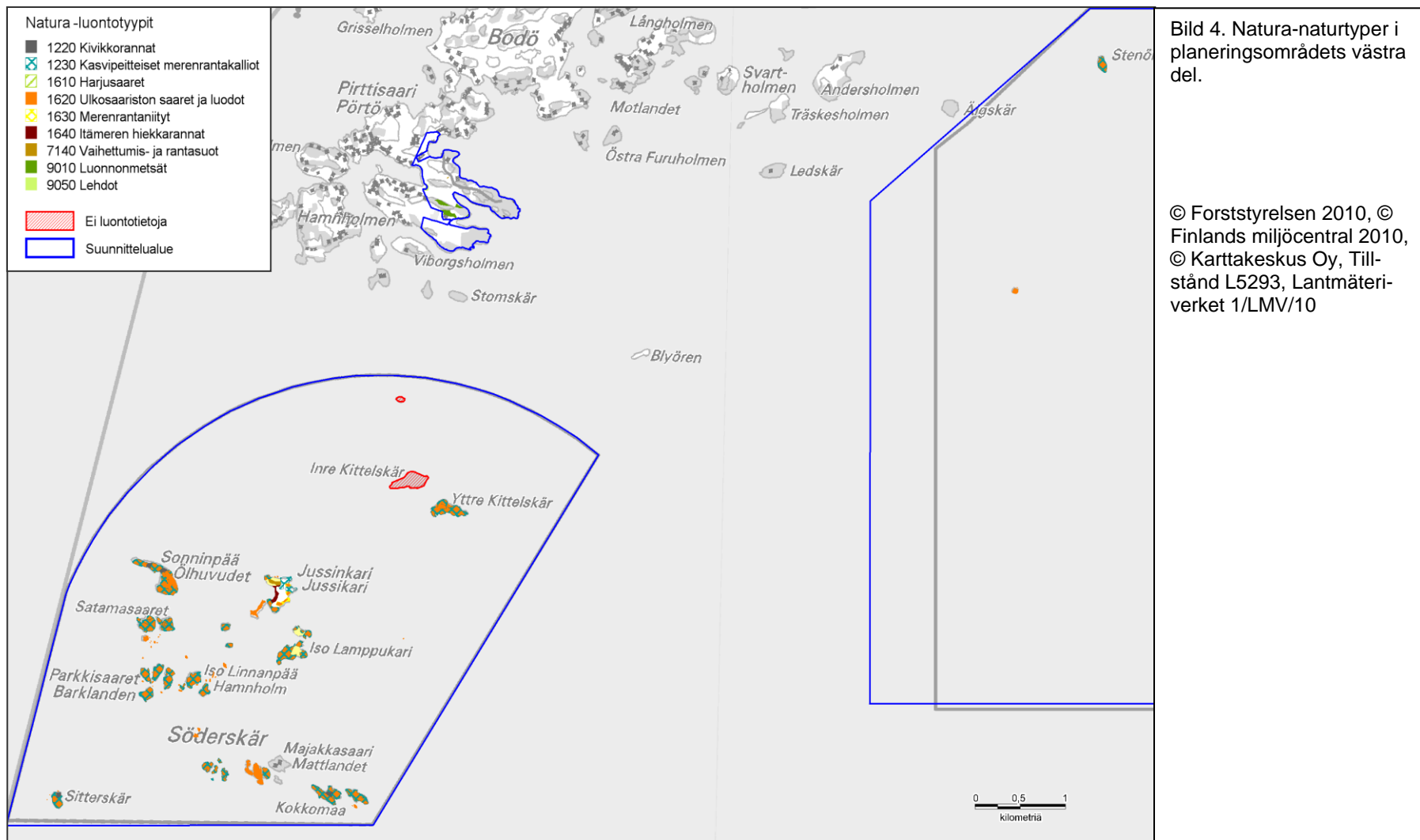
BILAGOR

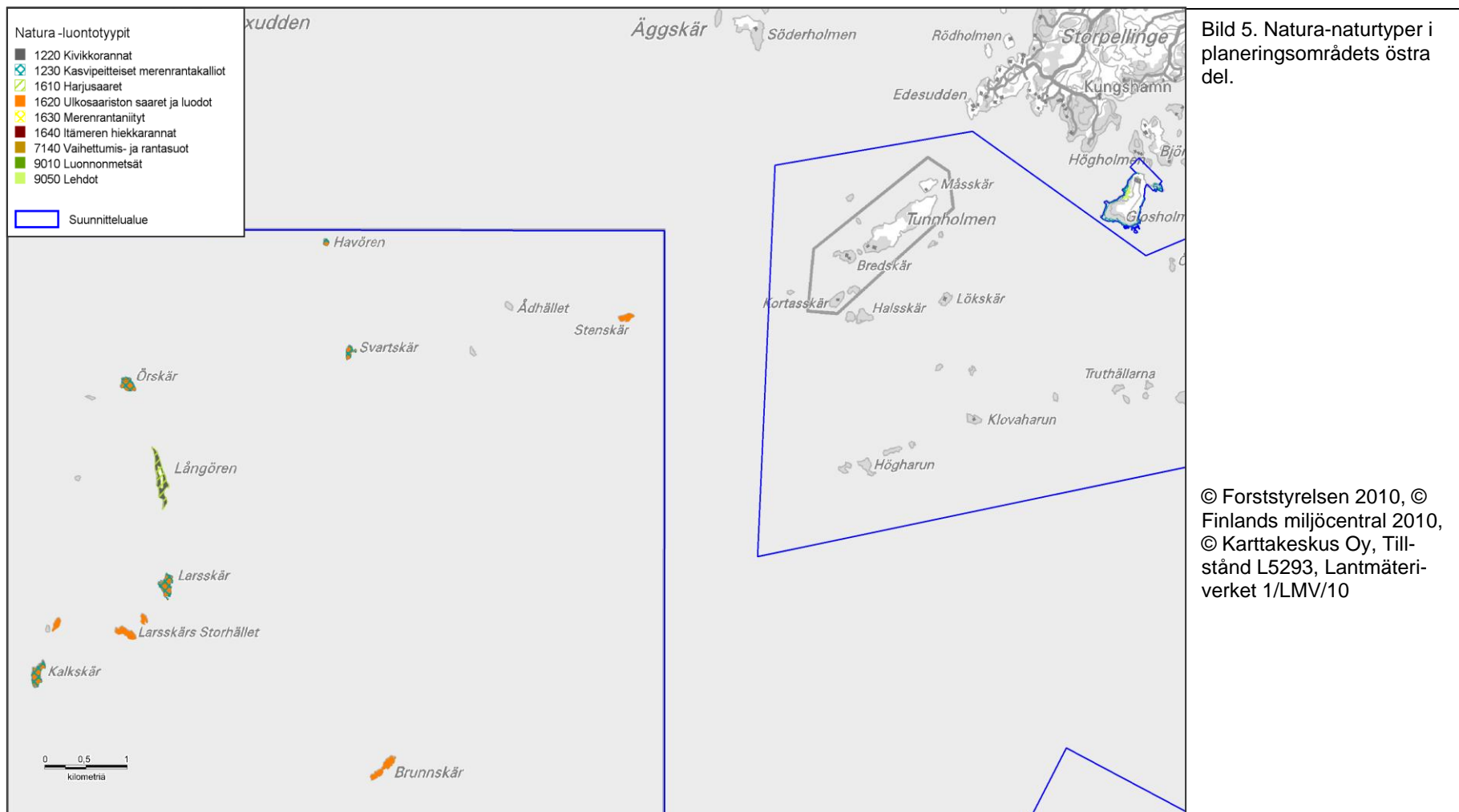
6A Natura 2000-naturtyper

Ansvarig process	Naturskydd	Karta	☒	☒	Naturtyper (bilder 4-5) Naturtypernas representativitet (bilder 6-7)						
Förklaring	I formuläret fylls i Natura 2000-naturtyperna inom hela planeringsområdet samt deras areal och representativitet. Med representativitet menas här ett sammandrag av Natura-databasblanketternas uppgifter om representativitet och naturtillstånd. Representativiteten berättar hur "typenlig" naturtypen är på området, och på den inverkar bl.a. naturtypens struktur, funktion och restaureringsmöjligheter. I formuläret anges också planeringsområdets ställning i nätverket av skyddsområden och hur de står i samband med andra områden i nätverket.										
Naturtyp		Naturtypernas representativitet klassvis (ha), naturtyperna I och II ⁴									
Kod	Naturtyp	Areal, naturtyp I (ha)	Areal, naturtyp II (ha)	Utmärkt		God		Betydande		Icke betydande	
				NT I	NT II	NT I	NT II	NT I	NT II	NT I	NT II
1110	Sublittoral sandbanker	ingen uppgift									
1170	Rev	ingen uppgift									
1210	Årull vegetation på driftvallar	ingen uppgift									
1220	Perenn vegetation på steniga stränder	6,8	4,5		4,5	2		0,3		1,6	0,2
1230	Vegetationsklädda havsklippor	47,9	34,3	26,4	24,2	15,3	6,4	4,6	3,5		
1610	Rullstensåsöar i Östersjön med litoral och sublitoral vegetation	4,9		4,9			7,2			3,2	0,2
1620	*Boreala skär och småöar	52,9	34,4	35,7	25,2	10		4	1,8		
1630	Boreala havsstrandängar	2,8		1,9		0,9		0,04		0,2	
1640	Boreala sandstränder med perenn vegetation	2,2				0,5		1,5		0,03	
7140	Öppna svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn	0,03								0,3	
9010	*Västlig taiga	9				6		2,7			
9050	Örtrika näringsrika skogar med gran	1,9				0,6		1,2			
6270	*Artrika torra-friska låglandsgräsmarker	ingen uppgift									
Naturtypernas sammanlagda areal (ha)		128,33	73,2	68,9	53,9	35,3	13,6	13,84	5,3	5,33	0,4

⁴ Naturtyp II förekommer överlappande med naturtyp I.

Naturtypernas andel av planeringsområdet (%)	0,7	0,4	0,4	0,3	0,2	0,1	0,1	0,02	0,02	0	
	Areal (ha)	Tilläggsuppgifter									
	Annan än Natura-naturtyp	18168,7	Naturtypernas arealer och representativitetsklassificering är bristfälliga, eftersom naturtyperna under vatten inte har kartlagts. De inventerade naturtyperna och deras representativitet framgår av bilderna 4 – 5 och 6 – 7.								
	Icke inventerad	0									
Alla figurer sammanlagt	18297										
Nätverksbetraktelse											
Sammandrag											

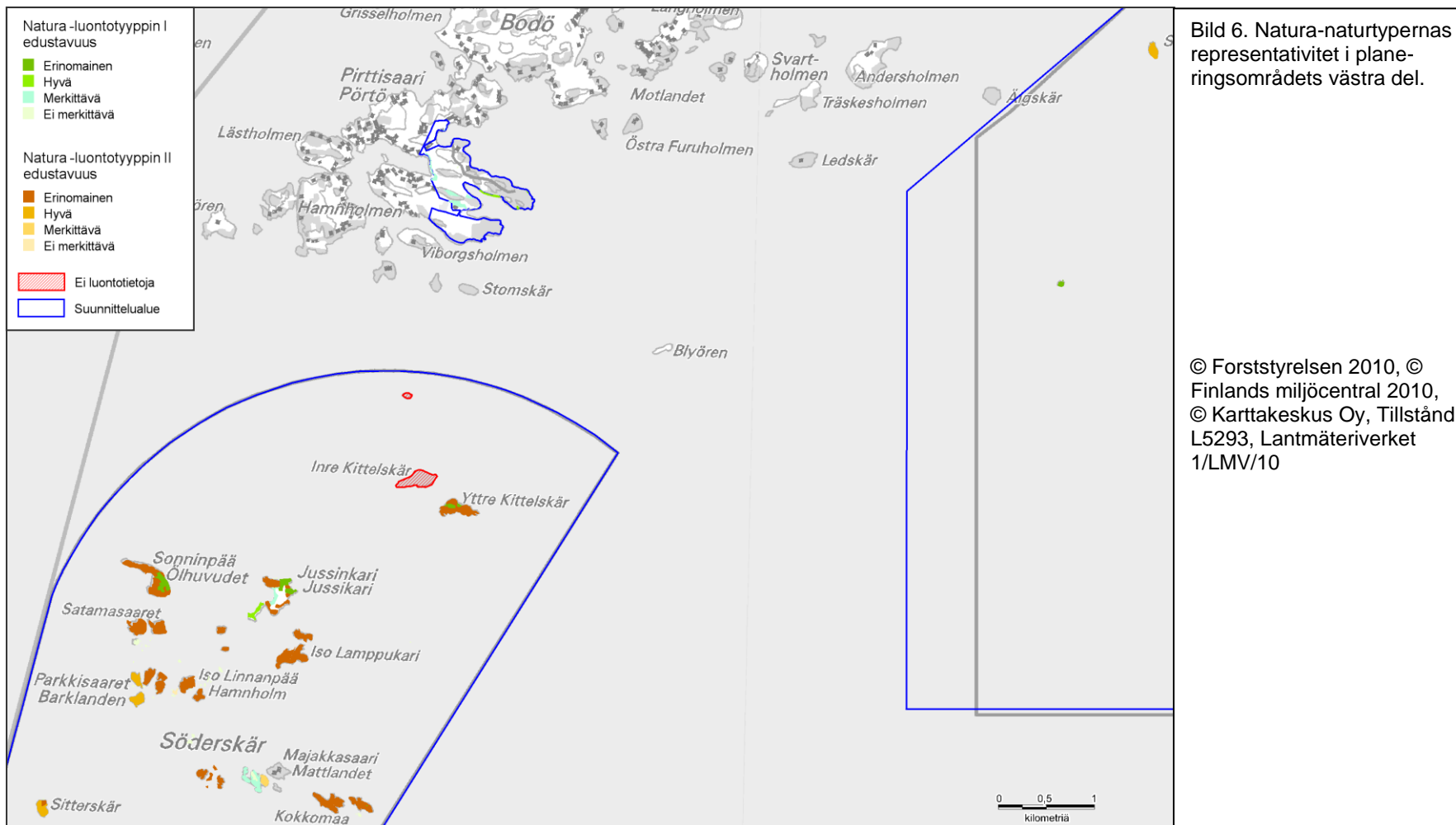

Bild 6. Natura-naturtypernas representativitet i planeringsområdets västra del.

© Forststyrelsen 2010, ©
 Finlands miljöcentral 2010,
 © Karttakeskus Oy, Tillstånd
 L5293, Lantmäteriverket
 1/LMV/10

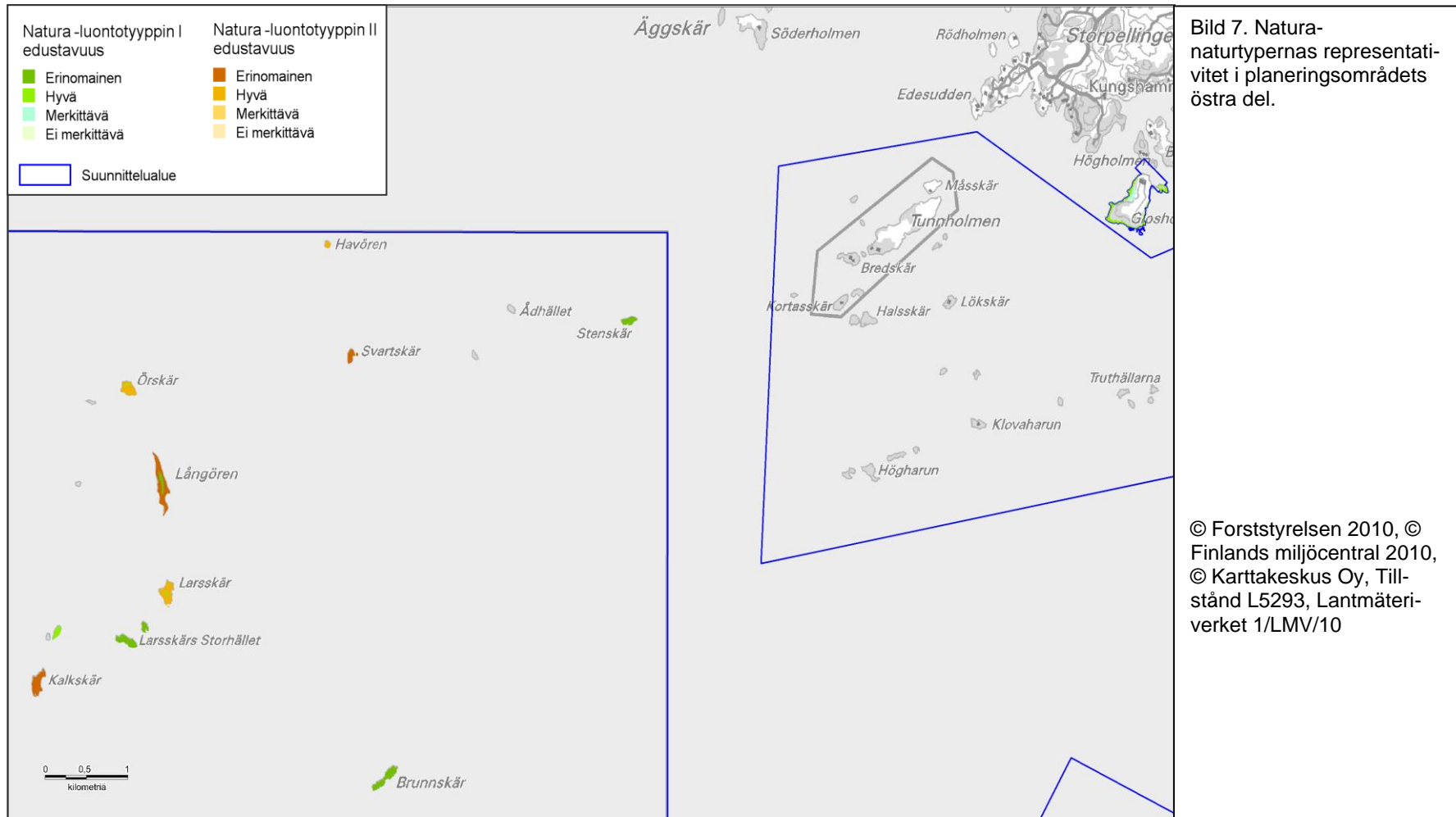

Bild 7. Natura-naturtypernas representativitet i planeringsområdets östra del.

6B Naturtyper i hotbedömningen av Finlands naturtyper (LuTu)

Ansvarig process	Naturskydd	Karta	☐		
Förklaring	I formuläret ifylls de naturtyper som upptas i hotbedömningen av Finlands naturtyper samt deras areal och procentuella andel. Klassificeringen baserar sig på en undersökning som gjordes åren 2005–2007, och undersökningens metoder och resultat framgår av publikationerna SY 765 – Luontotyyppien uhanalaisuuden arviointi – menetelmä ja luontotyyppien luokittelu (Hotbedömning av naturtyper – bedömningsmetod och naturtypsklassificering) samt SY8/2008 – Suomen luontotyyppien uhanalaisuus (Hotbedömning av Finlands naturtyper).				
Kod	Naturtyp	Hotklass ⁵	Areal (ha) eller uppskattad areal	Andel av området	Beskrivning och geografiskt läge
2.1.3	Blåstångssahällen på berg och stenbotten	EN (VU)	?		förekommer eventuellt i området
2.1.5	Rödalgssamhällen	VU	?		förekommer eventuellt i området
2.1.6	Bandtångssamhällen	EN (DD)	?		förekommer eventuellt i området
2.2.2.1	Sandstränder vid Östersjön	EN	2,2	0,01	Jussikari 0,7 ha, Tunholmen 0,5 ha
2.2.4.1	Tångvallar	VU	0,1?	0	Jussikari, Tunholmen, eventuellt i Lerviken
2.2.6.2	Glön	EN	0,4	0	Pörtö Makkaraudden, Klovharun
2.2.7.6	Rullstensåsar i Östersjön	VU	4,9	0,03	Långören
7.7	Havsstrandängar	CR	2,8	0,02	Små förekomster: Jussikari, Tunholmen, Lamppukari-holmarna

⁵ RE = Försvunnen = Alla förekomster av naturtypen har försvunnit i området

CR = Akut hotad = Förekomsterna av naturtypen eller dess viktigaste kvalitativa drag är utsatta för extremt stort direkt hot att försvinna i granskningsområdet.

EN= Starkt hotad = Förekomsterna av naturtypen eller dess viktigaste kvalitativa drag är utsatta för extremt stort hot att inom den närmaste framtiden försvinna i granskningsområdet.

VU = Sårbar = Förekomsterna av naturtypen eller dess viktigaste kvalitativa drag är utsatta för stort hot att på medellång sikt försvinna i granskningsområdet.

NT = Missgynnad = Förekomsterna av naturtypen har gått tillbaka, men den uppfyller inte kriterierna på sårbar eller den är så sällsynt att redan tillfälliga faktorer kan tänkas hota bevarandet av den.

LC = Naturtypen hör inte till ovan angivna kategorier och förekomsterna av den och deras viktigaste drag är på medellång sikt utsatta för betydande hot att försvinna i granskningsområdet.

DD = Kunskapsbrist = Uppgifterna om naturtypen räcker inte till för att göra en bedömning enligt kriterierna.

4.7.1.2	Klibbals-madskärr	VU	0,6	0,01	Pörtö, avgränsat som klibbalskärr enligt naturvårdslagen
5.1	Lundar	VU	1,8	0,01	Pörtö, Tunholmen
7.4.	Friska ängar	CR	0,7	0,01	Pörtö
Hotade naturtyper sammanlagt					
Granskning ur nätverksperspektiv					
Sammandrag					
Uppgifterna baserar sig på uppskattningar, eftersom de hotade naturtyperna inte har inventerats.					

7 Artsammansättning

Ansvarig process	Naturskydd	Karta	Artsammansättningen presenteras närmare i bilaga 4.			
Förklaring	Formuläret bör ge en bild av de värdefullaste arterna i planeringsområdet och lyfta fram drag i artsammansättningen som bör tas i beaktande vid planeringen av områdets skötsel och användning. Samma art kan ingå i flera klasser: t.ex. många hotade arter är också direktivarter. Enheten för alla artgrupper är antal arter som förekommer på planeringsområdet.					
Klass	Fåglar (antal arter)	Övriga ryggradsdjur (antal arter)	Ryggradslösa arter (antal)	Kärlväxter (antal arter)	Sporväxter (antal arter)	Svampar (antal arter)
Särskilt skyddskrävande arter	2					
Andra hotade arter	10		1			
Missgynnade arter	13		4			
Regionalt hotade arter			2			
Arter för vilkas skydd Naturaområden bör anvisas (habitatdirektivets bilaga II, fågeldirektivets bilaga I)	12					
Arter som kräver strängt skydd och vilkas föröknings- och rastplatser det är förbjudet att förstöra eller försämra (habitatdirektivets bilaga IV)		3				
Särskilt skyddskrävande arter, hotade arter och direktivarter sammanlagt per artgrupp						
Främmande arter eller arter som ökat i skadlig grad		mink mårdhund		vresros		
Sammandrag						
På Tunholmen har förekommit sodaört (EN) (Borgå stad 2008b).						

8 Kulturarv

Ansvarig process	Naturskydd	Karta	☒	Bilder 8 – 11.
Förklaring	Beskrivningen av kulturarvet i nuläget bör bestå av en beskrivning av planeringsområdets landskapsvärden samt byggnadsarvet och de arkeologiska objekten. Syftet med beskrivningen är att lyfta fram planeringsområdets centrala kulturarvsvärden.			
Landskap				
Namn	st.	På annat än statens område (st.)	Klassificering	
	0		Världsarvsobjekt	
	0		Nationalstadspark	
	0		Landskapsområde av nationellt värde	
Lots- och fyrsamhällen och fiskelägen i Borgå västra skärgård (RKY 2009, Museiverket)	1		Nationellt värdefull bebyggd kulturmiljö	
Söderskår och en del av Pörtö / Landskapsplanen för Östra Nyland (ma/v Område som är viktigt med tanke på kulturmiljön eller landskapsvärden, av riksintresse; Utkast till delgeneralplan för Onas skärgård (Landskapsmässigt värdefullt område. Beteckningen anger områden med nationellt värdefulla kulturmiljöer)	1		Landskap som är värdefullt på landskapsnivå	
			Landskapsvårdsområde inrättat enligt naturvårdslagen	
			Annat värdefullt landskap	
Tilläggsuppgifter				
Enligt statsrådets beslut som trädde i kraft 1.10.2010 är lots- och fyrsamhällena och fiskelägena i Borgå västra skärgård en byggd kulturmiljö av riksintresse. I enlighet med de riksomfattande målen för områdesanvändningen (MBL 3 kap.) ska områdesanvändningen anpassas till öarnas historiska utveckling.				
Byggnadsarv				
Namn	st.	På annat än statens område (st.)	Klassificering	
Söderskärs fyr, fyrmästarens och fyrvaktarens hus och lotsstugan jämte ekonomibyggnader, Tullmästarens f.d. bostadshus på Pörtö, Pörtös första sjöbevakningsstation	10		Byggnad eller byggnadsgrupp av nationellt värde	
			Byggnad eller byggnadsgrupp som är värdefull på landskapsnivå	
			Annat värdefull byggnad eller byggnadsgrupp	
Tilläggsuppgifter				

Byggnadsbeståndet på Söderskär börjar istandsättas med projektmedel 2011. Fyrbyggnaden som är i privat ägo har skyddats 1.11.2010 genom MM:s beslut MM4/531/2010. Iständsättningsarbetena på fyrbyggnaden har inletts på 00-talet och de fortsätter.

Arkeologiska objekt

Klassificering

	Boplatser	Gravplatser	Försvars- anläggningar	Kultplatser	Tillverkningsplatser och arbetsplatser	Konst och minnesmärken	Objekt. i anslutning till trafiken	Objekt under vatten	Sten- och jordkonstruktioner	Inte bestämd	Sammanlagt, stycken
Objekt som ingår i fornlämningsregistret								3			3
Annat arkeologiskt objekt	42	1	41	1	7	1	1		7	1	70

Tilläggsuppgifter

Områdets kulturarv har inventerats 2009. Vid inventeringen insamlades information om områdets kulturvärden för planeringen av skötseln och användningen. På planeringsområdet finns inga objekt i Museiverkets register över fornlämningar med undantag av tre fornlämningar under vatten.

Det viktigaste arkeologiska objektet i området är ruinen efter fyren på Glosholm, som vid inventeringen av sjöfartens byggnadsarv (Museiverket 2011) har klassificerats som ett objekt av riksintresse. Andra objekt som är typiska för området är försvarsanläggningar samt anläggningar med anknytning till jakt och fiske. Det är ställvis svårt att datera objekten. De krigshistoriska objekten är i huvudsak från historisk tid; objekt från andra världskriget är välrepresenterade. Objekt från andra världskriget hör tills vidare inte till de fasta fornlämningar som är fredade genom lagen om fornminnen. De ska ändå beaktas som historiskt betydelsefulla anläggningar och objekt och de ska granskas som en del av kulturmiljön på samma sätt som fasta fornlämningar.

Vid Söderskär har det inte gjorts någon undervattensinventering. Från planeringsområdet är emellertid tre fornlämningar under vatten kända. En fredad fornlämning som är känd som Kokkomaa-vraket hittades av amatördykare och ligger i viken vid norra stranden av ön Kokkomaa. Objektet är inte arkeologiskt dokumenterat. Kring ön Oxelhuvud nordväst om Söderskär känner man också till vrakdelar som har tolkats som en fornlämning. Norr om Halskskär ligger ett i registret över fornlämningar känt objekt, som antas vara den engelska briggen Houghton le Spring, som gick på grund 1839. I området finns dessutom vraket vid Stora Kölhällan. I området kan också finnas andra fornlämningar under vatten, men i brist på en inventering finns det ingen säker kunskap om dem. Vraken är fredade fornlämningar, så man kan anta att de sjunkit för mer än 100 år sedan.

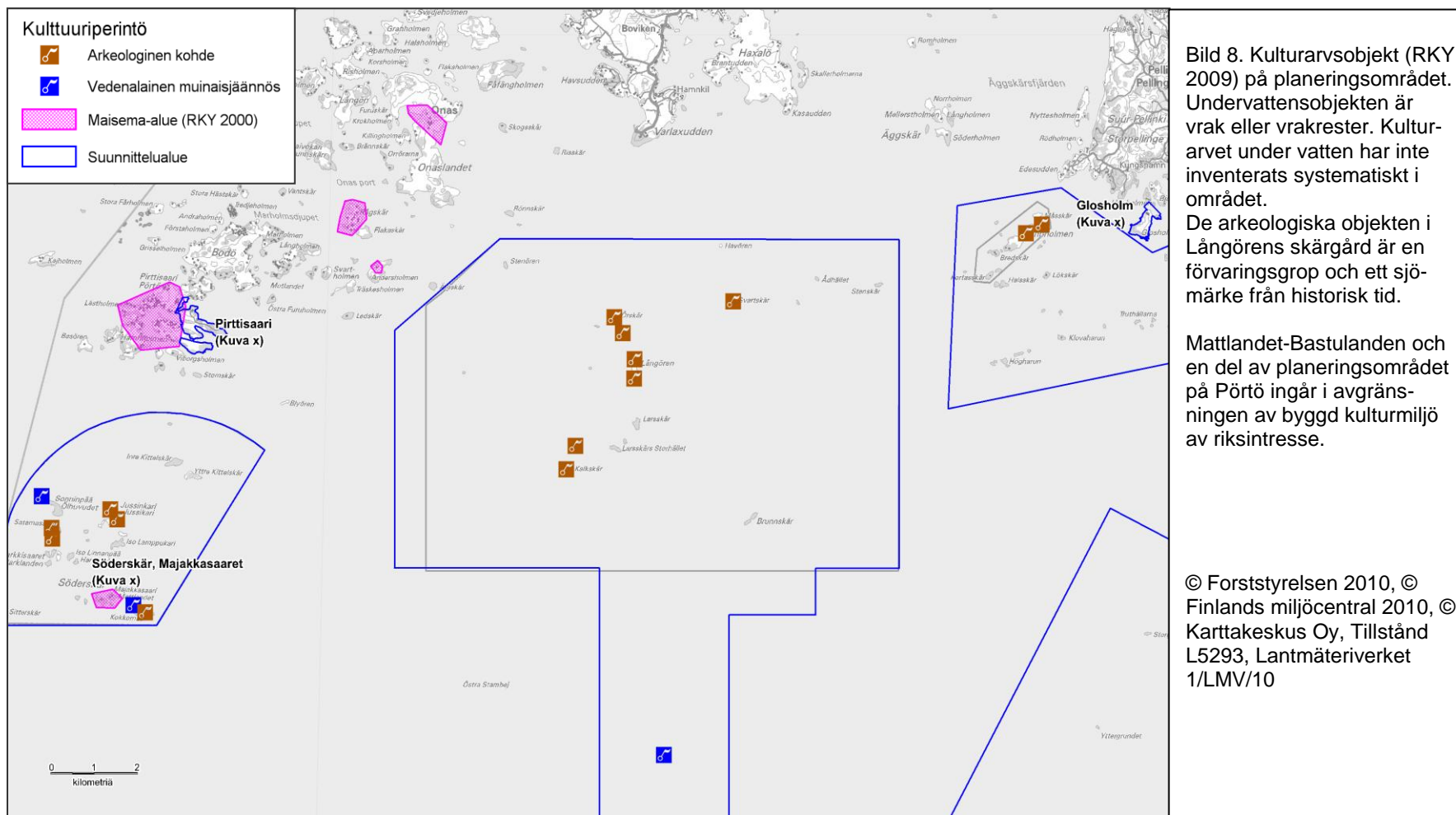
Annat kulturarv

Kulturarvets betydelse för områdets besökare

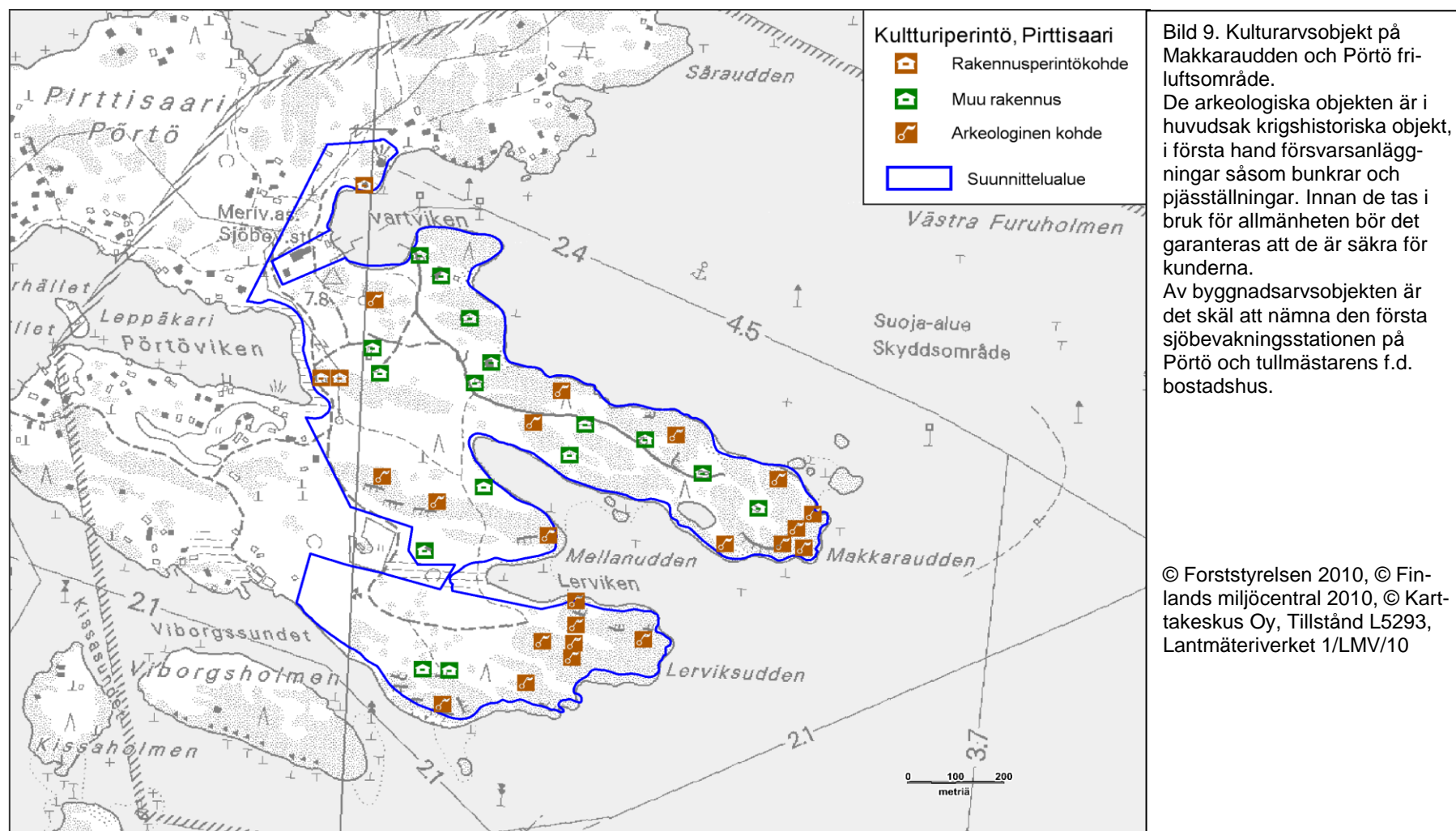
Det har inte gjorts någon besökarundersökning på planeringsområdet.

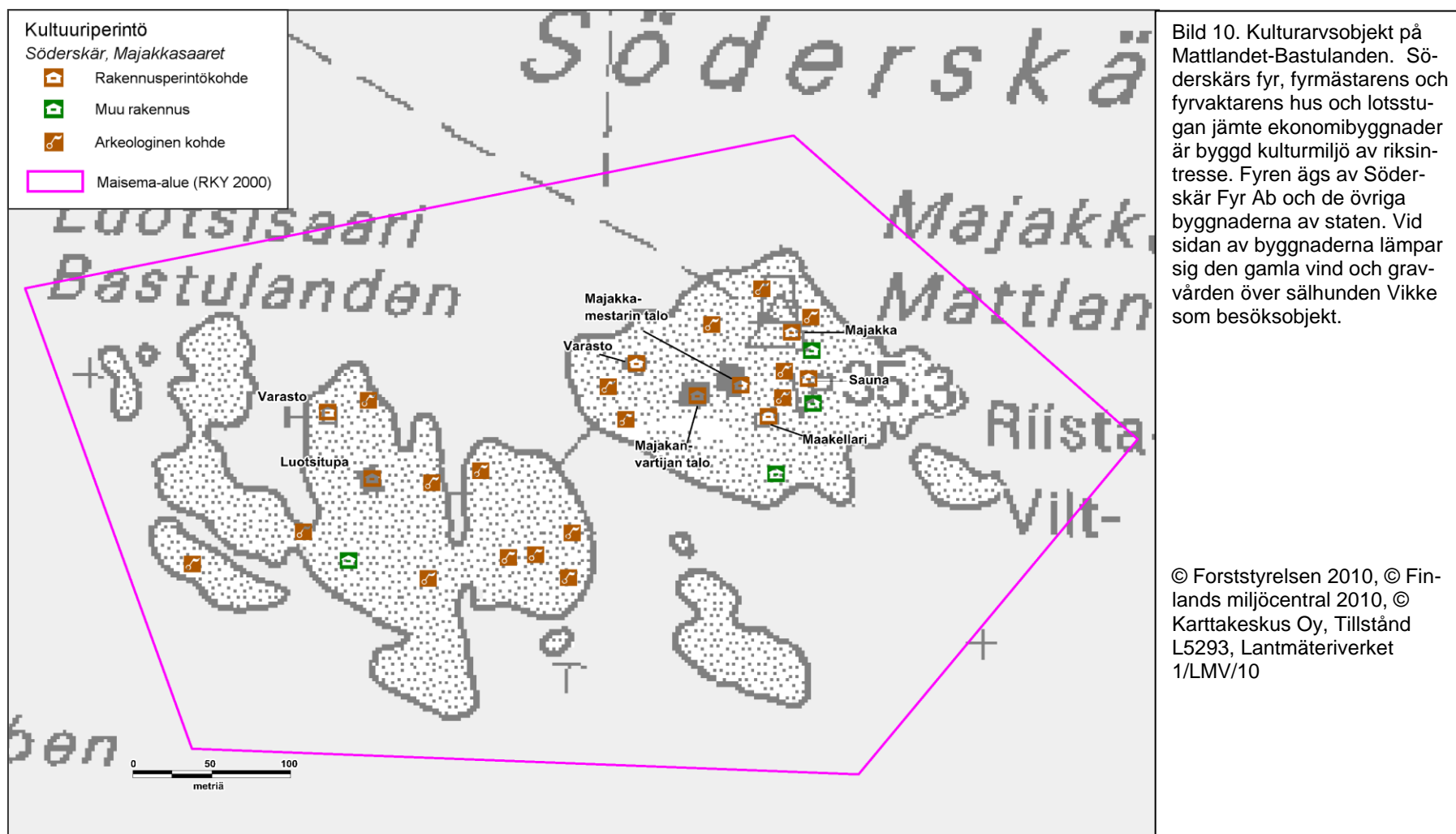
Sammandrag

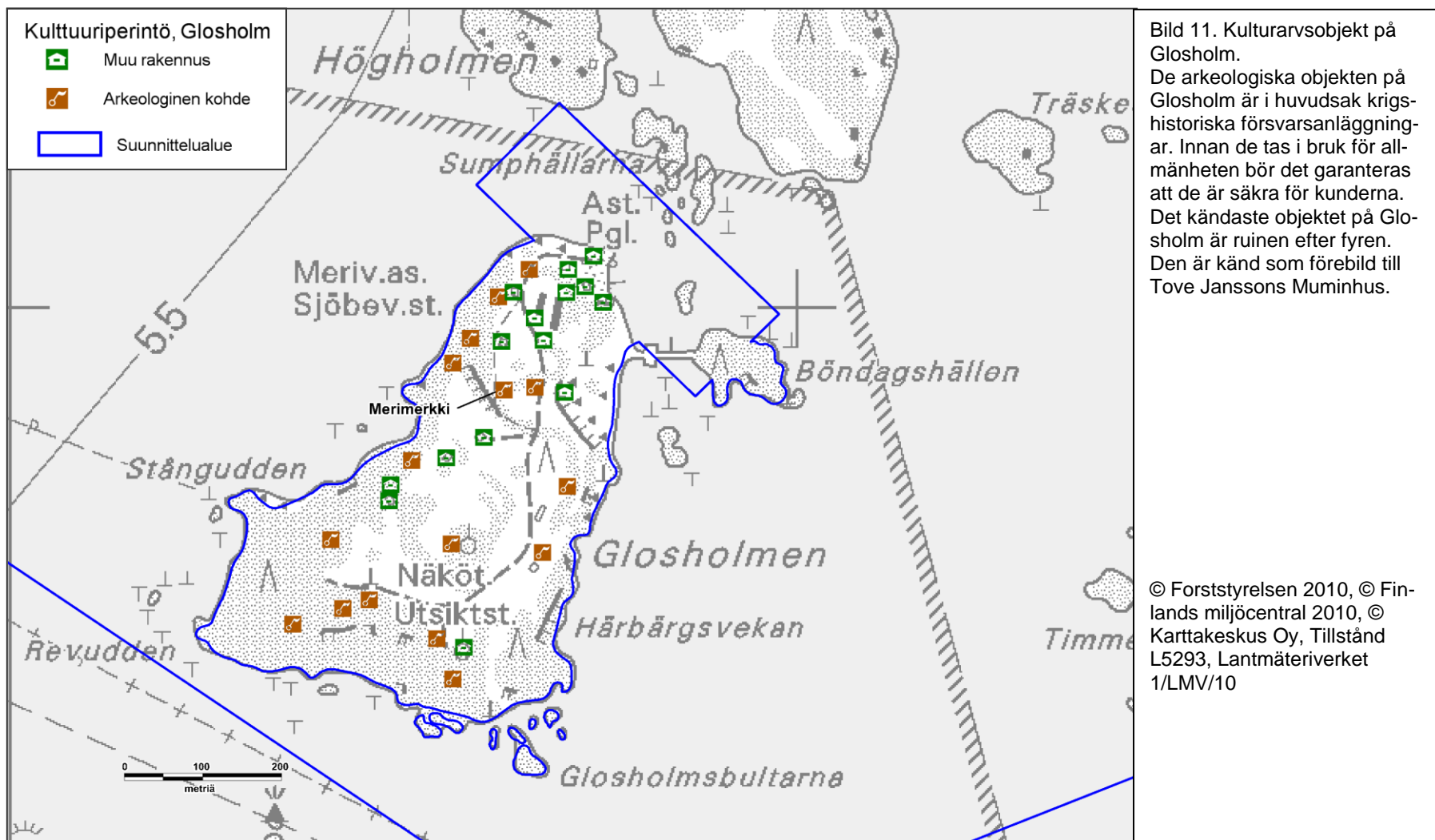
Områdets mångsidiga kultur består av byggnader och anläggningar med anknytning till marina näringar, lotsnings- och fyrverksamhet samt krigshistorien. De synligaste och värdefullaste elementen i områdets kulturarv är fyrarna och det återstående byggnadsbeståndet i anslutning till dem. De krigshistoriska konstruktionerna, t.ex. flera bunkrar, utgör en till massan stor och utmanande helhet med avseende på skyddet och en säker användning av områdena.

9A Naturens rekreatjonsbruk: friluftsliv och naturturism

Ansvarig process	Rekreation	Karta	☐ ☐	
Förklaring	Av det nuvarande rekreatjonsbruket beskrivs här friluftslivets och naturturismens verksamhetsmiljö, planeringsområdets dragningskraft och betydelse som rekreatjonsobjekt samt efterfrågan, utbud och turismsamarbete i dagens läge. Uppgifter som berör efterfrågan är bl.a. data om antalet besök och besöksbelåtenheten. Med utbud avses här friluftsledernas, byggnadernas och serviceanläggningarnas antal, kapacitet och kondition. Målet är att analysera hur tjänsterna och tjänstekedjorna fungerar utgående från kundernas behov.			
Beskrivning av verksamhetsmiljön				
<p><u>Områdeshelhet med avseende på turism</u></p> <p>Planeringsområdet ligger inom Nylands förbunds område, nära huvudstadsregionen och invid riksvägarna 6 och 7. Östra Nyland är ett gammalt kulturlandskap, "en kulturhistorisk skattkammare", med Finlands äldsta byggnadsbestånd och som kännetecknas av gamla städer, ådalar, kust, skärgård, landsbygd, herrgårdsmiljöer, många byar och fungerande skärgårdssamhällen. Östra Nylands turismstrategi gäller 2007-2013 och genomförandeplanen 2007-2010. Östra-Nylands Turism rf fungerar som samarbetsnätverk för turismen i Östra Nyland. För områdesorganisationsverksamheten svarar Porvoo Tours (privat). Posintra Oy svarar för projektverksamheten och företagsnätverket PremiumVisit svarar för marknadsföring och produktutveckling. Enligt visionen i turismstrategin ökar området turisminkomst av utvecklad turistervice i skärgården och ett breddat kulturutbud utöver området traditionella attraktionsfaktorer. En tyngdpunkt i utvecklingen är att utveckla turistsericen i skärgården. Målet är bl.a. att utreda möjligheterna att inrätta ett skärgårdscenar, att utveckla infrastrukturen för turistsericen i skärgården samt att underhålla det värdefulla byggnadsbeståndet och det arkeologiska kulturarvet.</p> <p>Största delen av Söderskärs och Långörens skärgård lämpar sig inte för kraftig turism eftersom den är känslig för slitage och har en känslig artsammansättning.</p>				
<p><u>Rekreatjonshelhet</u></p> <p>I närheten av planeringsområdet, i Pellinge och Onas skärgård, finns flera friluftsområden och utfärdshamnar. Av Helsingfors stads friluftsområden och skärgårdsobjekt har Fagerö i Sibbo skärgård mångsidig rekreatjonsservice. Fagerö ligger nära Pörtö. Föreningen Nylands friluftsområden har utöver Pörtö friluftsområde flera objekt i skärgården och på fastlandet i Borgå: Brokholmen, Bredholmen, Norra Sandö, Solklippan, Stornäsudden, Varlaxudden och Onas. Borgå stads gästhamnar finns vid Åstrandern och på Sandholmen; båt- och fiske- samt friluftsområden är Äggskär, Furuholmen, Haxalö, Norrholmen, Solklippan och Vitholmen. Österut från Borgå skärgård ligger Östra Finska vikens nationalpark.</p>				
<p><u>Planeringsområdets rekreatjons- och naturturismobjekt</u></p> <p>Planeringsområdet håller först nu på att tas i bruk för rekreatjon och naturturism och därför finns det ännu liten färdig serviceutrustning. Med tanke på rekreatjon är de viktigaste objekten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pörtö: Skärgårdssamhället och fungerande sjöbevakning; Föreningen Nylands friluftsområdets friluftsområde Lerviksudden på Pörtö. Försvarsmaktens anläggningar 2. Glosholm: F.d. sjöbevakning, ruinerna efter fyren på Glosholm, försvarsmaktens anläggningar 3. Mattlandet och Bastulanden: Söderskärs fyr från 1862 och träbyggnaderna. 4. Långören samt Sandkallans och Stora Kölhällens sälskyddsområde: Möjligheterna till sälturism utreds på grundval av erfarenheterna från Kallbådans sälskyddsområde 5. Klovharun, Tove Janssons f.d. sommarställe (i privat ägo) 				
Attraktionskraft och betydelse				

Östra Nylands skärgård är ett attraktivt område som rekreations- och naturturismobjekt, dess attraktionskraft baserar sig på naturvärdena, landskapet, byggnadsarvet och värdet som en del av II världskrigets historia. Viktiga naturvärden med tanke på rekreationen i naturen är sälarna, fåglarna och fiskarna. Till användarna hör turistgrupper och turister som rör sig på egen hand, båtfolk, paddlare, dykare, naturintresserade, jägare och fiskare.

Efterfrågan på friluftstjänster

Besökarräkning			Besökarundersökning							
Antal besök på planeringsområdet	År		Besökarundersökningens målområden:		År	Belåtenhetsindex (på skalan 1= mycket dålig – 5= mycket bra)				
Utvecklingen av antalet besök på områdena:										
			Besökarbelåtenhetens fördelning enligt faktor (på skalan 1= mycket missbelåten – 5= mycket belåten):							
År	Antal besök	Förändring	Belåtenhet med tjänsterna		Belåtenhet med miljön		Förväntningarna uppfylldes		Upplevelser av störande faktorer	
			Besökarnas fördelning i olika typer:							
			Lokala besökare (%)		Dagsgäster	Andel av besökarna (%)		Vistelsens längd (h)		
			Inhemskturister (%)		Övernattare	Andel av besökarna (%)		Vistelsen längd (dygn)		
			Utländska turister (%)		Antal besöksdygn					

Tilläggsuppgifter

Det har inte gjorts någon besökarräkning eller besökarundersökning på planeringsområdet. Åren 2005-2007 hade Mattlandet-Bastulanden ungefär 2000 besökare/sommar (Priha 2008). Antalet turister som enligt Söderskär Fyr Ab besökt Mattlandet-Bastulanden är på årsnivå sammanlagt cirka 3000 (2008) och 3600 (2009). Enligt månad fördelade de sig som följer: maj ca 100, juni ca 500, juli-augusti 2500 (2008) och 3000 (2009), september ca 500. Besökarantalet 2011 var 5500 (Mattlandet-Bastulanden och Långören).

En besöksräknare har installerats på Mattlandet-Bastulanden hösten 2010.

Utbud av friluftstjänster

Byggnader	Antal	Kapacitet	Kondition			Underhåll		På annat än statens område	Tilläggsuppgifter
			God	Medelmåttig	Dålig	Forststyrelsen	Annan		
Mattlandet-Bastulanden	7		1	5	1	6	1	1	Trälidret är i bra skick. Bostadsbyggnaders tak läcker och Senatfastigheter ansvarar för reparationerna av dem. Fyren ligger på det område som hyrts ut till Söderskär Fyr Ab och företaget svarar för underhållet av fyren. I fråga om träbyggnader

									derna kommer besittningen att överföras från Senatfastigheter till Forststyrelsen. Forststyrelsen agerar för närvarande med fullmakt.
Glosholm*	18		8	2	5		16	1	Glosholms sjöbevakningsstation lyder under Gränsbevakningsväsendet och Kotka sjöbevakningsområde. Bevakningsstugans skick är inte definierat. Gränsbevakningsväsendet ansvarar tills vidare för underhållet.
Pörtö*	16		1	3	12	12	3		Pörtö sjöbevakningsstation lyder under Gränsbevakningsväsendet och Kotka sjöbevakningsområde. Föreningen Nylands friluftsområden äger två lager på Lerviksudden.
Anläggningar	Antal	Kapacitet	Kondition			Underhåll		På annat än statens område	
			God	Medelmått.	Dålig	Forststyrelsen	Annan		
Matlandet-Bastulanden	32		5	2	2	2		3	Skicket hos Mattholmens brygga och Ryssvillans grund (tre separata anläggningar) är inte definierat. I siffrorna ingår 2 broar, de historiska anläggningarnas skick är inte definierat.
Glosholm*	20		1			15	5		Bryggan är inte i Forststyrelsens besittning, skicket är bra. De andra anläggningarnas skick är inte definierat.
Pörtö*	27					26	6		Till övervägande del historiska anläggningar. Anläggningarnas skick är inte definierat. Underhållet av övriga anläggningar vilar på Gränsbevakningsväsendet och Föreningen Nylands friluftsområden. Bevakningstornet på Makkaraudden i närheten av den f.d. sjöbevakningsstationen är tills vidare i sjöbevakningens ägo och användning. Tillträde till tornet för utomstående är förbjudet och förhindras.
Leder	Km	Tillgänglig för rörelsehindrade (km)	Beläggning (km)			Underhåll (km)		På annat än statens mark	
						Forstyr.	Annan		
Tilläggsuppgifter									
* Ovannämnda byggander och anläggningar på Glosholm och Pörtö har ännu inte tagits i bruk för allmänheten. Innan objekten tas i bruk för rekreation och naturturism garanteras det att de är säkra för kunderna (Forststyrelsens anvisning 2177/620/2010). Turismen i planeringsområdet är kulturturism (fyrturism) eller naturturism. I denna plan benämns turismen turism eller naturturism. På Forststyrelsens områden kan turism bedrivas i enlighet med principerna för hållbar naturturism (Forststyrelsen 4257/530/2003).									

Turismsamarbete							
År	2009	Antal samarbetsföretag	1	Antal kunder som samarbetsföretagen betjänat på planeringsområdet		Samarbetsföretagens belåtenhet med tjänsterna (på skalan 1=mycket missbelåten – 5= mycket belåten)	
Tilläggsuppgifter							
Söderskär Fyr Ab.							

9B Rekreatjonsbruk: information och guidning

Ansvarig process	Rekreation										
Förklaring	I formuläret beskrivs informationsförmedlingens centrala nyckeltal på området och de metoder Forststyrelsen och samarbetsparterna använder i informationsförmedlingen. Informationsförmedling sker vid kundtjänstställena, på webbsidorna Utinaturen.fi och i terrängen. Informationsförmedlingssätt är t.ex. personlig vägledning, produktion av elektroniskt eller tryckt informationsmaterial samt skyltar och tavlor i terrängen.										
Informationsförmedling i Forststyrelsens objekt											
Antal besök			Kundbelåtenheten vid kundtjänstställena								
År	I kundtjänstställena	På sidorna Utinaturen.fi	Kundtjänstställena				År	Kundbelåtenheten (på skalan 1=mycket missbelåten – 5= mycket belåten)			
			Kunder i guidade grupper vid kundtjänstställena				Kunder i guidade grupper i terrängen				
			År		Personer	Skolelevernas andel (%)	År		Personer	Skolelevernas andel (%)	
			Allmän guidning				Allmän guidning				
			Insiktsväckande guidning				Insiktsväckande guidning				
			Fördjupad guidning				Fördjupad guidning				
Tilläggsuppgifter											
Forststyrelsen och Föreningen Nylands friluftsområden håller först nu på att ta områdena i användning för rekreation, därför finns ännu inte någon information och guidning.											
Informationsförmedling på planeringsområdet		Antal	Sköter underhåll	Beskrivning							
Kundtjänstställena		0									
Webbsidorna Utinaturen.fi		0									
Andra webbplatser		0									
Tavlor i terrängen		0									
Naturstigar		0									
Broschyrer och andra trycksaker		0									
Elektroniska informationsprodukter		0									

Beskrivning av samarbetsparters information och guidning

www.soderskar.fi, www.uudenmaanvirkistysalueyhdistys.fi

Sammandrag

Forststyrelsen och Föreningen Nylands friluftsområden håller först nu på att ta i bruk sina områden före rekreation och därför finns det ännu inte någon serviceutrustning för friluftsliv, naturturism och information och guidning på planeringsområdet. En tyngdpunkt i Östra Nylands turismstrategi är att utveckla turistserVICEN i skärgården. På de viktigaste statsägda objekten på planeringsområdet kan turism bedrivas i enlighet med principerna för hållbar naturturism och med beaktande av skyddet av kulturarvet och naturen. På Mattlandet-Bastulanden bedriver ett privatägt företag turism och 2009 var antalet besökare ca 4000. Innan Glosholm och Pörtö tas i bruk för naturturism eller rekreation garanteras det att de är säkra för kunderna. Föreningen Nylands friluftsområden utvecklar Pörtö friluftsområde Lerviksudden som en del av nätverket av utfärdshamnar i Finska viken.

10 Jakt och fiske

Ansvarig process	Jakt och fiske	Karta	☐	Områden med jaktförbud
			☐	Områden med jakttillstånd och jaktavtal
Förklaring	I formuläret beskrivs nuvarande praxis inom jakt och fiske samt läget med avtal och tillstånd. När det gäller i synnerhet jakt bör man ge noggranna uppgifter om det nuvarande läget och avtalens giltighetstid. Syftet med formuläret är att åstadkomma tillräckliga uppgifter till att bedöma områdets bruksvärde när det gäller dessa verksamheter.			
Jakt på statens områden				
☐	JL 8 §-område (kommunmedlemmarna har jakträtt på statens områden)	Planeringsområdet ligger inte på området för kommuner enligt JL 8 §.		
☒	Allmänt vattenområde (jakträtt enligt JL 7 §)	Långörens vattenområde är allmänt vattenområde, se Bild 1. I närheten av några öar finns rörelsebegränsningar, se nedan.		
☒	Jakt förbjuden	I sälskyddsområdet är jakt förbuden. Enligt fredningsbestämmelserna för Söderskärs naturskyddsområde är all verksamhet som stör fåglarna förbjuden i naturskyddsområdet året runt. Förbudet mot att störa fåglarna har tolkats så att det är förbjudet att gå i land och röra sig på huvudön 1.5-1.8 och på de andra 1.5-15.8. På Långören och de två namnlösa kobbarna söder om den är det förbjudet att gå i land och färdas på vattnet närmare än 100 meter från stranden 1.5-15.7. Det är förbjudet att idka friluftsliv på Långören. På Långörens naturskyddsområde är jakt på sjöfågel tillåten 10.9-30.11 och sälfångst under jakttiden (16.4-31.12).		
☐	Jakttillståndsområde			
☒	Jaktavtalsområde	Föreningens namn	Areal (ha)	Avtalsperiodens längd
		Pörtö-Bodö jaktförening rf.	39,5 ha	Tills vidare
		Begränsningar På Pörtö jaktavtal om småvilt. Avtalsnummer 30558. Särskilda villkor: Vad avtalet beträffar får jakten inte vara till förfång för eller äventyra annan primär verksamhet i området. Arrendatorn ska varje år göra anmälan om fångsten till Forststyrelsen.		
☐	Endast drivning av älg			
Områdets betydelse som jaktområde	Planeringsområdets betydelse som jaktområde är tämligen liten. I nuvarande skala är jakten hållbar och orsakar inga störningar.			
Bedömning av jakttrycket på området	☐	Stort	☐	Medelmåttigt
			☒	Litet
Viltbestånd	Vilt som förekommer på området är sjöfågel, gråsäl, östersjövikare, mårhund och mink. Vikaren jagas inte.			
Jakt på privata skyddsområden och andra privata områden				

Tilläggsuppgifter				
Fiske på statens vattenområden				
☒	Allmänt vattenområde (fiskerätt enligt FL 6 §)	Långörens vattenområde är allmänt vattenområde. Se Bild 1.		
☒	Pimpelfiske och mete tillåtna överallt enligt allemansrätten och spöfiske tillåtet med länsbaserat tillstånd			
☐	Pimpelfiske, mete och spöfiske delvis tillåtna med länsbaserat tillstånd			
☐	Fisketillståndsvatten			
Områdets betydelse som fiskeområde	Området är ett viktigt fiskeområde för huvudstadsregionen.			
Bedömning av fisketrycket på området	☐ Stort	☒ Medelmåttigt	☐ Litet	
Bytesfiskar	Lax, havsöring			
Viktiga lekplatser	Området lämpar sig åtminstone inte som lek område för gädda och gös, eftersom det ligger i den yttre skärgården. Området kunde lämpa sig som lekplats för sik.			
Fiskvandningsleder	Om det är syd-sydvästlig vind så går laxens vandningsleder genom området.			
Yrkesfiske	Yrkesfiske bedrivs på planeringsområdet. I området finns en yrkesfiskare som fiskar regelbundet med ryssja.			
Utplanteringar (fisk, kräftor)	Ål, havsöring, sik			
Fiske på privata skyddsområden och andra privata områden				
I Söderskärs naturskyddsområde är fiske förbjudet 1.4-15.8. På de andra privata skyddsområdena är fisket inte begränsat.				
Tilläggsuppgifter	Fisketrycket från fritidsfisket är större på statens vatten än på de privata områdena.			
Sammandrag				
Planeringsområdet omfattar ett stort havsområde, av vilket största delen är allmänt vattenområde. Området är ett viktigt fiskeområde för huvudstadsregionen och där bedrivs även yrkesfiske, fångsten består i huvudsak av lax och havsöring. Ål, sik och havsöring har planterats ut i området. I Söderskärs naturskyddsområde är fiske förbjudet 1.4-15.8. Jakttrycket på planeringsområdet är litet. I sälskyddsområdet och Söderskärs naturskyddsområde är jakt förbjuden. Endast på Pörtö finns ett jaktarrendeavtal för småvilt. I Långörens naturskyddsområde finns jaktbegränsningar; på holmarna i allmänt vattenområde jagas fåglar om hösten.				

11 Forskning

Ansvarig process	Naturskydd och områdesförvaltning		
Förklaring	I formuläret beskrivs forskningens nuläge på planeringsområdet samt eventuella provtytor etc. som bör tas i beaktande i planeringen. Forskning omfattar även t.ex. långvariga miljöuppföljningar. Om det inte förekommer forskningsverksamhet på området, bör detta antecknas i formuläret		
Forskning som idkats på området tidigare			
På Mattlandet-Bastulanden fanns 1965-2007 en viltforskningsstation som lydde under jord- och skogsbruksministeriet. Sjöfartsverket hyrde med undantag av fyren ut byggnaderna på huvudöarna till Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet. I området har insamlats uppgifter om häckande fåglar och arktiska fåglars flyttning under en av de längsta oavbrutna uppföljningsperioderna i världen. VFFI:s och dess föregångare Finlands Viltvårdsstiftelses regelbundna övervakning av fågelbestånden inleddes 1948 och fortgick oavbrutet tills viltforskningsstationen lades ner 2007. Vid sidan av sjöfågelforskningen svarade VFFI:s personal för regelbunden övervakning av Söderskärs naturskyddsområde. Från Söderskär (och Långören) finns årliga uppgifter om sjöfågelnas häckning samt observationer av arktiska fåglar som flyttar genom området. Dessutom har vegetationen på Söderskär och Pörtö undersökts och på Söderskär har även fjärilarna följts under lång tid. Planeringsområdet hör till de objekt där man följer blåmusslan. Borgå Nejdens Fågelförening upprätthöll fågelstationen på Söderskär 2008-2009.			
☒	Forskning idkas för närvarande på området	☐	Forskning idkas inte för närvarande på området
☐	Området hör till Forststyrelsens uppföljningsnätverk för restaurering	☐	Området hör till Forststyrelsens uppföljningsnätverk för naturvård
Nuvarande forskningsbruk	Uppföljning av sjöfågelbeståndet med 3 års mellanrum.		
Provytor			
Forskningsinstanser	Helsingfors universitet, Finlands miljöcentral, enskilda amatörer		
Forskningstillstånd	Tillstånd till ringmärkning av fåglar i Söderskärs-Långörens skyddsområden (2009-2013), inga andra gällande forskningstillstånd		
Betydelse som forskningsobjekt			
☒	Betydande	☐	Tämligen betydande
☐		☐	Inte betydande

12 Övrig användning av naturresurser, servitut, nyttjanderätter och avtal

Ansvarig process	Områdesförvaltning	Karta	☐	Användning av naturresurser
			☐	Servitut, nyttjanderätter, avtal
Förklaring	I formuläret beskrivs användningen av naturresurser på planeringsområdet (exklusive vilt- och fiskbestånden) samt servitut, nyttjanderätter och avtal på fastigheter på statens mark och i mån av möjlighet på privata skyddsområden och andra privata områden på planeringsområdet. Avsikten med detta formulär är att ge en bild av det tryck på markanvändningen på planeringsområdet som beror på användning av naturresurser, servitut, nyttjanderätter och avtal.			
Bär- och svamplockning				
☐	Tillåten på hela området		☐	Förbjuden på hela området
☒	Delvis tillåten	Förbjuden inom begränsningsområdena när rörelsebegränsningen gäller (se Bild 12).		
Rensköttsel				
☐	Planeringsområdet ligger på renskötselområdet		☐	Planeringsområdet ligger inte på renskötselområdet
Renbeteslag	Av planeringsområdet hör till renbeteslaget (%)	Renbeteslagets största tillåtna antal renar	Uppskattat antal renar på planeringsområdet	Vinterbetenas kondition
Beskrivning av verksamheten				
Anläggningar	Renstugor	Renskilningsgården	Andra anläggningar	
Gruvmineraler, marksubstanser, skogsbruk, ved, grundvatten				
Inmutningar	Antal	0	Gruvmineraler	
Utmål	Antal	0	Gruvmineraler	
Tagande av marksubstanser	Tas inte på planeringsområdet.			
Vedtåkt	Tas inte på planeringsområdet.			
Grundvattentåkt	Tas inte på planeringsområdet.			
Tilläggsuppgifter				
Servitut, nyttjanderätter och avtal				

Arrende- och nyttjanderättsavtal	st.	2	Tilläggsuppgifter	Fyrbyggnaderna på Söderskär är uthyrda för ett år i sänder (det nuvarande hyresavtalet mellan Forststyrelsen och Söderskär Fyr Ab). Ett hyresavtal om gårdsplanen vid fyren som gäller till 2044 har ingåtts mellan Söderskär Fyr Ab och Senatfastigheter. Forststyrelsen har hyrt ut stugan på Glosholm till en privatperson.
Servitut som inverkar på områdets skydd eller användning	På Pörtö och Glosholm har försvarsmaktens pjasställningar med pjäser och elkablar.			
Tilläggsuppgifter				
Bryggan på Söderskär ägs av Senatfastigheter och tre fastigheter på privat mark i Söderskärs naturskyddsområde har servitutsrätt till den. Söderskär Fyr Ab har byggt ut bryggan. Den andra bryggan (österut) har byggts av Söderskär Fyr Ab.				
Sammandrag				
Fyrbyggnaderna på Söderskär och gårdsplanen vid fyren har hyrts ut till Söderskär Fyr Ab, som grundats av privatpersoner. Det finns flera servitutsrätter till bryggan på Söderskär. Stugan på Glosholm är uthyrd till en privatperson. Försvarsmakten har anläggningar på Pörtö och Glosholm.				

CENTRALA VÄRDEN OCH HOTEN

13 Centrala skydds- och bruksvärden

Ansvarig process	Områdesförvaltning; samarbete mellan processerna är viktigt vid bestämningen av värdena		
Förklaring	I formuläret beskrivs planeringsområdets centrala natur-, kulturarvs- och bruksvärden. Planeringsområdets centrala värden bestäms utgående från beskrivningen av nuläget. Bestämningen av värdena är en av de viktigaste punkterna i skötsel- och användningsplanen, eftersom målen för planen syftar till att bevara och förbättra planeringsområdets centrala värden.		
Nr	Värdeklass	Typ av värde	Beskrivning
1)	Naturvärden	Organismsamhällen/ art-sammansättning	Värdefulla marina organismsamhällen och mångsidig skärgårdsfågelfauna. Söderskärs-Långörens Natura 2000-område är på grund av sin omfattning och sina skyddsområden ett viktigt område för skyddet av marina organismsamhällen. Områdets östra del, dvs. Pellinge skärgård, är den östligaste gränsen för flera marina arter (t.ex. blåmussla och sandmussla). Orsaken till detta är bl.a. att ytvattnets salthalt sjunker österut (Borgå stad 2008). Naturaområdet är ett av de områden i Finska vikens yttre skärgårdszon där fågelfaunan är som rikligast och det är därför mycket viktigt för skyddet av det häckande skärgårdsfågelbeståndet. På hösten är området också det viktigaste området där sjöfågeln rastar och söker föda i den yttre skärgårdszonen i Finska viken. Sjöfågelfaunen är synnerligen mångsidig; ejder, svärta, storskrake, småskrake samt många arter av simänder häckar i området; av de nordliga flyttfågeln rastar bl.a. alfågel och sjöorre i området under flyttningen, särskilt om hösten. Svärtan som allmänt gått tillbaka i Finska viken är mycket livskraftig i detta område (www.miljo.fi, Priha 2008).
2)	Naturvärden	Habitat- och fågeldirektivens djur- och växtarter	Fågeldirektivets arter och förekomsten av gråsäl. I området häckar varje år flera arter enligt bilaga I till fågeldirektivet (t.ex. silvertärna, fisktärna och silltrut). Sälskyddsområdet Sandkallan – Stora Kölhäl-len är en av de bästa fortplantningsplatserna för gråsäl (art enligt bilaga II till fågeldirektivet) i Finska viken. Området är en viktig rastplats för flyttfåglar. I Söderskärs naturskyddsområde häckar en skrån-tärnekoloni (art enligt bilaga I till fågeldirektivet) (www.miljo.fi, Priha 2008).
3)	Naturvärden	Habitatdirektivets naturtyper	Naturtyper som är utmärkt och väl representerade. I området påträffas ett tiotal olika naturtyper, av vilka tre är prioriterade, dvs. EU finner dem särskilt viktiga. En betydande del av arealen av de inventerade naturtyperna hör till kategorierna utmärkt eller god vad representiviteten beträffar. Långören är en representativ åsö (www.miljo.fi).
4)	Kulturvärden	Byggd kulturmiljö	Värdefullt sjöfartshistoriskt byggnads- och annat kulturarv. På Mattlandet och Bastulanden finns en av Finlands mest representativa fyr- och lotsamhälleshelheter och den har klassificerats som en byggd kulturmiljö av riksintresse; lots- och fyrsamhällen och fiskelägen i Borgå västra skärgård (RKY 2009). Ruinen efter igenkänningsbåken på Glosholm är ett objekt som hänför sig till den nationella sjöfartshistorien. Ruinen är av särskilt intresse eftersom den är förebild till muminhuset i Tove Jans-sons böcker (Nyman 2009, Borgå stad 2008). Bosättningen på Pörtö hänför sig till fiskets, lotsningens och tullens historia på 1700-1900-talen och senare till försvarsmaktens och gränsbevakningsväsendets

			verksamhet.
5)	Kulturvärden	Natur- och kulturlandskaper	Värdefulla kulturmiljöer på Söderskär och Pörtö samt skärgårdens naturlandskap. Söderskär och Pörtö utgör en del av den byggda kulturmiljön av riksintresse. På Söderskär kristalliseras det som är karakteristiskt för lots- och fyröar: havet, ett isolerat läge samt en karg och till naturförhållandena begränsad livsmiljö. Söderskär är unikt som kultur- och naturområde (Museiverket 2006). Söderskärs och Långörens skärgård är viktiga naturlandskap eftersom den är obebyggd. Holmarna och klippudarna på sydvästra och södra Pörtö är värdefulla områden med tanke på landskapsskyddet (Borgå stad 2006).
6)	Rekreations- och näringsvärden	Rekreationsbruk	Ett betydande område som lämpar sig för båtliv och annan rekreation till havs. Båtfolket i området kommer i huvudsak från Helsingforshället. I områdets omgivning har båtklubbar dessutom ett avsevärt antal replipunkter, gästhamnar, utfärdshamnar o.d. Även den del av Pörtö samt Glosholm som länge varit i försvarsmaktens användning kommer att bli attraktiva besöksobjekt. I området förekommer även annan rekreation, t.ex. fritidsfiske (fångst av lax på drag), paddling och dykning, samt besökare med naturintresse.
7)	Rekreations- och näringsvärden	Turistföretagsverksamhet	Ett betydande naturturismobjekt. Fyrmiljön på Söderskär fungerar som ett attraktivt turistmål. Även ruinen efter fyren på Glosholm kan vara av framtida betydelse för turismen.
8)	Betydelse som forsknings- och uppföljningsområde	Uppföljning	Exceptionellt långa oavbrutna uppföljnings- och forskningsserier avseende skärgårdsfågelfaunan. Söderskärs och Långörens naturskyddsområden är viktiga uppföljnings- och forskningsområden för skärgårdsfågelfaunan. Det finns oavbrutna uppföljningsuppgifter om häckande fågelbestånd och arktiska flyttfåglar från området från 1960-talet till 2007.

14 Hotanalys

Ansvarig process	Områdesförvaltning; samarbete mellan processerna är viktigt									
Förklaring	Hotanalysen gäller planeringsområdets centrala skydds- och bruksvärden samt sådana markanvändningssätt som eventuellt har en inverkan på värdena i fråga. Avsikten är att utreda de användningssätt och verksamheter som kan ha en negativ inverkan på de värden man vill skydda. I analysen tas i beaktande planeringsområdets inre tryck och utvecklingsriktningar men också eventuellt tryck som riktas på området utifrån.									
		Hotets karaktär					Hotets allvar			
Centralt skydds- eller bruksvärde	Hotfaktor	Tidigare markanvändning	Nuvarande markanvändning	Kommande markanvändning	Planeringsområde	Utomstående område	Betydande	Mycket betydande	Orsak till och beskrivning av hotet	Möjlighet att påverka med hjälp av planen
<p>Värdefulla marina organismsamhällen och mångsidig skärgårdsgulfafauna. Arter enligt fågeldirektivet och gråsäl. Naturtyper som är utmärkt och vä representerade.</p>	Marktäkt (sand, grus)	☐	☒	☒	☐	☒	☒	☐	Den sand- och grustäkt som förekommer på havsbotten i planeringsområdets omgivning gör att vattnets grumlas och lekområdena krymper på ett vidsträckt område. Blåmussle- och fiskepopulationerna krymper i området (botendjurfödan minskar, rommen förstörs). Detta påverkar åter fågelbestånden i området (t.ex. ejder- och tobisgrisslebestånden). Sand- och grustäkten påverkar hela organismsamhället. Sand eller grus får inte tas på planeringsområdet.	Kan påverkas genom utlå-tanden
	Fartygstrafik (inkl. risker för oljeskador)	☐	☒	☒	☒	☒	☐	☒	Sjötrafiken i Östersjön, särskilt oljetransporterna från Ryssland, är ökat klart de senaste åren. Olja sönderfaller långsamt i kyla, varför den hinner sprida sig långt. Miljon-tals ton olja och kemikalier transporteras genom plane-ringsområdet.	Liten
	Turistföretags-verksamhet	☐	☒	☒	☒	☐	☒	☐	Fyrturismen kan störa det häckande fågelbeståndet på Mattlandet och Bastulanden. Till följd av turismen ökar också olika problem i anslutning till avfallshanteringen.	Ja
	Rekreations- och naturtu-rismaktiviteter	☐	☒	☒	☒	☐	☒	☐	Icke vägledad rekreation, framför allt landstigning på hol-marna, gör så att terrängen slits och fågelbeståndets häckning störs. Landstigningsbegränsningarna iakttas inte. Övervakningen är inte tillräcklig.	Ja

	Främmande arter	☐	☒	☒	☒	☐	☒	☐	Man vet att mink som förekommer i området åstadkommer stor förödelse i häckande fåglars bon på öarna. Vresros kan erövra mark från den ursprungliga växtligheten.	Ja
	Klimatförändring	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☐	Klimatförändringens inverkan i Östersjöområdet antas vara bl.a. att vattnets temperatur stiger, att istäcket blir tunnare och krymper i omfång, att vattnet blir sötare, att skillnaden i salthalt mellan djupvattnet och ytan och skiktningen ökar samt att näringsbelastningen ökar. (Miljöministeriet 2006) Klimatförändringen kommer att ha stor betydelse för hela organismsamhället i området, bl.a. artsammansättningen kan förändras avsevärt, men konsekvenserna kan synas först efter decennier. Exempelvis isen och snötäcket inverkar starkt på om östersjöviken lyckas föröka sig (www.rktl.fi).	Nej
	Eutrofiering	☒	☒	☒	☒	☒	☐	☒	Det största hotet mot Östersjön är eutrofieringen, och Finska viken är med hänsyn till ytan och volymen Östersjöns mest belastade del. På öppna havet förekommer kraftiga och omfattande algblomningar sommartid (Miljöministeriet 2006). Eutrofieringen inverkar på många sätt på hela organismsamhället.	Nej
	Förökning av en ursprunglig art	☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	Den kraftiga ökningen av gråtrutsbeståndet försämrar silltrutens produktion av ungar.	Nej
Värdefullt sjöfartshistoriskt byggnads- och annat kulturarv.	Rekreativ och naturturismaktiviteter	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☐	Om byggnadsarvsobjekten i området tas i mera omfattande användning för rekreation och naturturism kan det leda till att man blir tvungen att företa lagstadgade ändringar i byggnaderna och deras omgivning, bl.a. för att förbättra den hygieniska standarden. Det är svårt att genomföra dessa ändringar så att byggnadernas kulturvärden bevaras.	Ja
	Brist på användning eller underhåll, felaktiga reparationsmetoder	☐	☐	☒	☒	☐	☒	☐	Byggnader som inte används och underhålls förfaller snabbt i havsklimat. Sjöfartshistoriska fornlämningar och andra anläggningar förfaller och förstörs i brist på underhåll.	Ja
	Förstörelse av kulturarvet (annan än åverkan)									

	Klimatförändring	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☐	Regnigare och blåsigare klimat liksom snabba temperaturväxlingar tär på byggnader och anläggningar och påskyndar kulturarvets förfall. Sjöfartshistoriska fornlämningar och andra anläggningar förfaller och förstörs så småningom under klimatets inverkan, ibland kan konsekvenserna synas först efter decennier.	Ja
Ett betydande område som lämpar sig för båtliv och annan rekreation till havs	Fartygstrafik	☐	☒	☒	☒	☒	☐	☒	Nedsmutsning av stränder och vatten orsakad av olja skulle skada rekreationen avsevärt på olika sätt. Fartygstrafiken är också förenad med risk för kemikalieskador.	Liten
	Eutrofiering	☐	☒	☒	☒	☒	☐	☒	Eutrofiering och nedsmutsning av vattnet skadar rekreationen och yrkesfisket avsevärt. I området förekommer varje år kraftig algblomning.	Nej
	Övrig faktor	☐	☐	☒	☒	☐	☐	☐	Brist på eller minskade resurser för att utveckla, vägleda och övervaka rekreationen försvårar rekreationen.	Nej
Ett betydande naturturmobjekt	Brist på användning eller underhåll (förfall av kulturarv)	☒	☒	☒	☒	☐	☐	☐	För att iståndsätta fyrmiljön på Glosholm och framför allt Söderskär behövs betydande resurser, och om de saknas leder det till att kulturarvet förfaller och således blir mindre attraktivt för turismen.	Liten
Exceptionellt långa oavbrutna uppföljnings- och forskningsserier avseende skärgårdsfågelfaunan.	Rekreations- och naturturmaktiviteter	☐	☒	☒	☒	☐	☐	☒	Kraftig ökning av rekreationen och naturturismen stör genomförandet av uppföljningen av skärgårdsfågelfaunan.	Ja
	Övrig faktor	☐	☒	☒	☒	☐	☐	☒	På grund av resursbrist kan den enhetliga uppföljnings- och forskningsperioden avseende skärgårdsfågelfaunan brytas, varvid kvaliteten på det insamlade vetenskapliga materialet försämras. Oavbrutet material är mycket viktigt, eftersom det kan användas senare när man undersöker bl.a. klimatförändringens inverkan på skärgårdsfågelfaunan.	Nej
Kulturarvet under vatten	Förstörelse av kulturarvet	☐	☒	☒	☒	☐	☒	☐	Kulturarvet under vatten har inte inventerats. Sålunda kan det hotas av skador orsakade av ankare och vattenanläggningar.	Liten
Tilläggsuppgifter										
Till följd av naturlig igenväxning har många holmar som varit öppna vuxit igen. I framtiden måste man avgöra om holmarna borde återställas i ett öppnare tillstånd.										

MÅLUPPSTÄLLNING

15 Bekämpning av hotfaktorer

Ansvarig process	Områdesförvaltning; samarbete mellan processerna viktigt vid måluppställningen			
Förklaring	I formuläret beskrivs målsättningar, mål och åtgärder för att bekämpa de hotfaktorer som hotar områdets centrala värden. Formuläret bildar grunden för de åtgärder som preciseras i planens del som gäller förverkligandet. Skydds- och bruksvärdena samt hotfaktorerna plockas ur tidigare formulär. Med målsättning avses en klar beskrivning av skydds- och bruksvärdets önskade utveckling på lång sikt, och den preciseras ytterligare i beskrivningen av målet. Målsättningarna skildrar de aktörers vilja som ansvarar för områdets skötsel och användning i relation till planeringsområdets värden. Med mål avses den önskade förändringen i planeringsområdets tillstånd på kort sikt. Med hjälp av målen preciseras alltså de mer allmänna målsättningarna. Med hjälp av åtgärderna siktar man att förverkliga målen och vidare att på lång sikt uppnå målsättningarna.			
Skydds- eller bruksvärde	Värdefulla marina organismsamhällen och mångsidig skärgårdsfågelfauna. Arter enligt fågeldirektivet och gråsäl. Naturtyper som är utmärkt och väl representerade. Ett betydande område som lämpar sig för båtliv och annan rekreation till havs.			
Beskrivning av hotfaktor	Oljeolycka			
Målsättning	Mål	Åtgärd	Förverkligandeformulär	
Effektiv minskning av skador orsakade av olja som hamnat i havet	Prioritering av de objekt som är mest brådskande med tanke på oljebekämpningen och samarbete i anslutning till planeringen av oljebekämpningen.	Samarbete	19	
Skydds- eller bruksvärde	Värdefulla marina organismsamhällen och mångsidig skärgårdsfågelfauna. Arter enligt fågeldirektivet och gråsäl. Naturtyper som är utmärkt och väl representerade. Exceptionellt långa oavbrutna uppföljnings- och forskningsserier avseende skärgårdsfågelfaunan.			
Beskrivning av hotfaktor	Fyrturism, Rekreations- och naturturismaktiviteter			
Målsättning	Mål	Åtgärd	Förverkligandeformulär	
En mångsidig skärgårdsfågelfauna tryggas.	Skärgårdsfågelfaunan bevaras på nuvarande nivå vad gäller antalet arter. Strävan är att minimera friluftslivets och naturturismens konsekvenser för fågelfaunan.	Uppföljning/fågelräkningar (Utarbetande av en författning, Utvidgning av skyddsområdet, Utarbetande och upprätthållande av terränginformationsmaterial, Information)	19, 21A, 22, 24	
Mattlandet och Bastulanden behåller sitt värde för fågelskyddet	Antalet häckande fågelpar och kläckta fågelungar på Mattlandet och Bastulanden hålls på nuvarande nivå. Förutsättningarna för fortsatt uppföljning av fågelfaunan tryggas.	Uppföljning/fågelräkningar, (Handledning av användningen, Utarbetan-	19, 21A, 24	

			de av en författning)	
Häckningsron för skärgårdsfågelbeståndet tryggas	Landstignings- och rörelsebegränsningarna iakttas på de holmar där fåglar häckar		Övervakning	19
Skydds- eller bruksvärde	Värdefulla marina organismsamhällen och mångsidig skärgårdsfågelfauna. Arter enligt fågeldirektivet.			
Beskrivning av hotfaktor	Främmande arter			
Målsättning	Mål		Åtgärd	Förverkligandeformulär
Minkarna åstadkommer ingen förödelse	Effektiv minskning av den förödelse som minkarna åstadkommer i fågelbon i skärgården.		Decimering av skadig art (Samarbete)	19
Vresrosen och andra främmande växtarter hindras från att sprida sig.	Vresrosen och andra främmande växtarter avlägsnas helt och hållet		Decimering av skadig art	19
Skydds- eller bruksvärde	Värdefullt sjöhistoriskt byggnads- och annat kulturarv.			
Beskrivning av hotfaktor	Brist på användning eller underhåll av byggnaderna; felaktigt utfört reparationsarbete, Rekreations- och naturturismaktiviteter, Turistföretagsverksamhet, Klimatförändring.			
Målsättning	Mål		Åtgärd	Förverkligandeformulär
Värdet av byggnadsbeståndet på Söderskär är erkänt och känt	En publikation utarbetas om byggnadsarvet på Söderskär.		Skydd av byggnadsarv	20
Byggnadsbeståndet på Söderskär är i skick	Träbyggnaderna på Söderskär istandsätts med beaktande av kulturarvsvärdena och objekten underhålls regelbundet.		Restaurering av byggnadsarv	20
Byggnadsbeståndet på Söderskär används på lämpligt sätt	Naturturismverksamheten äventyrar inte byggnadernas kulturvärden.		Upprättande av samarbetsavtal om naturturism	21A
Skydds- eller bruksvärde	Värdfulla kulturmiljöer på Söderskär och Pörtö samt skärgårdens naturlandskap			
Beskrivning av hotfaktor	Bebyggelse (bosättning), Turistföretagsverksamhet			
Målsättning	Mål		Åtgärd	Förverkligandeformulär
Markanvändningen planeras så att kultur- och naturvärdena bevaras	Forststyrelsen deltar aktivt i planeringen och uppföljningen av planläggning och byggnade samt förmedlar sin specialsakunskap till de myndigheter som beslutar om planläggning och byggande.		Intressebevakning	24

16 Utvecklingsmöjligheter

Ansvarig process	Områdesförvaltning; samarbete mellan processerna viktigt vid måluppställningen		
Förklaring	Utvecklingsmålen ger riktlinjerna för utvecklingen av planeringsområdet, inklusive t.ex. syftet med inrättandet av skyddsområdet eller Forststyrelsens mål för att utveckla nätverket av skyddsområden och nationalparker. Övriga utgångspunkter för utvecklingsmålen kan vara t.ex. Forststyrelsens strategi, principerna för skötsel och användning av skyddsområden, verksamhetsmiljön (t.ex. företagssamarbetet inom turism) samt åsikter som intressegrupper framfört eller som kommit fram under möten för allmänheten.		
Målsättning	Mål	Åtgärd	Förverkligandeformulär
Bättre kunskap om planeringsområdets naturtyper och arter.	I området görs en inventering av naturtyperna under vatten. Inventeringen av arter kompletteras.	Inventering av undervattensmiljön/arter	19
En klar bild av antalet besökare i området och av besökprofilen.	En besökarundersökning görs i området och besökarräknare installeras.	Besökaruppföljning	21A
Det är lätt att hitta information om området.	Webbsidor utarbetas för planeringsområdet. Guidningsmaterial produceras på finska, svenska och engelska.	Utarbetning och upprätthållande av guidningsmaterial (inkl. internet-material)	21A
Framtiden för planeringsområdets byggnadsbestånd är avgjord.	I åtgärdsplanerna avgörs för Pörtö Makkarauddens och Glosolms del vilka byggnads som bevaras, rivs, hyrs ut eller tas i annan användning. Byggnadsbeståndet på Söderskär börjar repareras med projektfinansiering från ERUF.	Förvaltning av byggnadsbestånd	25
Levnadsförhållandena för ängsvegetationen och de ryggradslösa djuren på Jussikari förbättras.	Enbeståndet på Jussikari sköts.	Naturvård	19
Områdets krigshistoriska objekt är kända och de är säkra för besökarna.	De krigshistoriska objekten på Pörtö och Glosholm tas i användning för turism efter prövning.	Skötsel av arkeologiskt objekt	20
Kulturarvet under vatten är känt.	Man förstår att beakta kulturarvet under vatten när användningen av området planeras.	Inventering	20
Ökad välkändhet.	Bättre tillgänglighet och ökat antal besökare, rekreationen och naturturismen utvecklas.	Byggnad av serviceutrustning Samarbete	21A och B
Förorenade markområden har sanerats.	Jordmånen undersöks och saneras på de områden som frigörs från försvarsmakten. Ankommer på försvarsmakten.	Samarbete	24
Avfallet har forslats bort	Avfallet från Glosholm och Makkarauddens forslas bort. Ankommer på försvarsmakten.	Samarbete	24
Målsättning	Mål	Åtgärd	Förverkligandeformulär

17 Vision	
Ansvarig process	Områdesförvaltning; samarbete mellan processerna viktigt vid skapandet av framtidsvisionen
Förklaring	Framtidsvisionen för planeringsområdet är Forststyrelsens, intressegruppernas och områdets användares gemensamma syn på planeringsområdets önskade utveckling i framtiden. Visionen sträcker sig ca 30 år framåt i tiden. Man strävar aktivt efter att uppfylla visionen med hjälp av målsättningarna, målen och åtgärderna i planen. Visionen bör vara positiv men samtidigt realistisk: vid skapandet av framtidsvisionen bör man ta i beaktande bl.a. områdets centrala värden och särdrag, de ramar som syftet med inrättandet av området utstakar, intressegruppernas önskemål och resurserna.
Vision	Planeringsområdet är en helhet av marina skydds- och rekreationsområden, där det värdefulla kulturarvet med anknytning till sjöfarten, havs- och skärgårdslandskapet och den ursprungliga skärgårdsnaturen bevaras för kommande generationer. Området utnyttjas på ett hållbart sätt för rekreation och naturturism.
Förklaring till visionen	<p>Natura 2000-området Söderskär – Långören, Glosholm samt Pörtö friluftsområde och Makkaraudden bildar en mångsidig marin naturskydds- och rekreationshelhet med betydande natur- och kulturarvs- och vetenskapliga värden. Den omfattar den inre, mellanliggande och yttre skärgården jämte organismsamhällen. Eftersom den är fridfull och i naturligt tillstånd är den synnerligen viktig för skyddet av det häckande skärgårdsfågelbeståndet och även som en plats där flyttande sjöfåglar rastar och söker föda. Området har stor betydelse för forskningen om skärgårdsfågelfaunan. För att trygga skyddet av områdets natur och artsammansättning är målet att bilda ett naturskyddsområde av Långörens naturskyddsområde, de områden av Söderskärs naturskyddsområde som tillhör staten, Pörtö Makkaraudden samt Glosholm jämte kobbarna söder om holmen.</p> <p>Planeringsområdet är en av de mest representativa sjöfartskulturmiljöerna i Finland, med bl.a. Söderskärs fyrsamhälle av riksintresse som bevarats i ursprungligt skick. I området finns också intressanta krigshistoriska anläggningar samt kulturarv under vatten. Söderskärs och Långörens skärgård utgör ett betydande naturlandskap eftersom den är obebyggd. Planeringsområdet gränsar till Pörtö kulturmiljö, som är en värdefull kulturmiljö av riksintresse.</p> <p>Området lämpar sig väl för båtliv och annan marin rekreation, såsom fritidsfiske, paddling och dykning samt besökare med naturintresse. Långörens skärgård är ett viktigt område för jakt på sjöfågel om hösten. Till följd av närheten till huvudstadsregionen och det växande båtintresset håller rekreations- och naturturismtrycket på att öka kraftigt. Eftersom skärgårdsnaturen är känslig för slitage och artsammansättningen känslig koncentreras rekreationen till Pörtö friluftsområde på Lerviksudden och Makkaraudden samt Glosholm. På Mattlandet och Bastulanden bedrivs hållbar naturturism med huvudsyftet att hålla fyrmiljön i skick, men ändå så att öarnas fågelfauna och övriga natur inte blir lidande. Området är en del av huvudstadens grönbälte och nätverket av utfärdshamnar i Finska viken. I området bedrivs också yrkesfiske.</p>

18A Zonindelning: Naturturism- och rekreationszon

Ansvarig process	Områdesförvaltning	Karta	☒	Bild 12
Förklaring	Rekreationsanvändningen på planeringsområdet styrs huvudsakligen till naturturism- och rekreationszonen. Det höga antalet besökare ställer särskilda krav på zonen t.ex. när det gäller aktiv vägledning samt styrning av bruket med hjälp av servicestrukturer. Styrningens mål är att trygga rekreationsbrukets hållbarhet och besökarnas säkerhet.			
Rekreationszon	Allmän bestämmelse: Zonen är ett attraktivt område när det gäller rekreationsbruket, och besökare styrs dit genom aktiv vägledning och med hjälp av serviceutrustning. Inom zonen kan man bygga ny serviceutrustning och nya leder.			
Namn	Syfte	Anvisning		Areal (ha)
Pörtö friluftsområde Lerviksudden	Besökarna i naturturism- och rekreationszonen vägleds på Pörtö i huvudsak till friluftsområdet, där det byggs en replipunkt för friluftslivet på Lerviksudden.	Friluftsområdet hör till Föreninen Nylands friluftsområden och det kompletterar föreningens nätverk av utfärdshamnar i Nyland. De leder och serviceanläggningar som planerats på friluftsområdet har presenterats i skötsel- och användningsplanen för Pörtö friluftsområde (Rabinowitsch-Jokinen 2009), som har utarbetats för åren 2009-2018. På Lerviksudden byggs en replipunkt för friluftslivet (eldplats, kompost-wc, informationsställe, landstigningsplats), där man också kan övernatta.		17 ha
	Föväntad årlig besökarmängd < 500.			
Makkaraudden	Användningen av Makkaraudden koncentreras till närheten av Svartvikens båtbygga. Besökare vägleds inte aktivt till Makkaraudden.	Största delen av besökarna i Pörtö friluftsområde tar i land vid Svartvikens båtbygga (i Senatfastigheters ägo) och de vägleds genom Makkaraudden, som är i Forststyrelsens besittning, och söderut till Pörtö rekreationsområde. Makkarauddens serviceanläggningar koncentreras till båtbyggans närhet och antalet hålls lågt. Till en början har friluftsområdesföreningen möjlighet att anlägga en eldplats, informationstavla, vedlider och kompost-wc. På området anvisas ingen tältplats. Genom området går en stig till friluftsområdet, som senare kan kompletteras till en rundslinga. Forststyrelsen ingår ett avtal om byggande, underhåll och användning av områdets serviceutrustning med Föreningen Nylands friluftsområden. Överenskommelse om användningen av Svartvikens bygga ingås med Senatfastigheter.		40 ha
	Föväntad årlig besökarmängd ca 500.			
Glosholm	Glosholm tas i bruk för naturturism och rekreation efter det att Sjöbevakningsstationen på ön upphör med sin verksamhet.	Glosholm utvecklas för att användas för rekreation och naturturism i enlighet med en åtgärdsplan som utarbetas senare med beaktande av skyddet av natur- och kulturarvsvärdena. Sjöbevakningsstationens byggnader som eventuellt övertas av Forststyrelsen kan hyras ut eller säljas för naturturism eller annan rekreation. Glosholm utvecklas som utfärdshamn. Strävan är att ordna övernattningsmöjligheter i området även för enstaka besökare som kommer i rekreationssyfte.		20,5 ha
	Om området tas i bruk för turism är den årliga besökarprognosen 5000.			

<p>Mattlandet, begränsad användning tillåten 2.8-30.4 och med miljöministeriets undantagslov under den tid rörelseförbud råder 1.5-1.8*. Den begränsade användningen koncentreras till gårdsplanen vid de befintliga byggnaderna och bryggområdet.</p>	<p>På Mattlandet-Bastulanden vägleds rekreation och naturturism så att holmarnas natur- och kulturarvsvärden inte äventyras. Det huvudsakliga syftet med turismen och annan rekreation är att presentera fyrmiljön och verksamheten, varigenom man får finansiering för underhållet och restaureringen av fyren. Fyrbyggnaden tillhör Söderskär Fyr Ab.</p>	<p>Hela Mattlandet ingår i naturturism- och rekreationszonen. Med de nuvarande bestämmelserna är användning med stöd av allemansrätten möjlig 2.8-30.4. Under den tid då rörelseförbud råder är användning möjlig endast med miljöministeriets undantagslov så länge de nuvarande bestämmelserna är i kraft. Användningen måste emellertid begränsas och vägledas så att den inte kan störa det häckande fågelbeståndet och andra naturvärden. Undantagslov kan beviljas sökanden så att det gäller verksamhet som stödjer bevarande eller presentation för allmänheten av Mattlandets-Bastulandens kulturarvs- eller naturvärden. I tillståndet ska ingå skyldighet att varje år rapportera omfattningen av användningen. När undantagslov beviljas för turism är strävan att iaktta de rekommendationer som presenteras i Principerna för nyttjande och skydd av Söderskär (Priha 2008) angående inledande av turistsäsongen och begränsning av antalet grupper och ordnande av guidning. Undantagslovet för inte innehålla möjlighet för sökanden att bevilja fullmakt. Exempelvis ska separat undantagslov sökas för talkon. I villkoren för undantagslovet för turism ingår rapporteringsskyldighet. Inverkan av turismen och annan användning på fågelfaunan och andra naturvärden följs och på grund av resultaten är det möjligt att begränsa rätten att röra sig.</p>	<p>2,5 ha</p>
		<p>Areal sammanlagt ha, andel av planeringsområdet (%)</p>	<p>80 ha, 0,4 %</p>
<p>Privata skyddsområden och andra privatägda områden</p>			
<p>Pörtö friluftsområde ägs av Föreningen Nylands friluftsområden. Mattlandet-Bastulanden ligger inom Söderskärs privata naturskyddsområde. En del av holmarna hör till staten och en del till privatpersoner; statens område är i Senatfastigheters besittning och kommer att övertas av Forststyrelsen. Skötsel-och användningsplanen är inte bindande för planeringsområdets privata markägare, utan har karaktären av en rekommendation.</p>			
<p>Tilläggsuppgifter</p>			
<p>* Områdets föråldrade fredningsbestämmelser revideras i överensstämmelse med naturvårdslagen när en ny förordning utfärdas om området. I detta sammanhang beaktas resultaten av uppföljningen av fågelbeståndet och andra naturvärden.</p>			

18B Zonindelning: Grundzon

Ansvarig process	Områdesförvaltning	Karta	☒	Bild 12
Förklaring	Grundzonen är i förhållande till sin areal ett område med ett litet besökarantal, och syftet är att styrningen av zonen användning uppfyller detta mål. Användnings sätt som lämpar sig för zonen är sådana för vilka det låga besökarantalet är ett särskilt värde eller rentav en förutsättning. I styrningen av användningen bör i synnerhet den lokala befolkningens behov att nyttja området tas i beaktande.			
Grundzon	Allmän bestämmelse: Zonen behålls i så naturligt tillstånd som möjligt och besökare styrs inte dit aktivt och där byggs inte ny serviceutrustning. Området kan användas till idkande av naturringar och för ödemarksartade turisttjänster, såsom guidade utflykter. Det är tillåtet att röra sig på grundzonen enligt allemansrätten.			
Namn	Syfte	Anvisning		Areal
Långörens vattenområde och holmarna och kobbarna i Långörens naturskyddsområde med undantag av huvudön (Långören) och de två namnlösa kobbarna söder om den	Området bibehållas så lugnt som möjligt.	Båtfolk vägleds inte aktivt till zonen, och inte heller annan rekreation. Härigenom försöker man bidra till att Långörens naturskyddsområde, dvs. de holmar och kobbar inom zonen där fåglar häckar, bibehålls lugna och får utvecklas störningsfritt samt att de områden där fåglar rastar under vår- och höstflyttningen bibehålls lugna. Vattenområdet inom zonen är allmänt vattenområde. På holmarna och kobbarna är jakt på sjöfågel tillåten 10.9-30.11. En del av Långörens vattenområde tillhör zonen med särskilda naturvärden.		7943 ha
Tunnholmen	Området bibehållas så lugnt som möjligt.	Båtfolk vägleds inte aktivt till zonen, och inte heller annan rekreation. Området är ett privat skyddsområde, enligt vars fredningsbestämmelser det är förbjudet att skjuta fåglar och störa dem på annat sätt året runt.		148 ha
Kobbarna söder om Glosholm	Kobbarna bibehålls så lugna som möjligt	Båtfolk vägleds inte aktivt till zonen, och inte heller annan rekreation. Holmnarna ansluts till det naturskyddsområde som inrättas (se formulär 24).		1 ha
			Areal sammanlagt ha, andel av planeringsområdet (%)	8092, 44 %
Privata skyddsområden och andra privatägda områden				
Tunnholmen är ett privat skyddsområde. Skötsel- och användningsplanen är inte bindande för privata markägare, utan har karaktären av en rekommendation.				
Tilläggsuppgifter				
I Långörens naturskyddsområde är det förbjudet att, på vilket sätt ett vara må, döda, fånga och ofreda djur året runt (Förordning 339/1970).Förordningen ändrades senare (Förordning 665/1971), varvid jakt på sjöfågel tilläts i hela Långörens naturskyddsområde 10.9-30.11.				

18C Zonindelning: Begränsningszon och zon med särskilda naturvärden

Ansvarig process	Områdesförvaltning	Karta	☒	Bild 12
Förklaring	Det är förbjudet att röra sig i begränsningszonen under begränsningstiden. Med hjälp av begränsningar tryggas området naturvärden. I skötsel- och användningsplanen är det inte möjligt att införa begränsningar för vatten- och landområden som ligger utanför inrättade naturskyddsområden. För att man ska kunna trygga området särskilda naturvärden, kan det dock ibland vara motiverat att ge rekommendationer för att begränsa vistelse och landstigning på dessa utomstående områden.			
Begränsningszoner	Begränsningszon, allmän bestämmelse: Inom zonen bevaras områdets naturskyddsvärden med hjälp av rörelsebegränsningar och övriga begränsningar för besökarna. Begränsningszonerna förverkligas utgående från områdets ordningsstadga som baserar sig på naturvårdslagen (1096/1996), förordningen om inrättande av området eller privata skyddsområdenas fredningsbeslut. En begränsning som utfärdats av naturskyddsskäl grundar sig på att detta krävs för att bevara djurlivet eller växtlivet (naturvårdslagen 18 och 24 §). Även försvarsmaktens områden med vistelseförbud och gränssonen är begränsningszoner.			
	Zon med särskilda naturvärden, allmän bestämmelse: Zonen omfattar privata vatten- och landområden som ligger utanför de inrättade naturskyddsområdena och har särskilda naturvärden. För att trygga dessa naturvärden rekommenderas att man undviker vistelse och landstigning i zonen under vissa tider. För att förebygga men och olägenheter som avses i terrängtrafiklagens 1 § kan den regionala ELY-centralen vid behov förbjuda eller begränsa användningen av <u>motordrivna fordon</u> på vissa landområden och istäckta vattenområden.			
Syfte				
Begränsningszon				
Namn	Begränsningstid	Areal	Begränsningsgrunder	Tillstånd
Söderskärs holmar och kobbar, med undantag av Mattlandet, Bastulandet och Mellanholmen	1.5-15.8 övriga öar	60	Fredningsbestämmelserna för det privata skyddsområdet och tolkningen av dem, se bilaga 1	Fredade, Söderskärs privata skyddsområde Fredningsbestämmelserna föråldrade
Söderskärs Bastulandet och Mellanholmen	1.5-15.8, föreslås ändrad till året runt**	3 ha	Fredningsbestämmelserna för det privata skyddsområdet och tolkningen av dem, se bilaga 1. Med de nuvarande bestämmelserna är användning med stöd av allemansrätten möjlig 2.8-30.4. Under den tid då rörelseförbud råder är användning möjlig endast med miljöministeriets undantagslov så länge de nuvarande bestämmelserna är i kraft. På Bastulandet och Mellanholmen kan undantagslov beviljas endast för de utmärkta områdena (se Bild 12).	Fredade, Söderskärs privata skyddsområde Fredningsbestämmelserna föråldrade

Söderskärs vattenområde	1.5-15.8***	2000	Ändring av fredningsbestämmelserna för det privata skyddsområdet för att trygga sjöfågelbeståndets levnadsförhållanden se bilaga 1	Fredat, Söderskärs privata skyddsområde
Långören och kobbarna söder om holmen	1.5-20.7*	40	Fredningsbestämmelserna för naturskyddsområdet. Det är förbjudet att döda, fånga och ofreda djur i hela området. Det är förbjudet att gå i land och färdas på vattnet närmare än 100 m från stranden 1.5-20.7 på Långören och de två namnlösa kobbarna söder om holmen. Det är förbjudet att idka friluftsliv på Långören med undantag av jakt på sjöfågel som är tillåten 10.9-30.11 i hela naturskyddsområdet.	Fredade, Fredningsbestämmelserna motstridiga
Sandkallan och Stora Kölhällen	1.2-15.6 hela området, holmarna och kobbarna på en halv sjömil avstånd året runt	7570	Sälskyddsområde, förordning 736/2001: Inrättat för att skydda sälar, särskilt gråsäl och för att tillförsäkra dem en ostörd livsmiljö, för att befrämja vetenskaplig forskning och uppföljning av sälbeståndet samt för att bevara marina naturtyper.	Fredade
Stor-Pellinge yttre hållar	1.4-31.7 de på kartan angivna holmarna	26,4	Fredningsbestämmelserna för det privata skyddsområdet, se bilaga 1. ****	Fredade, Privat skyddsområde
Areal sammanlagt			Andel av planeringsområdet (%)	
Zon med särskilda naturvärden				
Grundet väster om Långören	Det rekommenderas att man undviker att röra sig i området 1.4-31.10	320 ha	Grundet är ett mycket viktigt område där flyttande sjöfåglar rastar och söker föda vår och höst (www.tiira.fi).	Ej fredat, allmänt vattenområde
Areal sammanlagt		10019,4	Andel av planeringsområdet (%)	55
Privata skyddsområden och andra privatägda områden				
Begränsningszonens delområden Söderskär, Tunholmen och Stor-Pellinge yttre hållar är privata skyddsområden. Skötsel- och nyttjandeplanen är inte bindande för de privata markägarna inom skyddsområdet, utan har karaktären av en rekommendation.				
Tilläggsuppgifter				

*Enligt de ursprungliga fredningsbestämmelserna (Förordning 339/1970) är det förbjudet att bedriva friluftsliv på Långören året runt, och i hela naturskyddsområdet är det förbjudet att, på vilket sätt ett vara må, döda, fånga och ofreda djur året runt. Förordningen ändrades senare (Förordning 665/1971), varvid jakt på sjöfågel tilläts i hela Långörens naturskyddsområde (dvs. också på Långören) 10.9-30.11. Förbudet mot friluftsliv på Långören förblev dock i kraft.

**Det föreslås att rörelsebegränsningen ändras: Det blir förbjudet att röra sig året runt på Bastulandet och Mellanholmen med undantag av det utmärkta området, som omfattar lotsstugans gårdsplan, leden till Mattlandet, leden till den gamla vindmätaren och gravvården över sålhunden Vikke (bild 12).

***1.5-15.8 är det förbjudet att röra sig, dyka och ankra närmare strandlinjen än 100 m. Förbudet gäller inte Mattlandet eller Bastulandet, 1.4-15.8 är fiske förbjudet för att trygga fåglarnas häckningsro.

**** På Klovharun, där Tove Janssons f.d. sommarstuga (nuvarande ägare Pellinge Hembygdsförening) ligger, finns ingen begränsningstid.

Det rekommenderas att ett Hänsynsområde inrättas i Söderskärs naturskyddsområde och Pörtös omgivning utanför de egentliga farlederna. Den kan inrättas i samarbete mellan Finlands Seglarförbund, Finlands Båtförbund, Forststyrelsen och Pro Pörtö. Det praktiska målet utgående från rekommendationerna är att båtfolk och friluftare undviker bl.a. buller och höga hastigheter i området.

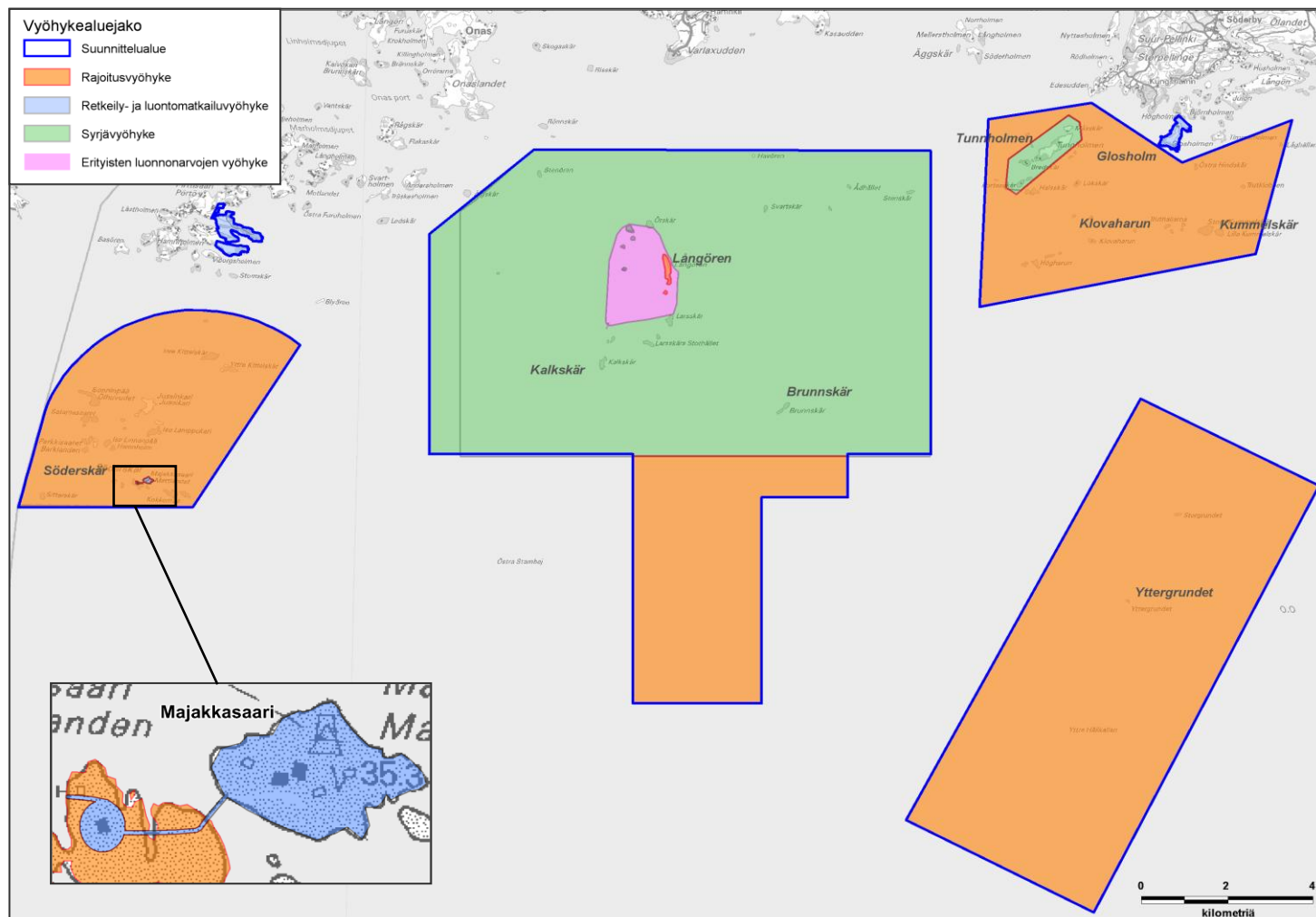

Bild 12. Zonindelningen på planeringsområdet. Naturturism- och rekreationszonen omfattar Pörtö friluftsområde och Makkaraudden samt Glosholm och Mattlandet. På Mattlandet måste emellertid användningen begränsas och styras så att den inte stör häckande fåglar och andra naturvärden. På Bastulandet och Mellanholmen utmärks det område där man får röra sig i terrängen.

Långörens vattenområde och Tunnsolmens naturskyddsområde tillhör grundzonen.

Holmarna inom Långörens naturskyddsområde, Söderskärs naturskyddsområde (med undantag av Mattlandet), Sandkallans – Stora Köllhällens sälkyddsområde och Stor Pellinge yttre hällar naturskyddsområde tillhör begränsningszonen, där rörelsebegränsningarna baserar sig på fredningsbestämmelserna.

Grundet väster om Långören tillhör zonen med särskilda naturvärden.

© Forststyrelsen 2010, © Finlands miljöcentral 2010, © Karttakeskus Oy, Tillstånd L5293, Lantmäteriverket 1/LMV/10

FÖRVERKLIGANDE

19 Åtgärder för naturskydd och naturvård						
Ansvarig process	Naturskydd			Karta	☐	Åtgärder inom naturskyddet
Förklaring	I formuläret preciseras de åtgärder som nämns i måluppställningen så att åtgärderna och deras storleksklass och läge blir tillräckligt noggrant bestämda. En beskrivning av åtgärdernas tekniska genomförande och noggrannare anvisningar ges i åtgärdsplanerna. Naturskyddsåtgärderna inriktas på naturtyper och arter, t.ex. i form av restaurering eller vård av kulturbiotoper.					
Åtgärd	Prioritering ⁶	Areal (ha) eller annan enhet	Åtgärdsplan	Tidigare gjord eller fortlöpande skötsel (ha)	Privata skyddsområden	Beskrivning
Inventering/undervattens	Stor	Natura 2000-område	Utarbetas	-	☒	På planeringsområdet görs en inventering av undervattensnaturen för att klarlägga naturens nuvarande tillstånd.
Inventering/arter	Liten	T.ex. 5 objekt	Behövs inte	-	☒	Artinventeringarna kompletteras i den mellanliggande och yttre skärgården. Inventeringarna riktas mot hotade växtarter samt skalbaggar.
Avlägsnandet av skadlig art (Uppföljning, samarbete)	Stor	Hela området	Utarbetas	-	☒	Minkbeståndets utveckling och den förödelse som minkar åstadkommer i fågelbon på planeringsområdet följs så att jakt kan inledas omedelbart när man märker att minkarna eller förödelserna ökar. En plan för att avlägsna minken utarbetas tillsammans med jägarna.
Uppföljning/fågelräkningar	Stor	Söderskärs och Långörens naturskyddsområden	Utarbetas	-	☒	Antalet häckande sjöfågelpar följs med 3 års mellanrum i den mellanliggande och yttre skärgården. Utöver antalet häckande sjöfågelpar följs också antalet kläckta fågelungar på Mattlandet-Bastulanden.
Avlägsnande av skadlig art	Stor	Ca 3 objekt/hela området	Utarbetas	-	☒	Vresrosen avlägsnas skyndsamt från Jussikari, Långören och Tunnsöholmen. På andra ställen avlägsnas vresrosen och andra främmande arter i den takt de uppträder.
Övervakning	Stor	Särskilt Söderskärs, Långören och Pörtö	Utarbetas	-	☒	lakttagandet av landstigningsbegränsningar m.m. begränsningar övervakas i samarbete med gränsbevakningsväsendet och polisen. På Pörtö utreds möjligheten att anställa en lokal övervakare på deltid tillsammans med Föreningen Nylands friluftsområden, Forststyrelsen och Pro Pörtö.

⁶ skala: stor = genomförs inom 5 år, liten = genomförs senare under planeringsperioden.

Samarbete (planering av oljebekämpning)	Mycket stor	Hela området	En utredning utarbetas	-	☒	En utredning utarbetas där de mest brådskande objekten (Mattlandet-Bastulanden och skräntärnekolonin samt Långörens grund och holmar) med tanke på oljebekämpning i området och byggnader där oljebekämpningspersonal kan inkvarteras utmärks på en karta. Utredningen jämte kartor lämnas till de ansvariga för oljebekämpningen, dvs. Finlands miljöcentral och Östra Nylands räddningsverk. Naturtjänsterna utser en kontaktperson för planeringen av oljebekämpningen.
Naturvård	Liten	Jussikari	Utarbetas	-	☒	Enbeståndet på Jussikari röjs så att det blir öppnare.
Tilläggsuppgifter						

20 Åtgärder inom skydd av kulturarvet

Ansvarig process	Naturskydd	Karta	☐	Åtgärder inom skydd av kulturarvet						
Förklaring	I formuläret preciseras de åtgärder som nämns i måluppställningen så att åtgärdernas typ, storleksklass och läge blir tillräckligt noggrant bestämda. En beskrivning av åtgärdernas tekniska genomförande och noggrannare anvisningar ges i åtgärdsplanerna. Åtgärder inom skyddet av kulturarvet är iståndsättning och vård som ansluter sig till byggnadsarvet, landskapet och arkeologiska objekt.									
Kulturarvsinventering	☐	Görs inte	☐	Gjord	☐	Uppdateras	☒	Kompletteras	År	
Byggnadsarvet										
Åtgärd	Prioritering ⁷	Objekt som ska iståndsätts eller vårdas			Klassificering		st.	På annat än statens område	Åtgärdsplan	
Iståndsättning av byggnadsarv	Stor	Byggnadsbeståndet på Mattlandet-Bastulanden iståndsätts i enlighet med de planer som utarbetas, Pörtös första sjöbevakningsstation			Byggnadsbestånd av riksintresse		10		Utarbetas	
Skydd av byggnadsarv	Liten	En publikation om Söderskärs byggnadshistoria utarbetas			Byggnadsbestånd av intresse på landskapsnivå		9		Utarbetas inte	
Landskapsbedömning										
Byggnaderna på Söderskär ligger i en byggd kulturmiljö av riksintresse. Pörtö fiskar- och lotsby är en del av den värdefulla kulturmiljön av riksintresse (Lots- och fyrsamhällen och fiskelägen i Borgå västra skärgård, RKY 2009) och de byggnader (2 st., 1930-40-talet) i Forststyrelsens besittning som ligger i västra utkanten av planeringsområdet på Pörtö ingår i ovan nämnda kulturmiljö.										
Privata skyddsområden										
Byggnaderna på Söderskär ligger på ett privat skyddsområde.										
Tilläggsuppgifter										
Söderskärs fyr ägs av det privata bolaget Söderskär Fyr Ab. De övriga fyrbyggnaderna är i Senastfastigheters besittning men de kommer att överföras i Forststyrelsens besittning. För närvarande agerar Forststyrelsen med fullmakt. Högsta förvaltningsdomstolen har genom sitt beslut nummer 1120 av 4.5.2012 avgjort ett ärende som gäller undantagslov för byggande på Mattlandet i Söderskär. Stråvan är att förlägga reparationsarbetena på de byggnader som ska iståndsättas utanför fåglarnas häckningstid, ifall byggnaderna ligger på naturskyddsområden som är värdefulla för fågelfaunan.										
Arkeologiska objekt										

⁷ skala: stor = genomförs inom 5 år, liten = genomförs senare under planeringsperioden.

Åtgärd	Prioritering ⁸	Objekt som ska vårdas	Klassificering	st.	På annat än statens område	Åtgärdsplan
Skötsel av arkeologisk objekt	Stor	Krigshistoriska objekt på Söderskär, Glosholm och Pörtö*	Annat arkeologiskt objekt			Utarbetas
Inventering	Liten	Kulturarvet under vatten	Annat arkeologiskt objekt			Utarbetas
Landskapsbedömning						
De objekt som berättar om Söderskärs krigshistoria (bl.a. pjäsställningar) ligger i en byggd kulturmiljö av riksintresse. Pörtö Makkaraudden och Lerviksudden, som bägge har krigshistoriska objekt, utgör värdefulla naturlandskapsområden med avseende på landskapsskyddet.						
Privata skyddsområden						
Av de privata skyddsområdesobjekten behandlas här endast kulturarvet på Mattlandet och Bastulandet.						
Tilläggsuppgifter						
Vårderna hos byggnadsbeståndet på Pörtö och Glosholm med anknytning till krigstiden 1930-50-talen utreds tillsammans med Museiverket (3-4 st.)						
Övriga åtgärder						
*Innan de krigshistoriska objekten på Glosholm och Pörtö tas i bruk för rekreation eller naturturism garanteras att de är säkra för kunderna (Forststyrelsens anvisning 2177/620/2010). Fasta fornlämningar är fredade med stöd av lagen om fornminnen (295/1963) och utlåtande av Museiverket måste begäras särskilt om skötsel- och användningsplaner som gäller dem. Kontakt måste också tas med Museiverket angående reparationsplaner för byggnadsobjekten.						

⁸ skala: stor = genomförs inom 5 år, liten = genomförs senare under planeringsperioden.

21A Naturens rekreatjonsbruk: åtgärder inom friluftsliv och naturturism

Ansvarig process	Rekreation						
Förklaring	I formuläret preciseras de åtgärder som bestämts vid måluppställningen och berör naturens rekreatjonsbruk (främst friluftsliv och naturturism) så att åtgärderna och deras storleksklass och läge blir tillräckligt noggrant bestämda. En beskrivning av åtgärdernas tekniska genomförande och noggrannare anvisningar ges i åtgärdsplanerna.						
Nuvarande antal besök	År	Beskrivning av efterfrågan (nuläget)					
	2011	Det besökarantal som Söderskär Fyr Ab uppgett är ca 4000 på fyröarna. Ca 5500 (fyröarna och Långören).					
Prognos för antal besök	År	Beskrivning av efterfrågan (mål)					
15 000	2019						
Naturturismplan		År		År		År	Tilläggsuppgifter
Görs inte	☐	Gjord		Görs		Uppdateras	
Informationsplan							
Görs inte	☐	Gjord		Görs		Uppdateras	
Åtgärd		Beskrivning					
Besökaruppföljning		Besökarräknare, besökarundersökning, företagsundersökning.					
Utarbetande av samarbetsavtal om naturturism		Ett samarbetsavtal utarbetas tillsammans med företag som ordnar naturresor till området (t.ex. Söderskär Fyr Ab). Mål uppställs för natur- och kulturturismen. Forststyrelsen är aktivt med och utvecklar naturturismen.					
Utarbetning och upprätthållande av guidningsmaterial (inkl. internet-material)		Webbsidor utarbetas för planeringsområdet. Guidningsmaterial produceras på finska, svenska och engelska.					
Utarbetning och upprätthållande av guidningsmaterial i terrängen, Samarbete		Information om landstigningsbegränsningar på öarna ges på informationstavlor i terrängen. Informationstavlor på Pörtö, Mattlandet-Bastulanden och Glosholm. Skyltar med landstigningsbegränsningar på de viktigaste holmarna. Delvis i samarbete med Föreningen Nylands friluftsområden.					
Styrning av användningen, Samarbete		Turismen och rekreationen vägleds så att den stör fåglarna så litet som möjligt: på Mattlandet-Bastulanden visas var man får röra sig och sjötrafiken styrs via farleden. Söderskärs naturskyddsområdes vattenområde utmärks med bojar där man kör in i farlederna. Övervakningen av besökarnas rörelser effektiviseras på hela planeringsområdet (bl.a. övervakningssamarbete). På de viktigaste holmarna placeras permanenta skyltar som informerar om de tider när det är föbjudet att stiga i land. På västra sidan av Långören inrättas en zon med särskilda naturvärden.					
Samarbete		Samarbetet utvecklas med de naturturistföretagare som är verksamma på området i enlighet med Forststyrelsens principer för hållbar naturturism, avtalspraxis och beviljande tillstånd.					
Sammandrag							

Åtgärder i anslutning till rekreation och naturturism är att ordna besökaruppföljning, producera guidningsmaterial (webbsidor, informationstavlor) och placera ut tavlor med landstigningsbegränsningar på de viktigaste holmarna. Samarbetsavtal om naturturism upprättas med naturturistföretagare.

21B Naturens rekreatjonsbruk: serviceutrustning

Ansvarig process	Rekreation	Karta	☒	Serviceutrustning (bild 13)
Förklaring	I formuläret "serviceutrustning" behandlas byggnader (t.ex. öde- och reserveringsstugor), anläggningar (t.ex. skärmskydd och kåtor) och leder. Syftet med formuläret är att precisera de åtgärder som nämns i måluppställningen så att åtgärderna och deras storleksklass och läge blir tillräckligt noggrant bestämda.			
Åtgärd	Beskrivning	Prioritering ⁹	Åtgärdsplan	
Byggnad och upprätthållande av serviceutrustning	På Mattlandet-Bastulandet bör användningen grunda sig på det nuvarande byggnadsbeståndet. Dessutom behövs vägledning av användningen, två informationstavlor, en toalett och lager. Pörtö: en led som möjliggör en rundslinga.	Stor	Utarbetas	
Demolering och byggande av serviceutrustning	Pörtö Makkaraudden: se Formulär 25.	Måttlig	Utarbetas	
Byggnad av serviceutrustning	Glosholm: Informationstavlor, toalett, eldplats, lider, lager, led	Måttlig	Utarbetas	
Upprätthållande eller demolering av serviceutrustning	Glosholm: se Formulär 25	Måttlig	Utarbetas	
Privata skyddsområden och andra privatägda områden				
I fråga om Pörtö friluftsområde har det gjorts upp en separat plan för serviceutrustning (Föreningen Nylands friluftsområden, Rabinowitsch-Jokinen 2009).				
Tilläggsuppgifter				
I tabellen behandlas endast serviceutrustning på områden som är eller kommer i Forststyrelsens besittning. Se också Formulär 25.				
För serviceutrustningen på Pörtö friluftsområde svarar Föreningen Nylands friluftsområden i enlighet med skötsel- och användningsplanen för Pörtö friluftsområde (Rabinowitsch-Jokinen 2009). Forststyrelsen har ingått ett avtal med friluftsområdesföreningen om användning av Makkaraudden.				
Det byggnadsbestånd på Mattlandet och Bastulanden som kommer i Forststyrelsens besittning kan hyras ut för naturturism, se Formulär 20.				
När det gäller anläggandet av den förbindelsestig som anvisats via den innersta delen av Lerviken bör man beakta områdets särdrag med avseende på naturskyddet.				
Sammandrag				
På området finns ingen färdig serviceutrustning i Forststyrelsens besittning.				

⁹ skala: stor = genomförs inom 5 år, liten = genomförs senare under planeringsperioden.

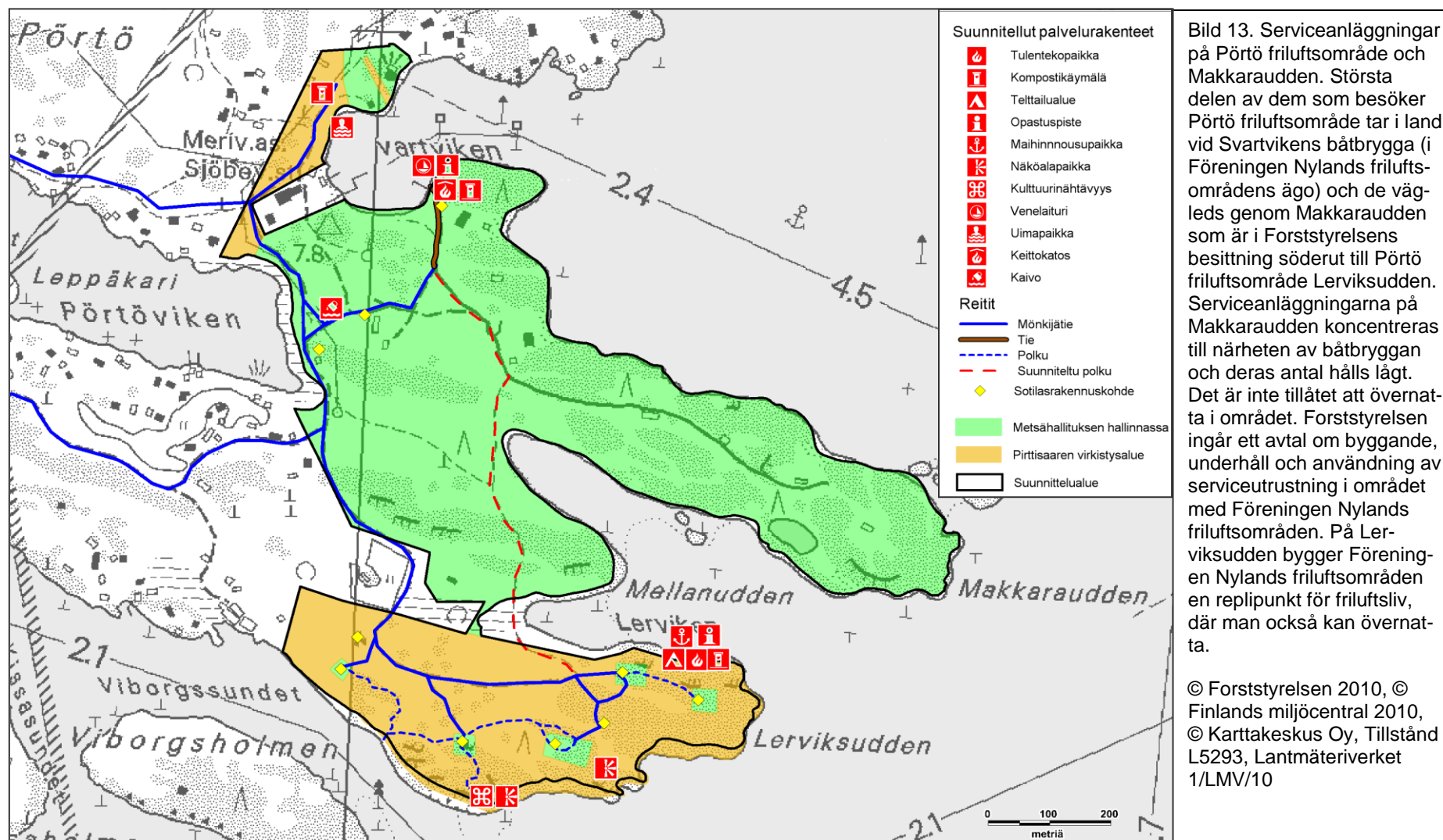

Bild 13. Serviceanläggningar på Pörtö friluftsområde och Makkaraudden. Största delen av dem som besöker Pörtö friluftsområde tar i land vid Svartvikens båtbygga (i Föreningen Nylands friluftsområdets ägo) och de vägleds genom Makkaraudden som är i Forststyrelsens besittning söderut till Pörtö friluftsområde Lerviksudden. Serviceanläggningarna på Makkaraudden koncentreras till närheten av båtbyggan och deras antal hålls lågt. Det är inte tillåtet att övernatta i området. Forststyrelsen ingår ett avtal om byggande, underhåll och användning av serviceutrustning i området med Föreningen Nylands friluftsområden. På Lerviksudden bygger Föreningen Nylands friluftsområden en replipunkt för friluftsliv, där man också kan övernatta.

© Forststyrelsen 2010, ©
Finlands miljöcentral 2010,
© Karttakeskus Oy, Tillstånd
L5293, Lantmäteriverket
1/LMV/10

22 Åtgärder inom jakt och fiske

Ansvarig process	Jakt och fiske	Karta	☐	Jakt
			☐	Fiske
Förklaring	I formuläret beskrivs de åtgärder, anvisningar och bestämmelser som ansluter sig till jakt och fiske. Syftet med formuläret är att precisera de åtgärder som nämns i måluppställningen så att åtgärdernas typ, storleksklass och läge blir tillräckligt noggrant bestämda.			
Jakt och viltvård				
Område	Åtgärd	Beskrivning		
FL 8 §-område ¹⁰				
Allmänna vattenområden	Information, Övervakning	Det informeras om jakten på Långören, fridlysningarna och zonen med särskilda naturvärden på Långören.		
Jakttillståndsområden och arrendeavtal				
Drivning av älg				
Områden som inte i jaktbruk				
Viltvård	Avlägsnandet av skadliga arter	Minkar fångas enligt behov, eftersom de kan förorsaka betydande skada för häckande sjöfåglar. Minkar har påträffats på bl.a. Söderskär.		
Privata skyddsområden				
Planering och uppföljning av hållbart nyttjande av viltbestånden		Det är mycket svårt att följa antalet fällda sjöfåglar på allmänna havsområden. Man försöker ändå samla in uppgifter ur den årliga bytesstatistiken.		
Tilläggsuppgifter		Övervakningen av jakten utökas genom att man begär handräckning av sjöbevakningen samt genom att utbilda en frivillig lokal övervakare (se Formulär 24). Finlands viltcentral utnämner jaktövervakare på jaktvårdsföreningens framställning. Informationen utökas till jägarna om bestämmelserna om hur man får röra sig och uppträda i skyddsområdet.		
Fiske				
Område	Åtgärd	Beskrivning		

¹⁰ kommuninvånarna har rätt till jakt på statens marker

Allmänna vat- tenområden		
Pimpelfiske, mete, spöfiske		
Tillståndsfiskevat- ten		
Begränsnings- o. förbudsområden		
Vård av fiskbes- tånd		
Privata skyddsom- råden		
Yrkesfiske	Yrkesfiske är tillåtet på området.	
Planering och uppföljning av hållbart nyttjande av fiskbestånden	Yrkesfiskets officiella bytesrapportering. För laxfångsten finns en kvot uttryckt i antalet fiskar, som emellertid aldrig har fyllts i Finska viken.	
Tilläggsuppgifter	Forststyrelsen vidtar inga aktiva åtgärder i anslutning till fiske på området.	

23 Åtgärder inom övrig användning av naturresurser och områden

Ansvarig process	Områdesförvaltning	
Förklaring	I formuläret beskrivs de sätt på vilka planeringsområdets naturresurser och områden används som inte framgår av de tidigare formulären. Dessa är t.ex. bär- och svamplockning, renskötsel, trafik och olika sätt att färdas, idrottsevenemang, scoutläger och annan lägerverksamhet, gruvverksamhet samt tagande av marksubstanser, vedtäkt och grundvattentäkt.	
Bär- och svamplockning		
☐	Tillåten	☒ Begränsad (Grund: rörelsebegränsning enligt naturvårdslagen)
Tilläggsuppgifter	Rörelsebegränsningarna är utmärkta på bild 12. De grundar sig i huvudsak på fredningsbestämmelserna för naturskyddsområdena.	
Renskötsel		
Åtgärder och praxis	Begränsningsområdet hör inte till renskötselområdet.	
Rekommendationer		
Tilläggsuppgifter		
Terrängtrafik		
Åtgärd	Beskrivning	
Styrning av användningen	På Forststyrelsens områden iaktas i fråga om reglering av terrängtrafiken de av naturtjänstdirektören fastställda principerna för terrängtrafik (Forststyrelsen 402/01/2007).	
Övrig trafik		
Åtgärd	Beskrivning	
Inga aktiva åtgärder	Genom planeringsområdet går flera farleder. Trafikverket har rätt att sätta upp märken och anordningar som betjänar sjöfarten och hålla dem i skick. Trafikverket har rätt att utföra istandsättningsmuddringar och genomföra eventuella utvecklingsprojekt på farleder som går genom området. När åtgärderna planeras och vidtas ska kraven i 65 § naturvårdslagen beaktas.	
Styrning av användningen	Det är förbjudet att landa med luffarkoster på holmarna i enlighet med Forststyrelsens linjer.	
Styrning av användningen	Vattenskoterkörning är förbjuden bl.a. på naturskyddsområden och områden som är hör till det riksomfattande programmet för skydd av fågelrika sjöar och havsvikar, på Borgå stads och landskommuns friluftsområden och badstränder samt på en 200 m bred strandzon på havsområdet. Det är dock tillåtet att förflytta sig från stranden och 200 meter ut till öppet vatten, om man iaktar hastighetsbegränsningen 10 km/h (Borgå landskommuns kommunstyrelsens beslut 28.6.1993).	

Sätt att färdas		
Åtgärd	Aktivitet	Beskrivning
Styrning av användningen	Terrängcykling	Tillåtet på stigar och på vägar.
Inga aktiva åtgärder	Ridning	Inte på området.
Inga aktiva åtgärder	Hundspann	Inte på området.
Inga aktiva åtgärder	Renspann	Inte på området.
Inga aktiva åtgärder	Klättring	På planeringsområdet finns inga objekt som lämpar sig för klättring.
Idrottsevenemang, organiserad idrottsföreningsverksamhet eller motsvarande verksamhet		
Åtgärd	Beskrivning	
Verksamhet i enlighet med pinciperna för skyddsområdets skötsel och användning	Forststyrelsen kan ge tillstånd för att ordna ett sportevenemang eller dylik aktivitet på statens marker inom planeringsområdet ifall verksamheten inte strider mot skyddsbestämmelserna för områdena eller Forststyrelsens ikraftvarande regler.	
Scoutläger och annan lägerverksamhet		
Åtgärd	Beskrivning	
Verksamhet i enlighet med pinciperna för skyddsområdets skötsel och användning	Forststyrelsen kan ge tillstånd för att ordna ett scoutläger eller dylik aktivitet på statens marker inom planeringsområdet ifall verksamheten inte strider mot skyddsbestämmelserna för områdena eller Forststyrelsens ikraftvarande regler.	
Tagande av marksubstanser		
Åtgärd	Beskrivning	
Verksamhet i enlighet med pinciperna för skyddsområdets skötsel och användning	På statens marker inom planeringsområdet tas inte marksubstanser. Skyddsbestämmelserna för privata naturskyddsområden förbjuder tagandet av marksubstanser. Vattenlagen och habitatdirektivet reglerar tagande av marksubstanser (t.ex. sand och grus från havsbotten) på det övriga Naturaområdet.	
Skogsbruk		
Åtgärd	Beskrivning	
Inga aktiva åtgärder	I planeringsområdet idkas inte skogsbruk.	
Vedtägt		
Åtgärd	Beskrivning	
Verksamhet i enlighet med pinciperna för skyddsområdets skötsel och användning	Vedtägt är inte tillåtet på Forststyrelsens områden.	
Grundvattentäkt		
Åtgärd	Beskrivning	

Verksamhet i enlighet med principerna för skyddsområdets skötsel och användning	Grundvatten tas inte i planeringsområdet.	
Annan verksamhet		
Åtgärd	Beskrivning	
Tilläggsuppgifter		
I formuläret har av de privata skyddsområdena beaktats endast statens marker som ingår i Söderskärs naturskyddsområde, om inget annat nämns. På de privata skyddsområdena följs fredningsbestämmelserna.		

24 Förvaltning

Ansvarig process	Områdesförvaltning	Karta	☐	Utvidgningar
Förklaring	I formuläret ges riktlinjerna, anvisningarna och bestämmelserna för förvaltningen av planeringsområdet. Frågor som väsentligt hör samman med förvaltningen och besittningen av skyddsområdet är: ställningstagande till eventuell utvidgning av skyddsområdet, ordningsstadga, säkerhet, övervaknings- och räddningsverksamhet, samarbete med övriga aktörer.			
Instanser som ansvarar för planeringsområdet				
Glosholm jämte närbelägna kobbar, Pörtö Makkaraudden, Långörens holmar och kobbar, Sandkallans – Stora Kölhällens sälskyddsområde och en del av holmarna inom Söderskärs naturskyddsområde är i Forststyrelsens naturtjänsters besittning. Största delen av kobbarna inom Söderskärs naturskyddsområde är i privat ägo och för skötseln av dem svarar NTM-centralen i Nyland tillsammans med markägaren. Söderskärs vattenområde är oskiftat och det är i Pörtö-Bodö delägarlags ägo. Mattlandet-Bastulanden jämte merparten av byggnaderna (med undantag av fyren) är i Senatfastigheters besittning. Söderskärs fyrbyggnad ägs av Söderskär Fyr Ab, som bildats av privatpersoner. Pörtö friluftsområde Lerviksudden tillhör Föreningen Nylands friluftsområden. För förvaltningen av de privata skyddsområdena (Tunnholmens naturskyddsområde och Stor-Pellinge yttre hållar naturskyddsområde) svarar markägarna och för skötseln svarar NTM-centralen i Nyland tillsammans med markägarna. Vattenområdet inom Långörens naturskyddsområde är allmänt vattenområde. Den byggda kulturmiljön av riksintresse och fornlämningarna sköts i samarbete med Museiverket.				
Åtgärder för inrättande och förvaltning av skyddsområden				
Åtgärd	Beskrivning			
Utvidgning av skyddsområdet	Rekommendationen är att det bildas ett naturskyddsområde av Långörens naturskyddsområde, de delar av Söderskärs naturskyddsområde som tillhör staten och de delar av Pörtö som tillhör staten samt Glosholm jämte kobbarna söder om holmen.			
Utarbetande av författning	Skyddsbesluten om de naturskyddsområden som tillhör staten uppdateras och fredningsbestämmelserna revideras genom att en ny förordning utfärdas. Målet är att bilda ett naturskyddsområde av Långörens naturskyddsområde, de delar av Söderskärs naturskyddsområde som tillhör staten och Pörtö Makkaraudden samt Glosholm jämte kobbarna söder om holmen. Samtidigt upphävs den föråldrade förordningen om Långören samt Söderskärs naturskyddsområde, som inrättats genom landshövdingens beslut, i fråga om de områden som är i statens ägo.			
Utarbetande av ordningsstadga	Behovet av ordningsstadga avgörs först när den nya förordningen utfärdas.			
Grundandet av skyddsområdesfastighet	En skyddsområdesfastighet bildas av statens område.			
Utmärkning av gräns	Naturskyddsområdets gränser märks ut på Pörtö i enlighet med förordning (53/2008) med skyltar på finska och svenska som fästs på stolpar. Strävan är att skyltar som begränsar landstigningsrätten ska sättas upp på alla holmar i Forststyrelsens besittning i Söderskärs och Långörens naturskyddsområden.			
Servitut, nyttjanderätter och avtal				
Åtgärd	Beskrivning			

Verksamhet i enlighet med principerna för skyddsområdets skötsel och användning	Friluftslivet och naturturismen på Mattlandet-Bastulanden styrs med miljöministeriets undantagslov tills processen med att revidera författningarna om området har slutförts.					
Säkerhet och övervakning						
Åtgärd	Beskrivning					
Övervakning	Forststyrelsen svarar för övervakningen av statens områden. Man samarbetar med gränsbevakningsväsendet och polisen (bl.a. Formulär 19).					
Beredskaper	☐	Plan för bekämpning av oljeskador		Ansvaret för bekämpning av oljeskador vilar på Finlands miljöcentral och Östra Nylands räddningsverk. Forststyrelsens utrymmen kan vid behov användas för inhysning av oljebekämpningsmateriel och inkvartering av oljebekämpningspersonal. En samarbetsplan för bekämpning av fartygsolja- och fartygskemikalieskador i Finska viken har utarbetats som omfattar hela Finska viken, och är andra planer håller på att utarbetas. Forststyrelsen strävar efter att främja samarbetet med räddningsväsendet när det gäller planering och genomförande av oljebekämpning.		
	☒	Plan för bekämpning av skogsbrand		Ses över årligen som en del av Forststyrelsen plan för bekämpning av skogsbränder.		
Serviceutrustningens säkerhet	☒	Räddningsplan för byggnader		Utarbetas för byggnaderna på Mattlandet-Bastulanden samt byggnaderna i de andra områdena i den takt som de börjar användas av allmänheten eller företag.		
	☒	Byggnaders brandsyn		Brandsyn av byggnaderna på Mattlandet-Bastulanden förrättas i samband med reparationsåtgärderna 2011. I byggnaderna i de andra områdena förrättas brandsyn i den takt som de börjar användas av allmänheten eller företag.		
	☒	Objektens namn- och koordinatmarkeringar		Görs vid bryggorna och informationsställena före 2011.		
	☐	Räddningssamarbete		TraFi svarar för räddningsverksamheten i området.		
Samarbete						
Regionalt och lokalt samarbete	Vid planeringen av markanvändningen på planeringsområdet och utvecklingen av området samarbetar Forststyrelsen med lokala företagare och sammanslutningar samt Föreningens Nylands friluftsområden, kommunerna, landskapsförbunden, NTM-centralerna, forskningsinstituterna, Trafikverket, TraFi, gränsbevakningsväsendet, försvarsmakten, Östra Nylands räddningsverk, Finlands miljöcentral och Viltcentralen.					
Internationellt samarbete	Det internationella samarbetet kring området hänför sig till havsskydd, sjöfart och forskning. Internationella samarbetsprojekt kan genomföras på statens områden i enlighet med Forststyrelsens anvisningar om användningen av områdena.					
Samarbetsparter när det gäller områdets förvaltning och skötsel	Föreningen Nylands friluftsområden, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland, markägarna inom de privata skyddsområdena, Pörtö-Bodö vattenområdes delägarlag, Museiverket, Trafikverket, TraFi, Gränsbevakningsväsendet, Polisen, försvarsmakten och Senatfastigheter.					
Samarbetsformer inom områdets förvaltning	☐	Delegation	☐	Samarbetsgrupp	☒	Annan, vilken? Regelbundna palavrer och kontakt.
Intressebevakning						
I samarbete med Försvarsmakten vidtas åtgärder för att sanera de förorenade markområdena på Glosholm och forsla bort avfallet. Samarbete kring planläggningen och byggnadsplaneringen bedrivs med Nylands förbund och Borgå stad.						

Tilläggsuppgifter

Pjäsen i pjasställningarna på Pörtö tillhör Försvarmakten, pjasställningsanläggningarna Senatfastigheter och marken Forststyrelsen. Man försöker hitta en lösning på ägarförhållandena när det gäller pjasställningarna på Pörtö.

Museiverket och Forststyrelsen har ett samarbetsavtal (3313/02/2003). Enligt det står Forststyrelsen i kontakt med Museiverket på det sätt som lagstiftningen om värnande om kulturarvet förutsätter.

25 Byggnadsbestånd

Ansvarig process	Områdesförvaltning	Karta	☐	Byggnadsbestånd
Förklaring	På planeringsområdet kan det finnas byggnader och anläggningar som inte har att göra med områdets skyddsvärden (kulturarv) eller rekreationsbruk. Sådana är t.ex. gamla bostadshus och sommarstugor som följt med vid förvärvet av skyddsområden. I formuläret antecknas dylika byggnader och anläggningar och åtgärder i anslutning till dem.			
Åtgärd	Objekt	Ägare	st.	Åtgärd
Förvaltning av byggnadsbestånd	Glosholms sjöbevakningsstations byggnader	Gränsbevakningsväsendet, övertas eventuellt av Forststyrelsen	15	Uthyrning eller försäljning för rekreation eller naturturism. Byggnader i dåligt skick rivs.
Förvaltning av byggnadsbestånd	Den stuga som är uthyrd för semesterbruk, den gamla sjöbevakningsstationen och två lager på Glosholm	Forststyrelsen	4	Stugan är uthyrd till en privatperson till 31.12.2014, avtalet förlängs inte. Åtgärderna avgörs efter hyrestidens utgång. I fråga om de andra byggnaderna utreds möjligheterna att använda dem eller rivningsåtgärder. En åtgärdsplan utarbetas.
Förvaltning av byggnadsbestånd	Byggnaderna på Pörtö Makkaraudden (och Byviken)	Forststyrelsen	13	Användningen avgörs i enlighet med en åtgärdsplan som utarbetas senare. Byggnader i dåligt skick rivs.
Förvaltning av byggnadsbestånd	Byggnadsbeståndet på Mattlandet-Bastulanden	Senatfastigheter, Söderskär Fyr Ab	7	Överföring av besittningen från Senatfastigheter till Forststyrelsen, istandsättning och uthyrning av byggnaderna för naturturism till lämpliga delar eller uthyrning som stöder områdets skötsel eller användning.
Förvaltning av byggnadsbestånd	1. sjöbevakningsstationen på Pörtö, det före detta tullchefens bostadshus	Gränsbevakningsväsendet, övertas eventuellt av Forststyrelsen	2	Kan istandsättas för rekreation eller naturturism.
Specialbestämmelser				
Privata skyddsområden				
Av byggnaderna inom de privata skyddsområdena är byggnaderna på Söderskär kulturarvsobjekt (Formulären 8 och 20). Andra byggnaderna inom de privata skyddsområdena behandlas inte i planen.				
Tilläggsuppgifter				

I tabellen har beaktats endast byggnader som är eller övergår i Forststyrelsens besittning. I fråga om vissa objekt görs en utredning av skyddsvärdena. Utredningen görs i samarbete med museimyndigheterna.

26 Resurser

Ansvarig process	Områdesförvaltning		
Förklaring	Till grund för planeringen av verksamheten beskrivs i formuläret engångskostnaderna och de fortlöpande kostnaderna av skötsel- och användningsplanens genomförande. Därtill bedöms övriga kostnader för områdets förvaltning och skötsel, vilket gör det lättare att förena skötsel- och användningsplanen med planeringen av den årliga verksamheten. Forststyrelsen ansvarar huvudsakligen för kostnaderna av skötsel- och användningsplanens förverkligande. Om även andra instanser upptas i planen, t.ex. förbindelser som berör den regionala ELY-centralen eller kommunen, anges även deras kostnader i formuläret.		
År vars kostnadsnivå beräkningarna grundar sig på		2010	
Objekt	Fortlöpande kostnader €/år 1000 e	Engångsutgifter € 1000 e	Tilläggsuppgifter
Byggnader			Förutsätter att åtgärdsplanerna blir färdiga (bl.a. kostnader för byggande, underhåll och rivning).
Anläggningar			Förutsätter att åtgärdsplanerna blir färdiga (bl.a. kostnader för byggande, underhåll och rivning).
Leder			Förutsätter att åtgärdsplanerna blir färdiga.
Serviceutrustningen sammanlagt	1500*	30 000*	*) Obs! Se tilläggsuppgifter.
Information och guidning	500	10 000	Webbplatsen Utinaturen.fi, informationstavlor, tavlor med landstigningsförbud
Besökarräkningar, besökar-, kund- och företagsundersökningar m.m.	1 000	20 000	Årlig besökarräkning, 1-2 besökarundersökningar under planeringsperioden.
Restaurering			Görs inte
Vård av arter		5 000	Jussikari
Annan naturvård			
Naturskyddsuppföljningar	1000		Uppföljning av skärgårdsfågelbeståndet med 3 års mellanrum. Sälräkningar varje år.
Naturskydd sammanlagt			
Byggnadsarv		121 500	Kostnader hänförliga till 2011 för planering, övervakning, koordinering, köpta byggnadstjänster, förnödenheter och annat (transport, avfall e.d.).

Arkeologiska objekt	1000	2000	Röjningskostnader och om pjäserna på Glosholm restaureras eller underhålls.
Annan vård av kulturarvet			
Kulturarvet sammanlagt			
Förvaltnings- och övriga kostnader	5 000 – 10 000		Löne- och resekostnader för parkmästaren, naturövervakaren och jakt- och fiskeinspektören, fastighetsskatter m.m.
Alla sammanlagt			Alla kostnader sammanlagt under planperioden (15 år) €
Tilläggsuppgifter			
I tabellen har beaktats kostnaderna för att genomföra skötsel- och användningsplanen endast i fråga om Forststyrelsens verksamhet. Forststyrelsen och Föreningen Nylands friluftsområden ingår ett samarbetsavtal om hur byggandet av serviceutrustning, produktionen av guidningsmaterial, underhållet, övervakningen, tillståndsförfarandet och rådgivningen ska ordnas samt om den inbördes arbetsfördelningen och kostnadsansvaret på det område på Pörtö som är i Forststyrelsens besittning.			

MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING

27 Miljökonsekvensbedömning						
Ansvarig process	Områdesförvaltning, övriga processers deltagande viktigt					
Förklaring	I skötsel- och användningsplanen bedöms de planerade åtgärdernas ekologiska, sociokulturella och ekonomiska konsekvenser, dvs. de förmodade följderna av förändringar som orsakas av planen. Ekologiska konsekvenser berör främst landskapet, jordmånen, vattenförekomsterna, luften, klimatet, växtligheten, faunan eller biodiversiteten. Sociokulturella konsekvenser berör människans hälsa, levnadsförhållanden och trivsel, samhällsstrukturen samt det immateriella och materiella kulturarvet. Ekonomiska konsekvenser har att göra med t.ex. nyttjandet av naturresurser, sysselsättningen och det ekonomiska läget i planeringsområdet och i dess närområden. Skötsel- och användningsplanens ekonomiska konsekvenser betraktas huvudsakligen på lokalekonomisk nivå. Med hjälp av bedömningen säkerställs att planens åtgärder är sådana att deras genomförande inte är till skada för planeringsområdets miljö. Miljökonsekvensbedömningen är å andra sidan också ett sätt att kontrollera att planens riktlinjer är de rätta: får man med hjälp av de uppställda målen fördelar som gör att man bättre kan uppnå målsättningen för planeringsområdet.					
Mål	Åtgärd	Typ av konsekvens			Beskrivning av konsekvensen (jmf. målsättning)	Risker, skador och sätt att minska dem
		Ekologisk	Sociokulturell	Ekonomisk		
Prioritering av de objekt som är mest brådskande med tanke på oljebekämpningen och samarbete i anslutning till planeringen av oljebekämpningen.	Samarbete	☒	☒	☒	Ett fungerande samarbete fås till stånd med oljebekämpningsmyndigheterna, med vars hjälp oljebekämpningen kan inriktas på de viktigaste områdena (Ihaksi m.fl. 2006). Forststyrelsen får information om oljeolyckor så snabbt som möjligt.	Inga skador eller risker.
En mångsidig skärgårdsfågelfauna tryggas.	Uppföljning/fågelräkningar (Samarbete, Övervakning, Information, Utarbetande och underhåll av terränginformationsmaterial, Utarbetande av författning, Utvidning av skyddsområdet)	☒	☐	☐	Genom att styra och övervaka användningen försöker man säkerställa att friluftslivet och naturturismen inte skadar fågelfaunan på planeringsområdet. Effektiviserad övervakning bl.a. genom samarbete, informations-tavlor samt skyltar med landstigningsbegränsningar kommer att minska den olagliga landstigningen på holmarna under begränsningstiderna. Förändringar i antalet häckande fåglar och kullarnas storlek genom regelbundna fågelräkningar. När skyddsbestämmelserna revideras fås uppdaterade och enhetliga be-	Inga skador eller risker.

BESKRIVNING AV NULÄGET	VÄRDEN OCH HOTEN	MÅLUPPSTÄLLNING	FÖRVERKLIGANDE	MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING	UPPFÖLJNING	KÄLLOR	BILAGOR
					stämmelserna som är lättare att följa.		
Mattlandet-Bastulanden behåller sitt värde för fågelskyddet.	Uppföljning/fågelräkningar (Vägledning av användningen, Övervakning, Utarbetande av författning)	☒	☐	☐	Genom att styra och övervaka användningen och följa fågelbeståndet försöker man säkerställa att friluftslivet och naturturismen inte skadar fågelfaunan på planeringsbeståndet. Fågeluppföljningen utvidgas så att den bättre täcker häckningstiden, så att man även får reda på antalet kläckta fågelungar. Efter att författningen reviderats är det lättare att ingripa i missförhållanden.	För att målet ska nås förutsätts att naturturistföretagarna förbinder sig till skötsel- och användningsplanens mål och principerna för hållbar naturturism.	
Effektiv minskning av den förödelse som minkarna åstadkommer i fågelbon i skärgården.	Decimering av skadlig art (Samarbete)	☒	☒	☐	Decimeringen av mink har konstaterats ha stor betydelse för antalet kläckta fågelungar.	Inga skador eller risker, eftersom minken fångas utanför fåglarnas häcknings- och kläckningstid.	
Vresrosen och andra främmande växtarter avlägsnas helt och hållet.	Decimering av skadlig art	☒	☐	☐	Bl.a. vresrosen är en art som sprider sig lätt och snabbt erövrar utrymme från andra växtarter.	Inga skador, efter de främmande växtarterna kan decimeras utanför fåglarnas häcknings- och kläckningstid.	
En publikation utarbetas om byggnadsarvet på Söderskär.	Skydd av byggnadsarv	☐	☒	☒	Skyddsvärdena hos byggnaderna och hela fyrmiljön är kända, så skyddsåtgärderna kan inriktas korrekt.	Inga skador eller risker.	
Träbyggnaderna på Söderskär istandsätts med beaktande av kulturarvsvärdena och objekten underhålls regelbundet.	Istandsättning av byggnadsarv	☐	☒	☒	Skador på byggnaderna repareras och genom regelbundet underhåll förhindras uppkomsten av nya skador och upprätthålls objektens bruksvärde.	Inga risker, eftersom reparationsmaterialet väljs enligt Museiverkets rekommendationer, och på detta sätt minimeras reparationsfelen.	
Naturturismverksamheten äventyrar inte byggnadernas kulturvärden på Mattlandet-Bastulanden.	Upprättande av samarbetsavtal om naturturism (Övervakning)	☐	☒	☐	Målet är att organisera och övervaka turismen så att kulturvärdena inte äventyras på Mattlandet-Bastulanden.	När antalet turister ökar växer också hygienkraven på lokalerna (t.ex. kök, bastu), varför man kan bli tvungen att företa förbättringar som inte passar ihop med byggnaderna eller deras omgivning.	
Forststyrelsen deltar aktivt i planeringen och uppföljningen av planläggning och byggande samt förmedlar sin speci-	Intressebevakning	☐	☒	☐	Planläggaren får tillräcklig information till grund för planlägningsarbetet.	Inga skador eller risker.	

alsakkunskap till de myndigheter som beslutar om planläggning och byggande.						
I området görs en inventering av naturtyperna under vatten. Inventeringen av arter kompletteras.	Inventering av undervattensmiljön/arter	☒	☐	☐	Artinventeringarna kompletteras i den mellanliggande och yttre skärgården. Inventeringarna riktas mot hotade växtarter samt skalbaggar. En inventering av naturtyperna under vatten är nödvändig bl.a. med tanke på uppföljningen av Östersjöns tillstånd.	Inga skador eller risker.
En besökarundersökning görs i området och besökarräknare installeras.	Besökaruppföljning	☒	☒	☒	Man får en bild av när och på vilka områden besökarna rör sig. På denna grund kan man planera bl.a. behoven av att vägleda besökarna och guidningsmaterialets innehåll.	Inga skador eller risker.
Webbsidor utarbetas för planeringsområdet. Guidningsmaterial produceras på finska, svenska och engelska.	Utarbetning och upprätthållande av guidningsmaterial (inkl. internet-material)	☒	☒	☒	Det finns inget guidningsmaterial för området. Informationstavlor och webbsidor ger dem som besöker området i rekreationssyfte enkelt information om landstignings- och rörelsebegränsningar. Utlänningar behöver särskilt mycket detaljerad information om utbudet och användningsbegränsningarna i området.	Till området kan komma flera ansvarlösa personer som använder det för rekreation och t.ex. utländska besökare som är vana vid en mera ansvarslös friluftskultur än hos oss.
I åtgärdsplaner avgörs för Pörtös, Makkarauddens och Glosholms del vilka byggnader som bevaras, rivs, hyrs ut eller tas i annan användning.	Förvaltning av byggnadsbestånd	☐	☒	☒	Onödigt byggnadsbestånd som inte används avlägsnas. Byggnader med bruksvärde utnyttjas. Byggnadsbestånd med skyddsvärde bevaras.	Byggnadsbeståndet värderas i samarbete med Museiverket, varvid riskerna minimeras.
Enbeståndet på Jussikari sköts.	Naturvård	☒	☐	☐	Holmen bevaras öppen och ängsliknande.	Inga skador eller risker.
De krigshistoriska objekten på Pörtö och Glosholm tas i användning för turism efter prövning.	Vård av arkeologiskt objekt	☐	☒	☐	Objekten är säkra och representativa krigshistoriska exempel som används för turism och rekreation.	Inga skador eller risker.
Man förstår att beakta kulturarvet under vatten när användningen av området planeras.	Inventering	☐	☒	☐	Kulturarvet under vatten är dokumenterat och kunskapen kan utnyttjas bl.a. vid guidning.	Inga skador eller risker.

Bättre tillgänglighet och ökat antal besökare.	Byggande av serviceutrustning, Samarbete	☐	☒	☒	Rekreation i vacker natur ökar det psysiska välmåendet och å andra sidan blir också inställningen till naturskydd positivare.	Till området kan komma flera ansvarslösa personer som använder det för rekreation. Risken är att naturvärdena försämras.
Jordmånen undersöks och saneras på de områden som frigörs från försvarsmakten. Ankommer på försvarsmakten.	Samarbete	☒	☐	☐	Föroreningar i jordmånen innebär ingen risk för naturen eller människorna och transporteras inte till andra ställen.	
Avfallshantering: Avfallet från Glosholm och Makkarudden forslas bort. Ankommer på försvarsmakten.	Samarbete	☒	☒	☐	Osnygga områden städas. Samtidigt forslas material som är farligt för besökare bort.	
Landstignings- och rörelsebegränsningarna iaktas på de holmar där fåglar häckar.	Övervakning	☒	☒	☐	Övervakningen av landstigningsbegränsningarna gör att begränsningarna iaktas bättre.	Inga skador eller risker.
Behovsprövning av en Natura-bedömning	De åtgärder som presenteras i planen syftar till att bevara naturvärdena och organisera användningen av området. När servicen och informationen i området ökar växer rekreationen och naturturismen. De skadliga konsekvenserna av den ökade användningen minimeras genom att området indelas i zoner, antalet skyltar och tavlor i terrängen samt skyltar med landstigningsbegränsningar utökas samt övervakningen effektiviseras. Planen har ingen försämrande inverkan på de naturvärden som ligger till grund för att området utsetts till ett Natura 2000-område. Det är inte nödvändigt att göra en Natura-bedömning i fråga om planen.					
Sammandrag av miljökonsekvensbedömningen	De åtgärder som presenteras i planen syftar till att bevara naturvärdena och organisera användningen av området.					

UPPFÖLJNING

28A Uppföljning av planens förverkligande

Ansvarig process	Områdesförvaltning				
Förklaring	Hur planen förverkligats följs med genom mellanutvärderingar med 5–6 års mellanrum samt i samband med uppdateringen av skötsel- och användningsplanen (planperioden är ca 15 år). Uppföljningen av planens förverkligande berör de åtgärder som definieras i planen. I detta formulär beskrivs de åtgärder som uppföljs och de indikatorer som används.				
Mål	Förverkligande-formulär	Åtgärd	Resultatindikator	Resultatmål (mängd)	Tidsplan för förverkligandet
Prioritering av de objekt som är mest brådskande med tanke på oljebekämpningen och samarbete i anslutning till planeringen av oljebekämpningen.	19	Samarbete	Utredningen färdigställs och lämnas till de instanser som ansvarar för oljebekämpningen.		2013
En mångsidig skärgårdsfågelfauna tryggas	19	Uppföljning/fågelräkningar (Utarbetande av författning, Utvidgning av skyddsområdet, Utarbetande och underhåll av terrängguidningsmaterial, Övervakning, Information)	Antalet fågelräkningar		Vart 3:e år
Mattlandet-Bastulanden behåller sitt värde för fågelskyddet	19	Uppföljning/fågelräkningar	Antalet fågelräkningar		Vart 3:e år
Effektiv minskning av den förödelse som minkarna åstadkommer i fågelbon i skärgården	19	Decimering av skadlig art (Samarbete)		Antalet avlägsnade individer	Kontinuerligt
Vresrosen och andra främmande växtarter avlägsnas helt och hållet	19	Decimering av skadlig art (Samarbete)		Antalet avlägsnade individer	Kontinuerligt
En publikation utarbetas om byggnadsarvet på Söderskär; en framställning görs om skydd av byggnaderna	20	Skydd av byggnadsarv	Publikationen färdigställs		
Träbyggnaderna på Söderskär istandsätts med beaktande av kulturarvsvärdena och objekten underhålls regelbundet	20	Istandsättning av byggnadsarv	Istandsättning av byggnader med byggnadsskyddsvärde (st.)		Kontinuerligt
Naturturismverksamheten äventyrar inte byggnadernas kulturvärden på Mattlandet-Bastulanden	21A	Upprättande av samarbetsavtal om naturturism	Antalet upprättade samarbetsavtal		Kontinuerligt

28A Uppföljning av planens förverkligande

Forststyrelsen deltar aktivt i planeringen och uppföljningen av planläggning och byggande samt förmedlar sin specialsakkunskap till de myndigheter som beslutar om planläggning och byggande.	24	Intressebevakning	Antalet utlåtanden i anslutning till intressebevakningen		Kontinuerligt
I området görs en inventering av naturtyperna under vatten. Inventeringen av arter kompletteras.	19	Inventering av undervattensmiljö/naturtyper/arter	Omfattningen av inventeringen av naturtyper (ha) Omfattningen av inventeringen av undervattensnatur (ha) Antalet artkartläggningar		Arter 2011, inventering av undervattensmiljö
En besökar- och företagundersökning görs i området och besökarräknare installeras.	21A	Besökaruppföljning	Antalet genomförda besökarundersökningar		
En naturturismplan utarbetas.	21A	Samarbete	Plan		
Planer för serviceutrustning samt information och guidning utarbetas och genomförs.	21A	Styrning av användningen, utarbetande och upprätthållande av terränginformationsmaterial	Plan, förverkligade anläggningar		
Webbsidor utarbetas för planeringsområdet. Guidningsmaterial produceras på finska, svenska och engelska.	21A	Utarbetning och upprätthållande av guidningsmaterial (inkl. internet-material)	Antalet objekt beskrivna i Utinaturen.fi enligt språkversion		2012
I åtgärdsplanerna avgörs för Pörtös, Makkaraudens och Glosholms del vilka byggnader som bevaras, rivs, hyrs ut eller tas i annan användning.	25	Förvaltning av byggnadsbestånd	Färdigställda planer och deras omfattning, genomförandet av åtgärderna		Fr.o.m. 2011 beroende på finansieringen
Enbeståndet på Jussikari sköts.	19	Naturvård	Det vårdade objektets areal enligt Natura-naturtyppkategori		Kontinuerligt
Bättre tillgänglighet och ökat antal besökare.	21A, B	Byggande av serviceutrustning	Antalet besök		Kontinuerligt
De krigshistoriska objekten på Pörtö och Glosholm tas i användning för turism efter prövning.	20	Vård av arkeologiskt objekt	Ändring av skötselbehovskategorin för fasta fornlämningar		
Man förstår att beakta kulturarvet under vatten när användningen av området planeras.	20	Inventering	Antalet inventeringar av kulturarvet under vatten		2012
Jordmånen undersöks och saneras på de områ-	24	Samarbete	Arealen av de sanerade		fr.o.m. 2011

28A Uppföljning av planens förverkligande

den som frigörs från försvarsmakten. Ankommer på försvarsmakten.			områdena		
Avfallshantering: Avfallet från Glosholm och Makkaraudden forslas bort. Ankommer på försvarsmakten.	24	Samarbete	Arealen av de sanerade områdena		fr.o.m. 2011
Landstignings- och rörelsebegränsningarna iaktas på de holmar där fåglar häckar	19	Övervakning	Plan, genomförda åtgärder		fr.o.m. 2011

28B Uppföljning av planens effekter

Ansvarig process	Områdesförvaltning			
Förklaring	Planens effekt följs med genom mellanutvärderingar med 5–6 års mellanrum samt i samband med uppdateringen av skötsel- och användningsplanen (planperioden är ca 15 år). Med effekt avses i vilken grad de uppställda målen har uppfyllts. Effekt är alltså den förändring i riktning mot målen som åstadkommit genom verksamhet. Effekt kan också betyda att ett gynnsamt tillstånd bibehållits, om detta var ett av målen i planen.			
Mål	Indikator för planens effekt	Beskrivning av indikator	Nuvarande tillstånd	Eftersträvat tillstånd
Effektiv minskning av skador orsakade av olja som hamnat i havet.	Resultatindikator saknas			
En mångsidig skärgårdsfågelfauna tryggas.	Häckningsbeståndet av arter enligt fågeldirektivet och den genomsnittliga rikligheten av flyttande arter	Häckningsbeståndet av arter enligt fågeldirektivet minskar inte. Den genomsnittliga rikligheten av flyttande arter förblir oförändrad.	Bra	Förblir oförändrat
Mattlandet och Bastulanden behåller sitt värde för fågelskyddet.	Förändring i antalet häckningar i fråga om särskilda arter	Ejderns häckningar minskar inte.	Bra	Förblir oförändrat
Minkarna åstadkommer ingen förödelse.	Förekomst av främmande art	Bytestrycket från minken är så litet att det inte påverkar sjöfågelbestånden.	Förekommer ställvis	Förekommer inte just alls
Vresrosens andra främmande växtarter hindras från att sprida sig.	Förekomst av främmande art	Den främmande arten erövrar inte livsutrymmen från ursprungliga arter.	Förekommer tillfälligt	Förekommer inte alls
Bättre tillgänglighet och ökat antal besökare	Antalet besökare och besökartillfredsställelseindex	På området saknas fortfarande heltäckande besökaruppföljning och besökartillfredsställelsen har inte mätts.	Dåligt	Måttligt
Naturturismen är hållbar och samarbetet fungerar och naturturismen försämrar inte områdets värde.	Resultatindikator saknas	Naturturismens hållbarhet bör följas för att trygga områdets naturvärden.	Dåligt	Bra
Värdet av byggnadsbeståndet på Söderskär är erkänt och känt.	Forststyrelsens image som upprätthållare av byggnadsarvet	Det upplevs att Forststyrelsen värnar om det nationella kulturarvet	Dåligt	Bra
Byggnadsbeståndet på Söderskär är i skick.	Ändring av byggnadernas konditionsklass	Byggnaderna är i bra skick	Dåligt	Bra
Byggnadsbeståndet på Söderskär används på lämpligt sätt och användningen övervakas.	Ändring av byggnadernas användning	Byggnaderna utnyttjas utan att skyddsvärdena blir lidande	Måttligt	Bra
Bättre kunskap om planeringsområdets vattenturtyper och arter.	Inventeringssituationen i fråga om under-	Kännedomen om områdets natur är god och utgående från den kan man följa förändringar och inrikta skyddsåtgärder	Måttligt	Bra

28B Uppföljning av planens effekter

	vattensnatur: enstaka område Inventeringssituationen i fråga om arter: enstaka område			
En klar bild av antalet besökare i området och av besökarprofilen.	Besök i skydds- och friluftsområdet	Uppgifterna om besökare inverkar på utvecklingsresurserna för området.	Dåligt	Bra
Det är lätt att hitta information om området.	Guidningens effektivitet	Rörelse- m.fl. begränsningar i anslutning till skyddet är kända och beaktas.	Dåligt	Bra
Framtiden för planeringsområdets byggnadsbestånd är avgjord.	Antalet byggnader som ska underhållas minskar	Byggnader som är onödiga för Forststyrelsens verksamhet har avlägsnats (hyrts ut, rivits).	Måttligt	Bra
Levnadsförhållandena för ängsvegetationen och de ryggradslösa djuren på Jussikari förbättras.	Hur naturvården lyckas (slutsats av vårduppföljningen)	Fjärilsarter som gynnar öppen enbevuxen äng återvänder.	Måttligt	Bra
Områdets krigshistoriska objekt är kända och de är säkra för besökarna.	Besökartillfredsställelsen på skydds- och friluftsområdena	Nöjda besökare förmedlar en bra bild av Forststyrelsen.	Måttligt	Bra
Kulturarvet under vatten är känt.	Inventeringssituationen i fråga om kulturarvet: enstaka område	De viktigaste områdena är inventerade.	Dåligt	Måttligt
Förorenade markområden har sanerats.	Resultatindikator saknas	Jordmånens funktion återställs.	Det finns förorenade markområden	Det finns inga förorenade markområden
Avfallet har forslats bort.	Resultatindikator saknas	Avfallet medför ingen olägenhet för naturen eller människorna.	Det finns avfall	Avfallet har forslats bort
Markanvändningen planeras så att kultur- och naturvärdena bevaras.	Resultatindikator saknas (inverkan av utlåtandena i anslutning till Intressebevakningen)	Planeringen äventyrar inte natur- och kulturarvsvärdena.	Bra	Förblir oförändrat
Häckningsron för skärgårdsfågelbeståndet tryggs.	Ändring i antalet häckningar av särskilda arter	Antalet häckningar av särskilda arter minskar inte.	Måttligt	Bra
Tilläggsuppgifter				

BESKRIVNING AV NULÄGET

VÄRDEN OCH HOTEN

MÅLUPPSTÄLLNING

FÖRVERKLIGANDE

MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING

UPPFÖLJNING

KÄLLOR

BILAGOR

KÄLLOR

Referens	Författare	Materialets eller publikationens namn	Publikationsuppgifter	År
	Ahlman, J.	Rannikolinnakkeiden tulevaisuus. Uudenmaan liiton julkaisu E 101-2008. Juhani Ahlman / N.J. Ahlman Oy. Helsinki 2008 (Sammandrag: Kustforternas framtid i Finska viken)	Nylands förbund, Helsingfors	2008
	Ihaksi, T., Lecklin, T. & Kuikka, S.	Apua öljyntorjunnan suuntaamiseen. YMPÄRISTÖ 4/2006: 23-25 s.		2006
	Jansson, H.	Söderskärin ja Långörenin saariston Natura 2000-alueen sekä Gloscholmenin ja Pirttisaaren kulttuuriperintöinventointi, 238 s.	Forststyrelsen ärendenr 4725/41/2010.	2010
	Östra Nylands förbund	Landskapsplan för Östra Nyland	Östra Nylands förbund, www...	2007
	Matikka, Maija	E-postdelgivning 25.3.2008: Fornlämningar under vatten vid Söderskär		2008
	Metsähallitus	Kestävän luontomatkailun periaatteet (Principerna för hållbar naturturism9	Forststyrelsen 23.10.2003, 4257/530/2003	2003
	Metsähallitus	Maastoliikenneperiaatteet (Terrängtrafikprinciperna)	Forststyrelsen 1.1.2007, 420/01/2007	2007
	Mestähallitus	Uusien kohteiden haltuunotto ja kohteiden avaaminen yleisökäyttöön – toimintaohjeita riskienhallintaan.	Forststyrelsens anvisning 2177/620/2010	2010
	Mikander, J. & Westerback, C.	Söderskär	finska: Söderskär Fyr Ab, Tavastehus svenska: Schildts, Jyväskylä	2007 2000
	Museiverket	Byggda kulturmiljöer av riksintresse RKY	Webbplats www.museoverkko.fi, www.rky.fi	2009
	Nyman, H.	Meriväyliens rakennusperintö, Museoviraston rakennushistorian osaston raportteja 21, 76 s.	Museiverket, Helsingfors	2009
	Ojala, O.	Översiktsplan för skötsel och nyttjande av nätverket Natura 2000 Nyland och Östra Nyland 3sv/2007, 92 s.	Nylands miljöcentral, Helsingfors.	2007
	Pitkänen, H. (red.)	Rannikko- ja avomerialueiden tila vuosituhtaan vaihteessa, Suomen Itämeren suojeluohjelman taustaselvitykset, Suomen ympäristö 669, 104 s.	Finlands miljöcentral (SYKE)	2004
	Borgå stad	Onas skärgård, natur- och landskapsutredning, Suunnittelukeskus Oy, 39 s. och bilagor	Borgå stad	2006
	Borgå stad	Kulturmiljöutredning för Pellinge skärgård, 146-C9498, FCG Planeko Oy, 56 s.	Borgå stad	2008

	Borgå stad	Natur- och landskapsutredning för Pellinge skärgård, 146-C7617	Borgå stad	2008
	Museovirasto	Onaksen saaristo ja Kalvö. Selvitys Porvoon läntisen ulkosaariston kulttuuriympäristöistä. Museovirasto, rakennushistorian osasto 2001. Korrigerad version 2006.	Borgå stad	2001, 2006
	Priha, M.	Principerna för skydd och nyttjande av Söderskär i Borgå, Nylands miljöcentralers rapporter 21/2008	Nylands miljöcentral	2008
	Puotunen, M.	Rapport: Rakennusinventointi, Söderskär. Stencil 2008, 21 s.	Forststyrelsen	2008
	Putkonen, L. (red.)	Rakennettu kulttuuriympäristö. Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt. Museovirasto ja ympäristöministeriö, Helsinki. Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja 16, 278 s.		1993
	Rantataro, J.	Pääkaupunkiseudun vedenalaiset maa-ainesvarat - Helsingin seutukaavaliiton julkaisuja C 31, Helsinki 1992, 84 s. + 29 bilagor	Helsingfors	1992
	Rabinowitsch-Jokinen, R.	Pirttisaaren virkistysalueen hoito ja käyttösuunnitelma, rapport, 38 sidor och 2 bilagor	Föreningen Nylands friluftsområden, Helsingfors	2009
	Setälä, J. & Karjalainen, E.	Maaperän pilaantuneisuustutkimus. Pirttisaari, Porvoo, rapport 4 s. + 8 bilagor.	Ramboll Finland Oy, Hollola	2007
	Uudenmaan ympäristökeskus, Kaakkois-Suomen ympäristökeskus	Suomenlahden alueen alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjunnan yhteistoimintasuunnitelma, rapport 11.6.2007, 54 s.	Nylands miljöcentral, Sydvästra Finlands miljöcentral	2007
	Miljöministeriet	Arvokkaat maisema-alueet, Maisema-aluetyöryhmän mietintö II, Ympäristöministeriö, Ympäristönsuojeluosasto, betänkande 66/1992, 204 s.	Painatuskeskus Oy, Helsingfors	1993
	Yrjölä, R.	Arvio Söderskär Majakka Oy:n matkailutoiminnan vaikutuksesta Söderskäring luonnonsuojelun alueen linnustoon vuosina 2008-2009, rapport, 10 s.	Ympäristötutkimus Yrjölä Oy	2009

BILAGOR

- Bilaga 1. Sammandrag av privata skyddsområdenas fredningsbestämmelser
- Bilaga 2. Utdrag ur karta över landskapsplanen. *Liitetään julkaisuvaiheessa.*
- Bilaga 3. Områdesvisa Natura 2000-naturtyper
- Bilaga 4. Hotade arter och direktivarter som förekommer på planeringsområdet
- Bilaga 5. Utkast till ordningsstadga för planeringsområdet eller en del av det
- Bilaga 6. Sammandrag av utlåtandena
- Bilaga 7. Bilder. *Liitetään julkaisuvaiheessa.*

Bilaga 1. Sammandrag av privata skyddsområdenas fredningsbestämmelser

Bilaga 1. Privata skyddsområden, förbjudna eller begränsade verksamheter och användningsformer som ska tas i beaktande vid planering av skötsel och användning																						
Kod	Namn	Areal (ha)	Rörelsebegränsningstid	Rörelsebegränsningsareal (ha)	Skogsbruk och dikning	Tagande av marksubstanser	Byggn. av vägar, byggn.	Restaurering och vård	Ridning	Terrängcykling	Hunnspansåkning	Att ha hund lös	Orient. eller annan tävling	Terrängevenemang: org.	Att slå läger	Jakt	Drivning av älg	Fiske	Vedtäkt	Byggn. av serviceutrustn.	Annat, vad?	Tilläggsuppgifter
YSA010027	Söderskär, holmarna	2060	1.5-1.8 huvudholmarna, 1.5-15.8 övriga holmar		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	1*
	Söderskär, vattenområdet				☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
YSA010033	Tunnholmen	148,0			☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	1*
YSA202254	Stor-Pellinge yttre hällar	26,4	1.4-31.7 de holmar som är utmärkta på kartan		☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	2*
					☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
					☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
					☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
					☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Areal sammanlagt (ha)	2234	Begränsningsareal (ha)		
Tilläggsuppgifter				
<p>1*Söderskär, Tunholmen: Förbjuda att skjuta fåglar och störa dem på annat sätt året runt</p> <p>2*Stor-Pellinge yttre hällar: - endast vårjakt på sjöfåglar är förbjuden - utan hinder av rörelsebegränsningarna är det tillåtet att fästa fiskebragder i land på de holmar och kobbar som är utmärkta på kartan</p> <p>3*Söderskär, vattenområdet: - förbjudet att ta och skada växter och växtdelar - förbjudet att fånga, döda och störa ryggradsdjur samt deras bon; likaså är det förbjudet att fånga och samla ryggradslösa djur. - 1.5-15.8 är det förbjudet att färdas, dyka och ankra på närmare avstånd än 100 från strandlinjen. Förbudet gäller inte Mattlandet och Bastulandet. - 1.4-15.8 är fiske förbjudet för att trygga fåglarnas häckningsro.</p> <p>Vattenskoterkörning är förbjuden bl.a. på naturskyddsområden och områden som är hör till det riksomfattande programmet för skydd av fågelrika sjöar och havsvikar, på Borgå stads och landskommuns friluftsområden och badstränder samt på en 200 m bred strandzon på havsområdet. Det är dock tillåtet att förflytta sig från stranden och 200 meter ut till öppet vatten, om man iaktar hastighetsbegränsningen 10 km/h (Borgå landskommuns kommunstyrelsens beslut 28.6.1993).</p>				

Bilaga 2. Utdrag ur karta över landskapsplanen

Till planen bifogas vid behov ett utdrag ur den landskapsplanskarta som området ingår i.

Bilaga 3. Områdesvisa Natura 2000-naturtyper

Formulär för områdesvisa Natura-naturtyper och artuppgifter.

Naturtypsformuläret ifylls skilt för varje på planeringsområdet liggande Naturaområde och vid behov även för annat viktigt område (t.ex. Forststyrelsens skyddsskogar, som inte ingår i nätverket Natura 2000). Ifyllningsanvisningarna för naturtypsformuläret är de samma som för skötsel- och användningsplanens formulär 6A.

Natura 2000-naturtyper											
Ansvarig process		Naturskydd									
Förklaring		I formuläret ifylls Natura 2000-naturtyperna på ett Naturaområde eller annat viktigt område på planeringsområdet, samt naturtypernas areal och representativitet. Med representativitet menas här ett sammandrag av Natura-databasblanketternas uppgifter om representativitet och naturtillstånd. Representativiteten berättar hur "typenlig" naturtypen på området är, och på den inverkar bl.a. naturtypens struktur, funktion och restaureringsmöjligheterna. I formuläret anges också planeringsområdets ställning i nätverket av skyddsområden och hur det står i samband med andra områden i nätverket.									
Område		Söderskärs-Långörens skärgård									
Naturtyp				Naturtypernas representativitet klassvis (ha), naturtyperna I och II ¹¹							
Kod	Naturtyp	Areal, naturtyp I (ha)	Areal, naturtyp II (ha)	Utmärkt		God		Betydande		Icke betydande	
				NT I	NT II	NT I	NT II	NT I	NT II	NT I	LNT II
1110	Sublittoral sandbanker	ingen uppgift									
1170	Rev	ingen uppgift									
1210	Annuell vegetation på driftvallar	ingen uppgift									
1220	Perenn vegetation på steniga stränder	6,2	4,5		4,5	1,4		0,3			
1230	Vegetationsklädda havsklippor	44,7	34,3	26,4	24,2	12,1	6,4	4,6	3,5	1,6	0,2
1610	Rullstensåsöar i Östersjön med litoral och sublitoral vegetation	4,9		4,9							
1620	Boreala skär och småöar	52,9	34,4	35,7	25,2	10	7,2	4	1,8	3,2	0,2
1630	Boreala havsstrandängar	2,8		1,9		0,9		0,04			
1640	Boreala sandstränder med perenn vegetation	1,7				0,5		1		0,2	
9010	*Västlig taiga	7,3				6		1,2		0,1	
9050	Örtrika näringsrika skogar med gran	0,6				0,6					

¹¹ Naturtyp II förekommer överlappande med naturtyp I.

6270	*Arrika torra-friska låglandsgräsmarker										
	Naturtypernas sammanlagda areal (ha)	121,1	73,2	68,9	53,9	31,5	13,6	11,14	5,3	5,1	0,4
	Naturtypernas andel av Naturaområdet (%)	0,7	0,4	0,4	0,3	0,2	0,1	0,1	0,02	0,02	0
		Areal (ha)	Tilläggsuppgifter								
	Annan än Natura naturtyp	18097,9									
	Icke inventerad	0									
	Alla figurer sammanlagt	18219									
	Sammandrag										

Bilaga 4. Hotade arter och direktivarter som förekommer på planeringsområdet

Uppgifter om artsammansättningen på planeringsområdet. Artgrupp i förteckningen: L=Fåglar, M=Andra ryggradsdjur, S=Ryggradslösa djur, P=Kärlväxter, I=Sporväxter, Si=Svampar. Hotgrad: E=Särskilt skyddskrävande, U=Annan som bedömts som hotad, NT=Missgynnad, RT=Regionalt hotad. Direktiv: Lu II=Art enligt bilaga II till habitatdirektivet, Lu IV=Art enligt bilaga IV till habitatdirektivet, Li I =Art enligt bilaga I till fågeldirektivet, Li flytt.=Art enligt fågeldirektivet, flyttfågel. I fältet antal och enhet antecknas t.ex. antalet individer eller häckande par på området. I fältet Tilläggsuppgifter kan vid behov ges uppgifter om t.ex. observationsplatser eller observationstidpunkt.

Om källan inte nämns särskilt, är källan Natura-uppgiftsblanketten.

Artlista						
Ansvarig process		Naturskydd				
Förklaring		I formuläret görs en lista över på planeringsområdet förekommande arter som har klassificerats som hotade och arter som ingår i habitat- och fågeldirektivet. För varje Natura-område och annat viktigt område (t.ex. Forststyrelsens skyddsskog, som inte ingår i nätverket Natura 2000) på planeringsområdet ifylls ett eget formulär.				
Område						
Artgrupp	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Hotklass	Direktiv	Antal och enhet	Tilläggsuppgifter
L	Smålom	<i>Gavia stellata</i>	NT	Li I		rastfågel
L	Storlom	<i>Gavia arctica</i>		Li I		rastfågel
L	Gravand	<i>Tadorna tadorna</i>	VU			häckfågel
L	Stjärtand	<i>Anas acuta</i>	VU			häckfågel
L	Vigg	<i>Aythya fuligula</i>	VU			häckfågel
L	Ejder	<i>Somateria mollissima</i>	NT			häckfågel
L	Svärta	<i>Melanitta fusca</i>	NT			häckfågel
L	Storskrake	<i>Mergus merganser</i>	NT			häckfågel
L	Småskrake	<i>Mergus serrator</i>	NT			häckfågel
L	Svarthakedopping	<i>Podiceps auritus</i>	VU	Li I		rastfågel

Artlista						
L	Havsörn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	VU	Li I		rastfågel
L	Fiskgjuse	<i>Pandion haliaetus</i>	NT	Li I		häckfågel
L	Myrspov	<i>Limosa lapponica</i>	NT	Li I		rastfågel
L	Större strandpipare	<i>Charadrius hiaticula</i>	NT			häckfågel
L	Rödbena	<i>Tringa totanus</i>	NT			häckfågel
L	Grönben	<i>Tringa glareola</i>		Li I		rastfågel
L	Drillsnäppa	<i>Actitis hypoleucos</i>	NT			häckfågel
L	Mosnäppa	<i>Calidris temminckii</i>	VU			rastfågel
L	Roskarl	<i>Arenaria interpres</i>	VU			häckfågel
L	Skräntärna	<i>Sterna caspia</i>	NT	Li I		häckfågel
L	Fisktärna	<i>Sterna hirundo</i>		Li I		häckfågel
L	Silvertärna	<i>Sterna paradisaea</i>		Li I		häckfågel
L	Spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>		Li I		häckfågel
L	Silltrut	<i>Larus fuscus</i>	VU			häckfågel
L	Gulärta	<i>Motacilla flava</i>	VU			rastfågel (häckfågel tillfälligt)
L	Ängspiålrka	<i>Anthus pratensis</i>	NT			häckfågel
L	Stenskvätta	<i>Oenanthe oenanthe</i>	VU			häckfågel
L	Brushane	<i>Philomachus pugnax</i>	EN			rastfågel
L	Orre	<i>Tetrao tetrix</i>	NT			häckfågel
M	Gråsäl	<i>Halichoerus grypus</i>		Lu IV		

Artlista						
M	Östersjövikare	<i>Phoca hispida ssp. botnica</i>		Lu IV		
M	Nordisk fladdermus	<i>Eptesicus nilssonii</i>		Lu IV		
M	Snok	<i>Natrix natrix</i>	VU			
Si	Blek borstticka	<i>Funalia trogii</i>	VU			Tunnholmen. Källa: Hertta-databasen över organismer
P	Gulmåra	<i>Galium verum</i>	VU			Pörtö (Ahlfors 2006)
P	Broskmålla	<i>Atriplex glabriuscula</i>	NT/RT			Pörtö (Ahlfors 2006)
P	Flikmålla	<i>Atriplex hastata</i>	RT			Pörtö (Ahlfors 2006)
P	Backnejlika	<i>Dianthus deltooides</i>	NT			Pörtö (Ahlfors 2006)
P	Klapperstarr	<i>Carex glareosa</i>	NT/RT			Pörtö (Ahlfors 2006)
P	Rödsäv	<i>Blysmus rufus</i>	NT			Pörtö (Ahlfors 2006)
P	Vårarv	<i>Cerastium semidecandrum</i>	RT			Pörtö (Ahlfors 2006)

Bilaga 5. Utkast till ordningsstadga för planeringsområdet eller en del av det

XXX-områdets ordningsstadga
Tillåtet
Förbjudet
Verksamhet som kräver Forststyrelsens tillstånd
Specialbestämmelser för den lokala befolkningen
Andra bestämmelser

Bilaga 6. Sammandrag av utlåtandena

Huvudpunkterna i utlåtandena antecknas i formuläret enligt mellanrubrikerna. Tillsätt nya rader efter behov.

STÄLLE I SKÖTSEL- OCH ANVÄNDNINGSPLANEN, UTLÅTANDETS GIVARE, FÖRSLAGET	FORSTSTYRELSENS KOMMENTAR	UTLÅTANDETS INVERKAN PÅ SKÖTSEL- OCH ANV.PLANEN
ALLMÄNT		
<u>Itä-Uudenmaan pelastuslaitos, Räddningsverket i Östra Nyland:</u> Har inget att yttra i anslutning till planen.	Ingen kommentar	Ingen åtgärd
<u>Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, Riistan- ja kalantutkimus, Vilt- och fiskeriforskningen:</u> VFFI konstaterar att institutet har sextio års erfarenhet av fågelbeståndets utveckling i de aktuella områdena i yttre skärgården och av områdenas attraktionskraft för båtfolket. Målen för planen är tämligen storslagna och ambitiösa. Bildandet av ett såhär stort naturskydds- och friluftsområde kräver idéer. Det hade kanske lönat sig att ha kontakt med flera aktörer än vad som nu tycks ha varit fallet för att samordna de talrika målen. I det stora hela tycks målen och visionerna i planen gå i rätt riktning. Praxis kommer snabbt att visat hur man lyckats med målsättningarna.	Ingen kommentar	Ingen åtgärd
<u>Suomen luonnonsuojeluliitto Uudenmaan piiri ry, Nylands distrikt vid Finlands naturskyddsförbund rf:</u> Det är bra att skötsel- och användningsplaner görs upp. Planen borde emellertid göras upp för hela områdeshelheten, inta bara för statens områden. De nya skötsel- och användningsplanerna är visserligen systematiska och bra, men för den vanliga medborgaren är de tuffa läsupplevelser.	Ingen kommentar	Ingen åtgärd
<u>Suomen Latu:</u> Det är bra att Forststyrelsen iståndsätter friluftsservicen i planeringsområdet och utökar informationen om området. Mera service och information leder till att användningen av området för friluftsliv och naturturism ökar.	Ingen kommentar	Ingen åtgärd
<u>Uudenmaan virkistysalueyhdistys, Föreningen Nylands Friluftsområden:</u>	Ingen kommentar	Ingen åtgärd

<p>Friluftsområdesföreningen hoppas att beslutet att skydda det område på Pörtö som är i Forststyrelsens besittning och de åtgärder som föreslås i skötsel- och användningsplanen avancerar så snabbt som möjligt, eftersom föreningens användning av ön, och därmed den av staten ägda Makkaraudden, för rekreation redan har kommit i gång och antalet besökare väntas öka klart redan i sommar. Man hoppas även i framtiden på samarbete när det gäller skötseln och övervakningen av området samt informationen om dess användning.</p> <p>Planen omfattar en omfattande havsnaturhelhet som består av många olika slags element, och den ger en bra bild av nuläget, framtida möjligheter och utvecklingsbehov när det gäller de olika objekten.</p>		
<p>Museovirasto, Museiverket: Angående kulturmiljön i skötsel- och användningsplanen yttrar sig Museiverket endast för de statsägda markernas del, medan man angående det arkeologiska kulturarvet yttrar sig för hela planeringsområdets del. För privatägda markers del yttrar sig Östra Nylands landskapsmuseum om kulturlandskapet och det byggda kulturarvet.</p> <p>Museiverket anser att skötsel- och användningsplanen främjar skyddet av Söderskärs och Långörens kulturmiljö.</p>	Ingen kommentar	Ingen åtgärd
<p>Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland: De åtgärder som föreslås i planen är nödvändiga och ändamålsenliga för att bevara och förbättra naturvärdena i planeringsområdet.</p> <p>Den mall för skötsel- och användningsplanerna som Forststyrelsen numera använder och som är i tabell är tämligen problematisk särskilt när det är fråga om en helhet som består av flera naturskyddsområden, både sådana som ägs av staten och privata områden. Det är svårt att få något begrepp om målen och skötselrekommendationerna för de olika delområdena. Detta är särskilt besvärligt när planeringen gäller naturskyddsområden på privatägda marker. Nylands ELY-central föreslår att man i fortsättningen i dylika fall försöker utarbeta ett klart sammandrag över planens huvudsakliga innehåll enligt delområde.</p>	De utvecklingsförslag som framförts i utlåtandet beaktas när planeringsmetoden utvecklas.	Ingen åtgärd
<p>Porvoo, Borgå, kaupunginhallitus, stadsstyrelsen: Planen är grundligt uppgjord och även intressenterna har hörts när den uppgjordes. Bevarandet av områdets unika och känsliga skärgårdsnatur och värdefulla kulturarvsobjekt har beaktats väl när an-</p>	Ingen kommentar	Ingen åtgärd

vändningen av området planerats.		
<p>Porvoon museo, Borgå museum I skötsel- och användningsplanen för och utvecklingen av Söderskärs och Långörens skärgård har man i regel beaktat bevarandet av områdets värdefulla kulturarvsobjekt för kommande generationer, samt samordnat detta med områdets unika och känsliga skärgårdsnatur.</p>	Ingen kommentar	Ingen åtgärd
<p>BirdLife Suomi ry, BirdLife Finland rf: Det är synnerligen viktigt att en skötsel- och användningsplan görs upp för detta objekt, som är mycket viktigt med tanke på sina naturvärden och för forskningen, och att planen säkerställer att naturvärdena bevaras och utökas samt att forskningsåtgärderna fortsätter och utvecklas. På ett sådant objekt av exceptionellt stort riksintresse som Söderskär måste dessa principer komma i första hand medan övrig verksamhet utvecklas på huvudmålsättningarnas villkor. I princip anser vi att planen sannolikt har lyckats med detta.</p> <p>Det är i någon mån problematiskt att i samma plan behandlas bl.a. områden med mycket olika naturvärden, vilket delvis gör det svårt att följa med planen. Dessutom är den databasgrundade uppbyggnaden inte särskilt läsbar när det gäller denna plan, även om den är lyckad i det avseendet att man med dess hjälp säkerställer att vissa minimiuppgifter ingår i planen. Det skulle löna sig att vidareutveckla utformningen, bl.a. så att de fält i databasen som är irrelevanta för den aktuella planen (t.ex. största tillåtna antal renar) skulle strykas i planen.</p>	De utvecklingsförslag som framförts i yttrandet beaktas när planeringsmetoden utvecklas.	Ingen åtgärd
<p>Pro Pörtö r.f. Planeringsområdet är viktigt både för naturskyddet och för en levande skärgård.</p> <p>Pro Pörtö r.f. främjar i enlighet med sina stadgar naturskyddet i Pörtö skärgård, där även Söderskär ingår.</p> <p>Pro Pörtö konstaterar att det brådskar med att fatta beslut om och genomföra planen, eftersom trycket från huvudstadsregionen på Söderskär och dess natur växer mycket snabbt, liksom risken för oljeskador från båttrafiken. Det nya friluftsområdet på Pörtö bidrar till att öka detta tryck.</p>	Ingen kommentar	Ingen åtgärd
<p>Pellinge Hembygdsförening Vi anser att inrättandet av Söderskär – Långörens naturskyddsområ-</p>	Ingen kommentar	Ingen åtgärd

de är en positiv sak. Vi är glada för att även kulturarvsvärdena anses vara värdefulla vid sidan av områdets naturvärden.		
BESKRIVNING AV NULÄGET		
<p><u>Suomen luonnonsuojeluliitto, Uudenmaan piiri, Nylands distrikt vid Finlands naturskyddsförbund rf</u></p> <p>Under arbetet med planen borde man först ha uppdaterat och ajourfört Natura-blanketten för området. Den upptar nu endast en del av de skyddsvärda fågelarter som häckar och rastar samt flyttar via området.</p>	Uppgifterna i Natura-blanketten går igenom före utgången av 2015 som ett led i den förbättring av kvaliteten på uppgifterna i medlemsländernas Natura-databaser som EU-kommissionen förutsätter.	Ingen åtgärd
<p><u>Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, Riistan- ja kalantutkimus, Vilt- och fiskeriforskningsingen:</u></p> <p>VFFI:s och dess föregångare Finlands Viltvårdsstiftelses regelbundna övervakning av fågelbestånden inleddes 1948 (och inte på 1960-talet, som det sägs i avsnittet Beskrivning av nuläget i planen) och fortgick oavbrutet tills viltforskningsstationen lades ner 2007.</p>	Ingen kommentar	I formulär 11 görs följande precisering: "VFFI:s och dess föregångare Finlands Viltvårdsstiftelses regelbundna övervakning av fågelbestånden inleddes 1948 och fortgick oavbrutet tills viltforskningsstationen lades ner 2007."
<p><u>Liikennevirasto, Väylätekniikkaosasto / Kunnossapito, Trafikverket Infrastrukturateknikavdelningen, Underhåll:</u></p> <p>Alla farleder som finns på planeringsområdet är inte utmärkta på bild 3. Har man med avsikt inte beaktat de grundare farlederna i planen? Samtliga farleder borde anges på kartan.</p> <p>I planen nämns att Trafikverket har rätt att sätta upp märken och anordningar som betjänar sjöfarten och att hålla dem i skick. Trafikverket förutsätter att man även i fortsättningen har rätt att utföra iståndsättningsmuddringar och genomföra eventuella utvecklingsprojekt på farlederna genom områdena utan att planen begränsar möjligheterna att genomföra dem. Bland annat en eventuell uträkning av den 9,0 meter djupa vinterfarleden utanför Pellinge har planerats. Behov av iståndsättningsmuddringar kan förekomma bl.a. i farlederna till Sköldvik.</p> <p>Farlederna har s.k. farledsområden, som helt och hållet ska reserveras för sjötrafikens bruk. När det gäller farlederna för handelssjöfart är farledsområdena utmärkta på sjökorten. Söderskärs planeringsområde gränsar i praktiken (i angiven skala) till Sitterskärsfarleden</p>	På bild 3 har avsiktligt märkts ut endast djupfarlederna (15,3 m och 9,0m). Djupfarlederna på planeringsområdet och i dess närhet trafikerar av stora fartyg lastade med stora mängder olja och kemikalier. När en fartygsolycka inträffar är områdets natur- och rekreationsvärden i fara. Syftet med djupfarlederna på bilden är att åskådliggöra de hot som riktar sig mot planeringsområdets olika delar, och till vilka hör skador som orsakas av stora olje- eller kemikaliefartyg.	I formulär 23 i planen tillfogas: "Trafikverket har rätt att utföra iståndsättningsmuddringar och genomföra eventuella utvecklingsprojekt på farleder som går genom området. När åtgärderna planeras och vidtas ska kraven i 65 § i natur-

<p>6,1/7,3. En del av farledsområdet kan också ligga inom det aktuella området. Till området går också den 5,5 meter djupa Söderskärsfarleden.</p>		<p>vårdslagen beaktas.”</p>
<p><u>Uudenmaan virkistysalueyhdistys, Föreningen Nylands friluftsområden:</u> Friluftsområdesföreningen föreslår att uppgifterna om några objekt i planen uppdateras.</p> <p>Föreningen hoppas att Forststyrelsen skulle påskynda beslutet och åtgärderna som gäller rivning av byggnaderna på Makkaraudden samt skötsel och eventuell användning av de byggnader som ska bevaras. Likaså vore det bra att komma överens om skötseln och ansvariga instanser beträffande de krigshistoriska minnesmärkena, dvs. de konstruktioner som är kvar efter armén. En del av de krigshistoriska konstruktioner som staten äger jämte markområden ligger på friluftsområdet. Besökarna kommer att vara mycket intresserade av dessa, så det är nödvändigt att snabbt fortsätta med att säkerställa att konstruktioner är trygga både på statens marker och på friluftsområdet .</p>	<p>Ingen kommentar</p>	<p>Planen uppdateras i enlighet med uppgifterna om de angivna objekten.</p>
<p><u>Museovirasto, Museiverket:</u> I skötsel- och användningsplanen nämns tre fornlämningar under vatten (s. 29), men i området finns fyra kända fornlämningar. Vraket vid Stora Kölhällen nämns inte i texten. På bilden på sidan 31 bör läggas till objektet Halsskär som finns i registret över fornlämningar och som nämns i texten på sidan 25.</p>	<p>Ingen kommentar</p>	<p>Planen preciseras i enlighet med förslagen.</p>
<p><u>Porvoo, Borgå, kaupunginhallitus, stadsstyrelsen:</u> På de kartor som presenterar planeringsområdets Natura-naturtyper saknas en del av naturtyperna i området, särskilt i planeringsområdet östra del och på Pörtö. Det är skäl att precisera planen och antingen lägga till de naturtyper som saknas på kartorna eller mera ingående reda ut orsakerna till att de saknas.</p>	<p>När planen gjordes upp pågick inventeringen av naturtyper fortfarande, och därför hade man inte tillgång till uppgifter om alla områden. De privata naturskyddsområdena i planeringsområdets östra del är inte inventerade.</p>	<p>Kartorna över naturtyper uppdateras så att de motsvarar dagens kartläggningssituation.</p>
<p><u>BirdLife Suomi ry, BirdLife Finland rf:</u> I formulär 7 beskrivs artsammansättningen, som behandlas mera ingående i bilaga 4. På ett sådant område som Söderskär (och i princip även andra områden som är viktiga för fågel skyddet) borde artsammansättningen beskrivas klart mera ingående, dvs. artsammansättningen borde behandlas med avseende på det aktuella området, inte ur nationellt perspektiv, som man gör när man i artsammansättningen tar med i första hand endast hotade eller missgynnade arter.</p>	<p>De uppgifter om fågelbestånden som ingår i planen har insamlats som underlag för skötseln och användningen av området. Uppgifterna om artsammansättningen i Söderskärs och Långörens Natura-område kommer att kompletteras i samband med den bedömning av Natura-områdets tillstånd (Nata) som görs senare. Nata-bedömningen kommer att omfatta en stor del av de uppgifter som</p>	

Ur EU-perspektiv har i punkten dessutom behandlats endast arterna i bilaga I enligt artikel 4.1 i fågeldirektivet. Till denna del vill vi påpeka att artikel 4.2 i fågeldirektivet lyder "Med hänsyn till deras behov av skydd inom det geografiska havs- och landområde som omfattas av detta direktiv, ska medlemsstaterna vidta liknande åtgärder för regelbundet förekommande flyttfåglar som inte anges i bilaga I med avseende på deras häcknings-, ruggnings- och övervintringsområden samt rastplatser längs deras färdväg." Den artsammansättning som utgör kriterium är misslyckad i detta avseende, eftersom dessa andra fågelarter inte ingår i den. Till denna del föreslår vi alltså att artsammansättningen utvidgas betydligt. Som exempel kan nämnas bl.a. tobisgrisslan, där delpopulationens välmåga är beroende av att turismen styrs mycket noga, samt alfågeln, som rastar i och flyttar via området i stort antal, och beträffande vilken häckningsbeståndet i Östersjön har krympt med 65% sedan 1990-talet, varför arten borde börja betraktas som globalt hotad. Det hade lönat sig att uppdatera och ajourföra Natura-formuläret för området som ett led i planprocessen.

Till planen borde fogas de senaste uppgifterna om häckande bestånd och antalet rastande individer av de arter som ligger till grund för skyddet av området samt de andra viktigaste arterna i området (hotade, missgynnade, fåtaliga arter, särskilda arter och arter som förekommer i särskilt stort antal i området), beståndets utveckling på senaste tid, en bedömning av det eftersträvade beståndet i området och en beskrivning av situationen när det gäller skyddet (gynnsamt eller icke gynnsamt) i området samt en artspecifik bedömning av de hot som inverkar/inverkat på situationen när det gäller skyddet samt nödvändiga åtgärder för att återställa en gynnsam bevarandestatus och det eftersträvade beståndet. Den allmänna linje som man valt nu, och som inte baserar sig på just något annat än begränsningar av användningen av områdena för att trygga arternas välmåga, utgår från ett optimistiskt perspektiv och är otillräcklig, även om den i detta fall kan räcka till för att bevara områdets värde för fågelskyddet.

Det vore dessutom viktigt att till planen foga en litteraturförteckning över artiklar som beskriver områdets naturvärden så att de skulle stå till förfogande senare.

enligt utlåtandet är nödvändiga.

Uppgifterna i Natura-formulären (SDF) går igenom före utgången av 2015 som ett led i den förbättring av kvaliteten på uppgifterna i medlemsländernas Natura-databaser som EU-kommissionen förutsätter.

I formulär 29 finns de skriftliga källor som använts för planen. Största delen av de uppgifter som hänför sig till naturvärdena kommer från Forststyrelsens system för geografisk information, bl.a. uppgifterna om naturtyper från Sutigis-systemet. Uppgifterna om hotade arter kommer från miljöförvaltningens Hertta-system. Uppgifterna om fåglar kommer i huvudsak från webbplatsen tiira.fi eller uppgifter som förts in där i samband med uppgörandet av planen.

Namnet ändras i enlighet med förslaget i formulär 13.

Formulär 11 kompletteras:
"Borgå Nejdens Fågelförening

<p>I formulär 13 nämns på finska "pikkukoskelo". Artens officiella namn är numera "tukkakoskelo". (På svenska småskrake).</p> <p>I formulär 11 kunde nämnas att Borgå Nejdens Fågelförening upprätthöll fågelstationen på Söderskär efter att VFFI upphört med verksamheten 2008-2009.</p>		<p>upprätthöll fågelstationen på Söderskär 2008-2009."</p>
HOTANALYS		
<p>Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, Riistan- ja kalantutkimus, Vilt- och fiskeriforskningen:</p> <p>Den kraftiga ökningen av gråtrutsbeståndet och dess obestridliga inverkan på silltrutens produktion av ungar (t.ex. Linnut 38 (3/2003), s. 16-20) behandlas inte heller i planen. Detta skulle höra under punkten "tryggande av en gynnsam skyddsnivå för de arter som nämns i fågeldirektivet".</p>	<p>Det bör också påpekas att silltrutsbeståndens tillbakagång kan påverkas även av andra faktorer, t.ex. sjukdomar som beror på miljögifter (Hario & Rudbäck, E. 1996: High frequency of chick diseases in nominate Lesser Blackbacked Gull <i>Larus f. fuscus</i> from the Gulf of Finland. – <i>Ornis Fennica</i> 73: 69–77).</p>	<p>I formulär 14 tillfogas som hotfaktor alltför stor förökning av en ursprunglig art (gråtrut) och dess inverkan på silltrutens produktion av ungar.</p>
<p>BirdLife Suomi ry, BirdLife Finland rf:</p> <p>I formulär 14 konstateras att rekreations- och naturturismaktiviteter utgör ett betydande hot. Vi anser att hotet snarare är mycket betydande, eftersom båtlivet har ökat betydligt och särskilt bland sådana som förstår sig mindre på skärgården (mindre upplysta) och därför har sannolikheten för att båtfolket ska ta i land på fel ställen ökat ja dessutom förutspås antalet besökare i området rentav trefaldigas under det närmaste årtiondet. Redan ett båtsällskap som tar i land på fel ställe orsakar avsevärd nedgång i häckningsframgången för ett stort antal skärgårdsfåglar. Vi föreslår att hotklassen höjs till mycket betydande.</p>	<p>Strävan med åtgärderna enligt planen (bl.a. övervakning, indelning i zoner, skyltar som begränsar rätten att stiga i land) är att den ökade användningen av området för rekreation och naturturism inte ska orsaka större olägenheter för fågelbestånden och den övriga naturen.</p>	<p>Ingen åtgärd</p>
MÅLUPPSTÄLLNING		
<p>Porvoon museo, Borgå museum:</p> <p>I utlåtandet framhävs att ur kulturmiljöns synvinkel innehåller den föreslagna skötsel- och användningsplanen begreppsmässiga motstridigheter mellan objektets värden och användning. Å ena sidan talar man om områdets värdefulla kulturmiljöobjekt, men å andra sidan utnyttjas området hållbart endast för rekreation och naturturism. Detta konkretiseras bl.a. i visionen för planen.</p> <p>I skötselprogrammets terminologi talar man endast om naturturism eller rekreation, men nämner inte ett ord om kulturturism, trots att kulturarvet är av stor betydelse i området.</p> <p>Med hänsyn till kulturturismens växande betydelse överlag och sär-</p>	<p>Kulturturismen ingår i begreppet naturturism i planen. I formulär 9A definieras den turismterminologi som används i planen som följer: "Turismen i planeringsområdet är kulturturism (fyrsturism) eller naturturism. I denna plan benämns turismen turism eller naturturism. På Forststyrelsens områden kan turism bedrivas i enlighet med principerna för hållbar naturturism (Forststyrelsen 4257/530/2003)."</p>	<p>Ingen åtgärd</p>

<p>skilt för strukturfondsprojekt, anser Borgå museum att det är en allvarlig brist med tanke på områdets utveckling att kulturturismaspekten saknas, och föreslår att även kulturturismen får en synlig roll i planen.</p>		
<p>Suomen luonnonsuojeluliitto, Uudenmaan piiri, Nylands distrikt vid Finlands naturskyddsförbund rf Till de i övrigt bra tabellerna borde fogas tidsmässiga och kvantitativa mål för skyddet av fågelbestånden.</p>	<p>Det finns inte exakta och tillförlitliga uppgifter om fågelbestånden i hela planeringsområdet. Av denna orsak är det inte möjligt att sätta tidsmässiga och kvantitativa mål.</p>	<p>Ingen åtgärd</p>
<p>FÖRVERKLIGANDE</p>		
<p>Suomen luonnonsuojeluliitto, Uudenmaan piiri, Nylands distrikt vid Finlands naturskyddsförbund rf Det vore viktigt att ordna övervakning och utöka antalet skyltar med landstigningsförbud.</p> <p>På Mattlandet är det viktigt att följa antalet turister och reglera det. Exempelvis med rep kan man visa var det är tillåtet att gå och var det är förbjudet. Rep används t.ex. i Australien på sötärnornas öar. Ett annat sätt att hjälpa skygga och oerfarna unga ejder- och svärthonor kunde vara ejderholkar. Söderskär kunde vara en lämplig plats att testa sådana.</p> <p>De bestämmelser som gäller Långören innehåller en allvarlig konflikt: man får inte gå i land där, men nog jaga. Åtminstone jakten borde förbjudas.</p> <p>Kontinuerlig övervakning av fågelbeståndet bör säkerställas i villkoren för undantagslov samt i resurstilldelningen.</p>	<p>Att ordna övervakning och utöka antalet skyltar med landstigningsförbud är en väsentlig del av arbetet med att genomföra skötsel- och användningsplanen.</p> <p>Man följer antalet turister på Mattlandet och Bastulanden, och man försöker vägleda besökarna så att de inte stör fåglarnas häckning.</p> <p>Behovet av att revidera bestämmelserna om Långören har beaktats i skötsel- och användningsplanen.</p> <p>Övervakningen och räkningen av fågelbeståndet har beaktats i formulär 19 i planen.</p> <p>I formulär 18A nämns att i villkoren för undantagslovet för turism ingår rapporteringsskyldighet. I det kan också ingå övervakning av fågelbeståndet, vilket bestäms när undantagslov beviljas.</p>	<p>Ingen åtgärd</p>
<p>Suomen riistakeskus, Finlands viltcentral, Uusimaa/Nyland: Viltcentralen anser det rimligt att jakten fortsätter som tidigare. Åtminstone striktare fridlysningsbeslut än tidigare bör inte genomföras. Såsom konstateras i utkastet till användningsplan orsakar den nuvarande jakten inga störningar och jakten är hållbar.</p> <p>I anslutning till planen att utbilda en lokal övervakare konstaterar viltcentralen emellertid att jaktövervakare kan utnämnas endast av Finlands viltcentral på jaktvårdsföreningens framställning.</p>	<p>Ingen kommentar</p>	<p>Planen i formulär 22 preciseras: "Finlands viltcentral utnämner jaktövervakare på jaktvårdsföreningens framställning."</p>
<p>Suomenlahden merivartiosto, Esikunta, Teknillinen toimisto, Finska vikens sjöbevakningssektion, Staben, Tekniska byrån:</p>		

<p>De som använder Glosholm för rekreation kan inte ta sig till området via sjöbevakningens bryggor och område, och rekreationen får inte störa eller försvåra sjöbevakningsstationens arbete. Glosholms sjöbevakningsstations verksamhet flyttas till Emsalö senast 2014. Den fasta bryggan övertas av den nya ägaren (Forststyrelsen).</p> <p>På Pörtö besitter sjöbevakningen inte längre den f.d. sjöbevakningsstationens lokaler och områden. Endast bevakningstornet i närheten av den f.d. sjöbevakningsstationen är tills vidare i sjöbevakningens ägo och användning. När rekreationen planeras bör man beakta bevakningstornet och myndigheternas användning av det. Tillträde till tornet för utomstående är förbjudet och förhindras konstruktivt och med förbudsskyltar.</p>	<p>Glosholm kan tas i användning först efter det att sjöbevakningsstationens verksamhet har flyttats bort.</p>	<p>I formulär 9A tillfogas: "Bevakningstornet på Makkaraudden i närheten av den f.d. sjöbevakningsstationen är tills vidare i sjöbevakningens ägo och användning. Tillträde till tornet för utomstående är förbjudet och förhindras."</p>
<p>Suomen Latu: Suomen Latu anser det bra att besökarna vägleds med hjälp av konstruktioner och skyltar till områden som tål slitage så bra som möjligt. Med tanke på naturskyddet i området är det viktigt att friluftsanordningarna underhålls bra.</p> <p>Begränsningar av rätten att landstiga och röra sig bör övervägas nogga och motiveringen borde framgå redan av skötsel- och användningsplanen.</p> <p>Motiveringen till det planerade övernattningsförbudet på Makkaraudden framgår inte av planen. Om det finns serviceutrustning på området och man får stiga i land där, är det svårt att förbjuda särskilt övernattnings. I båten får man i vilket fall som helst övernatta (vattenlagen och sjötrafiklagen). Vistelsebegränsningar eller vistelseförbud som är bundna till klockslag eller vistelsens längd är problematiska med avseende på lagstiftningen.</p> <p>Övernattning som term är också inexact. Avses ett kategoriskt vistelseförbud nattetid eller att man slår läger över natten. Om förbudet är motiverat vore det på sin plats att precisera termen.</p>	<p>Forststyrelsen och Föreningen Nylands Friluftsområden utvecklar sina områden på Pörtö i samarbete. Forststyrelsens Makkaraudden är ett naturskyddsbetonat område och enligt planerna ska rekreationen i huvudsak koncentreras till det närliggande Pörtö friluftsområde på Lerviksudden, där det också finns en tältplats (ca 1,5 km från Svartvikens brygga). Även på Makkaraudden, i omedelbar närhet av Svartvikens brygga, har man planerat basserviceutrustning, eftersom största delen av dem som använder friluftsområdet tar i land vid Svartvikens brygga (ägs av Föreningen Nylands Friluftsområden) och går därifrån över Makkaraudden till friluftsområdet. Eftersom det är möjligt att tälta på det närliggande friluftsområdet har inte anvisats någon tältplats på Makkaraudden.</p> <p>Forststyrelsens Makkaraudden kommer senare att inrättas som naturskyddsområde, då det blir möjligt att förbjuda tältande i ordningsstadgande. Detta definieras närmare i den förordning som kommer att utfärdas. Innan ordningsstadgan träder i kraft är det emellertid möjligt att tälta (övernatta) med stöd av allemansrätten. Tältande rekommenderas emellertid inte på Makkaraudden, eftersom det fortfarande finns avfall från försvarsmaktens användning av området, förorenade markområden och eventuellt farliga konstruktioner på området, och uppstädningen och iståndsättningen pågår fortfarande.</p> <p>I planen hade den felaktiga termen "övernattning" använts i stället för tältande.</p>	<p>I formulär 18A görs följande precisering som gäller Makkaraudden: "På området anvisas ingen tältplats."</p>
<p>Museovirasto, Museiverket: Enligt planen kommer skydd och iståndsättning av byggnadsarvet på Söderskär samt skötsel av de krigshistoriska objekten på Pörtö och</p>	<p>Ingen kommentar</p>	<p>I formulär 20 tillfogas: "Fasta fornlämningar är fredade med</p>

<p>Glosholm i första hand när det gäller värnandet om kulturarvet. Kulturmiljön förstörs lätt, och alla objekt klarar nödvändigtvis inte av ett stort antal besökare. Av denna orsak måste denna omständighet uppmärksammas i de objektsspecifika skötselplanerna. Dessutom måste man lägga märke till att de fasta fornlämningarna är fredade med stöd av lagen om fornminnen (295/1963) och utlåtande av Museiverket måste begäras särskilt om skötsel- och användningsplaner som gäller dem. Kontakt måste också tas med Museiverket angående reparationsplaner för byggnadsobjekten.</p> <p>Det vore bra att i planen ta upp Museiverkets och Forststyrelsens samarbetsavtal. Enligt det står Forststyrelsen i kontakt med Museiverket på det sätt som lagstiftningen om värnande om kulturarvet förutsätter.</p> <p>Det är positivt att man i planen tar upp kulturarvet under havsytan och bristen på inventeringar i anslutning därtill och att man sätter som mål att utföra inventeringar. Särskilt viktiga inventeringsområden är sådana där rekreationen ökar, dvs. områdena med utfärds- hamnar. Det vore bra att kombinera inventeringarna med granskningar av kända fornlämningar, för att också allmänheten ska få mera information.</p>		<p>stöd av lagen om fornminnen (295/1963) och utlåtande av Museiverket måste begäras särskilt om skötsel- och användningsplaner som gäller dem. Kontakt måste också tas med Museiverket angående reparationsplaner för byggnadsobjekten.”</p> <p>I formulär 24 tillfogas: ”Museiverket och Forststyrelsen har ett samarbetsavtal (3313/02/2003). Enligt det står Forststyrelsen i kontakt med Museiverket på det sätt som lagstiftningen om värnande om kulturarvet förutsätter.”</p>
<p>Porvoon museo, Borgå museum: På kartorna i planen har man använt benämningen landskapsområde (RKY 2009), men de aktuella områdena är byggda kulturmiljöer av riksintresse, som bör särskiljas från landskapsområden av nationellt värde.</p> <p>Planen bör uppdateras i fråga om de åtgärder som redan vidtagits; t.ex. de istandsättningsåtgärder som redan vidtagits på Söderskär.</p> <p>I tabell 25 föreslår Borgå museum en tilläggsmening som gäller utredning av skyddsvärdena hos vissa byggnader: ”Utredningen görs i samarbete med museimyndigheterna.”</p>	<p>Istandsättningsåtgärderna på Söderskär är en del av genomförandet av skötsel- och användningsplanen.</p>	<p>De föreslagna korrigeringsarna företas på kartorna.</p> <p>Formulär 25 kompletteras: ”Utredningen görs i samarbete med museimyndigheterna.”</p>
<p><u>Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland:</u> Högsta förvaltningsdomstolen har genom sitt beslut nummer 1120 av 4.5.2012 avgjort ett ärende som gäller undantagslov för byggande på Mattlandet i Söderskär. Det vore bra att beakta detta beslut även i skötsel- och användningsplanen.</p>	<p>Ingen kommentar</p>	<p>I formulär 20 tillfogas: ”Högsta förvaltningsdomstolen har genom sitt beslut nummer 1120 av 4.5.2012 avgjort ett ärende som gäller undantagslov för byggande på Mattlandet</p>

<p>Nylands fiskarförbund r.f. Möjligheterna till yrkesfiske på planområdet bör tryggas.</p> <p>Yrkesfisket kan utvidgas på området utan att områdets naturvärden skadas.</p>	<p>Skötsel- och användningsplanen utgör inget hinder för yrkesfisket eller dess utvidgning.</p>	<p>i Söderskär.”</p> <p>Ingen åtgärd</p>
<p>Porvoo, Borgå, kaupunginhallitus, stadsstyrelsen: Borgå stad utarbetar som bäst delgeneralplaner för Onas skärgård och områden i Pellinge. Planen och de delgeneralplaner som håller på att utarbetas har liknande mål för användningen av områdena och det finns egentligen inga motstridigheter. I skötsel- och användningsplanen har emellertid det nuvarande området för Pörtö sjöbevakningsstation avgränsats så att det inte ingår i planeringsområdet. I arbetet på delgeneralplanen för Onas har man förberett sig på att även detta område reserveras som friluft- och rekreationsområde efter det att sjöbevakningens verksamhet flyttats till Emsalö. Området borde tas med i skötsel- och användningsplanen, och anges som en del av Pörtö friluftsområde. Detta område är en viktig del av området längst inne i Svartviken och det är en väsentlig del av den framtida friluftshelheten i Svartviken.</p> <p>I arbetet på delgeneralplanen för Pellinge har man förberett sig på att även Glosholm reserveras som friluft- och rekreationsområde efter det att sjöbevakningens verksamhet flyttats från Glosholm till Emsalö, och att även turistservice kan utvecklas på området. För Glosholms del borde det säkerställas i skötsel- och användningsplanen att holmen i fortsättningen är ett besöksmål och allmänt friluftsområde som i huvudsak är öppet för alla, och att även turistservice kan utvecklas där. Att byggnaderna säljs för naturturism- och rekreationsändamål får inte begränsa områdets användning för allmän rekreation.</p> <p>På planeringsområdet finns också skyddsområden i privat ägo som har inrättats redan på 1930-talet. Nylands ELY-central tillsammans med markägarna svarar för skötseln av dem. Staten borde förvärva dessa skyddsområden, för att privata markägare ska ha möjlighet att få ersättning för de områden som anvisats som skyddsområden och för att de privata markägarna inte ska behöva ansvara för områdenas skötsel. Planen är inte bindande för enskilda markägare, utan för dem har den karaktären av en rekommendation.</p> <p>I planen nämns inexact de begränsningar av vattenskoterkörning</p>	<p>Den f.d. sjöbevakningsstationens lokaler och områden på Pörtö är inte längre i sjöbevakningens besittning. Byggnaderna har sålts. Sjöbevakningsstationsområdet är inte i Forststyrelsens besittning.</p> <p>Glosholm utvecklas som ett rekreationsbetonat område och i planen hör den till rekreations- och naturturismzonen. Det är möjligt att använda området för rekreation med stöd av allemansrätten.</p> <p>Om markförvärvet baserar sig på frivilliga affärer så kan områdena enligt Forststyrelsens åsikt anslutas till det framtida naturskyddsområdet.</p>	<p>Formulär 23 och bilaga 1 preciseras: "Vattenskoterkörning är förbjuden bl.a. på naturskyddsområden och områden</p>

som Borgå landskommuns kommunstyrelse utfärdat 28.6.1993 och enligt vilka det är förbjudet att köra med vattenskoter bl.a. på naturskyddsområden och områden som hör till det riksomfattande programmet för skydd av fågelrika sjöar och havsvikar, på Borgå stads och landskommuns friluftsområden och badstränder samt på en 200 m bred strandzon på havsområdet. Det är dock tillåtet att förflytta sig 200 meter från stranden och ut till öppet vatten, om man iakttar hastighetsbegränsningen 10 km/h. De begränsningar som gäller körning med vattenskoter har helt och hållet utelämnats ur bilaga 1, som behöver kompletteras till denna del.

För att skydds målen ska nås är det nödvändigt att informationstavlor som berättar om begränsningarna och andra bestämmelser sätts upp på alla skyddade holmar.

Det är skäl att utföra reparationsarbetena på de byggnader som ska iståndsättas utanför fåglarnas häckningsperiod, ifall byggnaderna ligger på naturskyddsområden som är värdefulla för fågelfaunan.

När det gäller anläggandet av den förbindelsestig som anvisats via den innersta delen av Lerviken på Pörtö bör man beakta områdets särdrag med avseende på naturskyddet.

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, Riistan- ja kalantutkimus, Vilt- och fiskeriforskningen:

Det meddelas att jakten på mink (och mårddhund) i utrotningssyfte ska ske utanför fåglarnas häckningstid. Enligt VFFI:s undersökningar

som är hör till det riksomfattande programmet för skydd av fågelrika sjöar och havsvikar, på Borgå stads och landskommuns friluftsområden och badstränder samt på en 200 m bred strandzon på havsområdet. Det är dock tillåtet att förflytta sig från stranden och 200 meter ut till öppet vatten, om man iakttar hastighetsbegränsningen 10 km/h (Borgå landskommuns kommunstyrelses beslut 28.6.1993)."

I formulär 24 preciseras: "Strävan är att skyltar som begränsar landstigningsrätten ska sättas upp på alla holmar i Forststyrelsens besittning i Söderskärs och Långörens naturskyddsområden."

I formulär 20 tillfogas: "Strävan är att förlägga reparationsarbetena på de byggnader som ska iståndsättas utanför fåglarnas häckningstid, ifall byggnaderna ligger på naturskyddsområden som är värdefulla för fågelfaunan."

I formulär 21B tillfogas: "När det gäller anläggandet av den förbindelsestig som anvisats via den innersta delen av Lerviken bör man beakta områdets särdrag med avseende på naturskyddet."

I praktiken är det möjligt att fånga mink endast mellan 1.8 och 30.4 eftersom jaktlagen förbjuder avlivande av honor som har ungar under andra tider. Med de metoder som används för att fånga mink är

<p>och erfarenheter (t.ex. Suomen Riista 48 (2002), s. 18-26) är denna tidpunkt för sen, eftersom minkarna inte längre finns på fågelholmarna då.</p> <p>Om man ändå vill utglesa minkstammen enbart utanför fåglarnas häckningstid, bör det ske på ett tillräckligt stort område i Sibbos och Borgås innersta skärgård.</p> <p>De föreslagna nya fridlysningsbestämmelserna: Det är inte meningsfullt att utfärda begränsningar som i brist på övervakning blir en död bokstav. Avsikten är att övervaka det utvidgade naturskyddsområdet i samarbete med gränsbevakningen och polisen. Vem är det egentligen som övervakar i praktiken? Det behövs åtminstone 3-4 övervakningspunkter på olika håll i det planerade stora skyddsområdet.</p> <p>Det är överraskande att man i planen vill ha ett åretruntförbud mot att röra sig i Söderskärs naturhamn som sedan urminnes tider har varit en skyddshamn för båtar särskilt höst- och vintertid. Det torde vara tillåtet att ta i land endast vid statens brygga på Bastulandet. Det blir snabbt fullt vid bryggan. Vart ska de andra båtarna söka sig, särskilt under högsäsongen i början av augusti? Det sannolika är att de söker sig till dolda naturhamnar på holmar inom naturskyddsområdet där det råder landstigningsförbud. Hur tänker man övervaka denna överraskande begränsning?</p> <p>Det nämns att skyltar med landstigningsförbud kommer att sättas upp på de "viktigaste" holmarna inom Söderskärs och Långörens naturskyddsområden. Enligt forskningsinstitutets erfarenhet är sådana fågelskär där det inte finns någon skylt med landstigningsförbud fortlöpande föremål för landstigning även om de ligger inom ett naturskyddsområde. På varje fredat fågelskär bör det finnas en klart synlig fridlysnings skyld, och flera på större skär. Dessutom måste det finnas en fridlysnings skylt på varje skär på ställen där det är lämpligt att ta i land.</p>	<p>det omöjligt att välja vilket kön som avlivas. Sålunda fångas mink i allmänhet i april innan fåglarna inleder sin häckning.</p> <p>Att effektivisera övervakningen, utöka informationen och sätta upp tavlor med landstigningsförbud på holmarna hör till de centrala åtgärderna i planen. Övervakningen av havsområdet är en del av Forststyrelsens riksomfattande arbete för att utveckla jakt- och fiskeövervakningen.</p> <p>Området vid Bastulandets naturhamn tillhör en privat markägare, varför Forststyrelsen inte kan styra rekreation och naturturism via den.</p>	<p>I blankett 24 tillfogas: "Strävan är att sätta upp skyltar som begränsar landstigningen på alla holmar som är i Forststyrelsens besittning inom Söderskärs och Långörens naturskyddsområden."</p>
<p>BirdLife Suomi ry, BirdLife Finland rf:</p> <p>Planen saknar en tidtabell för när de naturskyddsförordningar som gäller området ska förenhetligas. Vi anser att detta är en avsevärd brist, eftersom det är viktigt att ändra särskilt den förordning som gäller Långörens naturskyddsområde, där landstigning är förbjuden, men jakt på sjöfågel tillåten 10.9-30.11. Detta har av grundad anledning väckt diskussion bland de andra grupper som använder området, bl.a. naturintresserade.</p> <p>När det gäller Långören anser vi det viktigt att fågeljakt förbjuds i</p>	<p>Fridlysningsbestämmelserna förenhetligas i överensstämmelse med den nya naturvårdslagen som ett led i det lagberedningsprojekt som leds av miljöministeriet.</p>	<p>Ingen åtgärd</p>

<p>förordningen, eftersom jakten riktar sig mot en sådan del av naturskyddsområdet som är viktig som rastplats för fåglarna om hösten, och där jakten enligt vår uppfattning avsevärt stör skyddsvärdena, dvs. de rastande fåglarna. Jakt kan tillåtas på området endast om man kan visa att den inte avsevärt stör de rastande fåglarna, och om det är tillåtet att stiga i land och röra sig på holmen även för andra vid samma tidpunkt. I samband med att förordningen ändras är det skäl att bedöma om åretruntförbudet mot landstigning på Långören är motiverat. Enligt vår åsikt borde förordningen ändras så snabbt som möjligt, senast 2013.</p> <p>I planen borde man också fundera på hur och med vilka resurser övervakningen kunde effektiviseras.</p> <p>Det är viktigt att utmärkningen av begränsningarna av rätten att röra sig och stiga i land i området påskyndas och att tillräckliga resurser reserveras för utmärkningen, så att man inte kan stiga i land i misslag på något skär eller någon holme där det är förbjudet.</p> <p>I anvisningen som gäller Söderskär i formulär 18A nämns inte övervakning av och forskning kring fågelbestånden som en grund för att bevilja undantagslov. Vi föreslår att detta tillfogas för att det ska vara möjligt att bedriva övervakning av fågelbeståndet även i framtiden.</p>	<p>Övervakningen av havsområdet är en del av Forststyrelsens riksomfattande arbete för att utveckla jakt- och fiskeövervakningen.</p> <p>I formulär 18A nämns att i villkoren för undantagslovet för turism ingår rapporteringsskyldighet. I det kan också ingå övervakning av fågelbeståndet, vilket bestäms när undantagslov beviljas.</p>	
<p><u>Stor-Pellinge Fiskelag, Stor-Pellinge samfälliga holmar och jordområden:</u> Den delgeneralplan som håller på att utarbetas för Onas och Pellinge bör beaktas.</p> <p>Yrkesfisket får inte begränsas t.ex. genom att det blir förbjudet att sätta ut fångstredskap på fiskarnas traditionella fångstplatser. Förut-sättningarna för yrkesfiske bör tryggas på alla sätt. Även rätten till nätfiske för ägarna till vattenområdena bör säkerställas.</p> <p>Jakten får inte begränsas, särskilt skyddsjakten (mink, mårhund och mård) bör säkerställas.</p> <p>Även eventuell skydds jakt på skarv bör tillåtas.</p> <p>När naturturismen utvecklas på Glosholm bör man följa de riktlinjer som Forststyrelsens utredningsgrupp kommer fram till. I arbetsgruppen bör ingå företrädare för lokalbefolkningen. På så vis kan lokalbefolkningens önskemål beaktas. I arbetsgruppen kunde man också fundera på möjligheten att inlösa tillandningen på Glosholm. Tilland-</p>	<p>Delgeneralplanen för Onas och Pellinge har beaktats när planen gjorts upp.</p> <p>Planen begränsar varken yrkesfisket eller husbehovsfisket.</p> <p>Jakt på mink och mårhund är möjlig och önskvärd (även på de inrättade naturskyddsområdena), och genomförandet av den planeras tillsammans med jägarna (formulär 19, avlägsnandet av skadlig art). Mården, som är ett naturligt förekommande rovdjur, får inte jagas på inrättade naturskyddsområden.</p> <p>Skarven är fridlyst genom naturvårdslagen, och den får inte jagas.</p>	<p>Ingen åtgärd</p>

<p>ningen ägs av ägaren till vattenområdet.</p> <p>Ägarförhållandena inger också oro när det gäller ägarnas ansvar för skötseln av områdena. Det vore viktigt att staten tar sitt ansvar och betalar ägarna ersättningar, ifall målen med planen begränsar deras möjligheter att utnyttja sina områden rationellt.</p> <p>Vattenområdet är oskiftat och det förvaltas av Stor-Pellinge Fiskelag. Vi hoppas på fortlöpande dialog angående utnyttjandet av vattenområdet.</p>	<p>Skötsel- och användningsplanen gäller endast områden som är i Forststyrelsens besittning. Bland annat på privata skyddsområden är planens mål och åtgärdsförslag frivilliga och binder inte markägarna.</p>	
<p>Pro Pörtö r.f. Den f.d. sjöbevakningsstationen på Pörtö borde ingå i det planerade naturskyddsområdet.</p> <p>Vi är helt ense med den punkt i förklaringen till visionen (formulär 17) där det sägs att "För att trygga skyddet av områdets natur och art-sammansättning är målet att bilda ett naturskyddsområde av Långörens naturskyddsområde, de områden av Söderskärs naturskyddsområde som tillhör staten, Pörtö Makkaraudden samt Glosholm jämte kobbarna söder om holmen.</p> <p>I avsnittet Förverkligande och åtgärder i sammandraget nämns utveckling av samarbetet inom bl.a. övervakning och planering av oljebekämpningen. Den f.d. sjöbevakningsstationen (gamla huset) kunde göras till bas för övervakningen där kunde man lagra oljebekämpningsmateriel. Forststyrelsen borde utreda möjligheterna till samarbete med någon som bor på Pörtö.</p> <p>I formulär 19 nämns att på Pörtö utreds möjligheten att anställa en lokal övervakare på deltid i samarbete. Pro Pörtö kan hjälpa till med att hitta en lokal övervakare, men kan inte delta i lönekostnaderna.</p> <p>I formulär 21A nämns att övervakningen av besökarnas rörelser effektiviseras på hela planeringsområdet (bl.a. övervakningssamarbete). Vi understöder detta å det varmaste, behovet är brådskande!</p> <p>I blankett 24 föreslås att naturskyddsområdets gränser märks ut på Pörtö i enlighet med förordning (53/2008)... Detta har vårt fulla stöd!</p>	<p>Sjöbevakningsstationens byggnader har sålts. Sjöbevakningsstationsområdet är inte i Forststyrelsens besittning.</p>	<p>Ingen åtgärd</p>
<p>Pellinge Hembygdsförening Pellinge Hembygdsförening förvaltar och äger den stuga på Klovharun som var Tove Janssons och Tuulikki Pietiläs sommarstuga 1965</p>	<p>På Klovharun finns inga rörelsebegränsningar under fåglarnas häckningstid, så verksamheten kan fortsätta som förr.</p>	<p>Formulär 18C kompletteras: På</p>

<p>- 1995. Stugan är av både nationellt och internationellt kulturhistoriskt värde. Hembygdsföreningen strävar efter att bevara stugan i så ursprungligt skick som möjligt. Stugan hyrs ut veckovis (1-2 personer åt gången) i juni – augusti; t.ex. bildkonstnärer, författare och fotografer har företrädde. I juli är stugan öppen en vecka då alla som vill kan bekanta sig med den. Vid uthyrningen och annan användning har man beaktat skyddet av fågelbeståndet och kulturarvsvärdena. Hyresgästerna har bl.a. övervakat att häckande fåglar inte störs och att ingen landstiger på holmen utan tillstånd.</p> <p>Hembygdsföreningen hoppas att planen ger föreningen möjlighet att fortsätta med nuvarande praxis på holmen, eftersom hyresgästerna inte skadar fågelbeståndet eller stugan som utgör ett värdefullt kulturarv.</p>		<p>Klovharun, där Tove Janssons f.d. sommarstuga (nuvarande ägare Pellinge Hembygdsförening) ligger, finns ingen begränsningstid.</p>
MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING		
<p><u>Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland:</u> Genomförandet av planen har inga sådana i 65 § 1 mom. i naturvårdslagen avsedda försämrande konsekvenser för de naturvärden som ligger till grund för valet av Natura 2000-området Söderskärs och Långörens skärgård (FI0100077). De planerade åtgärderna kan sannolikt bidra till att upprätthålla och förbättra en gynnsam bevarandestatus för naturtyperna och arterna i området. Det är inte nödvändigt att göra någon egentlig Naturbedömning enligt 65 § i naturvårdslagen av åtgärdernas konsekvenser.</p>	<p>Ingen kommentar</p>	<p>Ingen åtgärd</p>
<p><u>Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, Riistan- ja kalantutkimus, Vilt- och fiskeriforskningen:</u> Är effektmätarnas mål att fågelbestånden ska förbli oförändrade rationellt och realistiskt? Fågelbestånden, t.ex. ejdern, är inte konstanta. Ejdern är en långlivad art med långsam populationsutveckling som ändå förändras hela tiden. Beståndsvariationernas amplituder är långa, och det kan gå 20 år att registrera en naturlig beståndsvariationsvåg (uppgång och nedgång). Vad som händer under den tiden, vilka naturliga faktorer som påverkar förändringarna i mortalitet och nativitet och vilka faktorer som människan orsakar är viktiga och krävande frågor med tanke på den nuvarande situationen i Östersjön, som inte enkelt kan förklaras med planens "förändring i riktning mot målen som åstadkommit genom verksamhet", åtminstone inte genom utökad övervakning och uppföljning. En ofrånkomligt framskridande beståndsförändring fås inte att vända med uppföljnings-</p>	<p>Habitat- och fågeldirektiven gäller vilda djur och växter samt naturtyper. Det allmänna målet för direktiven är att återställa och upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för vissa arter och naturtyper. En art ska på lång sikt kunna överleva i sin naturliga omgivning, och dess naturliga utbredningsområde får inte inskränkas. Dessutom måste det finnas tillräckligt med habitat för arten, så att beståndets överlevnad är tryggad på lång sikt (t.ex. skydd och användning av Natura 2000-områden, artikel 6 i habitatdirektivet 92/43/EEG, Europeiska kommissionen 2000, 69 s., www.miljo.fi)</p> <p>I planen föreslås förutom övervakning och uppföljning även andra åtgärder som bidrar till att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för fåglarna såsom utvidgning av skyddsområdet, revidering av lagstiftningen och indelning i zoner. Målet är inte egentligen att få fågelbestånden att öka, även om det vore bra i fråga om flera arter. Målet är att trygga en mångsidig skärgårdsfågelfauna. Fågelbeståndens</p>	<p>I formulär 15 preciseras målsättningen: "Skärgårdsfågelfaunan bevaras på nuvarande nivå vad gäller antalet arter. Strävan är att minimera friluftslivets och naturturismens konsekvenser för fågelfaunan."</p>

mellanrum på 3-5 år, och nödvändigtvis inte ens under hela planperioden på 15 år (se forskningsinstitutets sjöfågelrapport, t.ex. Suomen Riista 51 (2005), s. 16-26).

utveckling påverkas emellertid av väldigt många faktorer, både naturliga och sådana som orsakats av människan, och det är möjligt att den synliga positiva inverkan av åtgärderna i planen förblir liten.

I planen vill man också säkerställa att en eventuell ökning av naturturismen och rekreationen inte har en försämrande inverkan på en gynnsam bevarandestatus för arterna. Med hjälp av uppföljningen kan man upptäcka förändringar i fågelbestånden. Om en eventuell försämring av fågelbestånden antas bero på naturturismen och rekreationen kan man vidta lokala begränsande åtgärder eller mera omfattande åtgärder t.ex. genom en halvtidsutvärdering av planen.

UPPFÖLJNING		

Bilaga 7. Bilder

Anvisning: Till skötsel- och användningsplanen bifogas digitala bilder som ansluter sig till det ämne eller problem som behandlas. Vid behov kan man lägga till också bilder som hänger ihop med områdets allmänna drag (t.ex. förhärskande naturtyp på området) eller centrala värden (t.ex. bild av ett landskapsvårdsområde i enlighet med naturvårdslagen). Bilderna kan tillfogas som bilaga eller vid behov placeras mellan tabellerna.

datum: fotograferingsdatum

X: X-koordinat

Y: Y-koordinat

Riktning: riktning i vilken bilden tagits

Motiv: kort beskrivning av bildmotivet samt planeringslösningen eller problemet i anslutning till motivet

Formulär 35. Bilder

Da-
tum

X

Y

Riktning

Datum

X

Y

riktning

Motiv

Motiv

ISSN 1796-2943
ISBN 978-952-446- (pdf)